

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

Voorjaarsnota 2006 (2007-2011)

**Vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op
26 april 2006**

BESLUIT

Het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden;

Gelet op het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 4 april 2006 met nummer FBP/06.038;

Gelet op het advies van de commissie BM, commissie WS en commissie WE;

In aanmerking nemende dat gekozen is om:

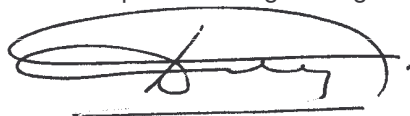
- de Unie/Delfland methode met ingang van 1 januari 2007 toe te passen voor de tariefsbepaling;
- de invoering van de Waterwet en de wijziging van de Waterschapswet bij de begroting 2007 buiten beschouwing te laten maar wel te betrekken bij de meerjarenbegroting;
- een reservepositie aan te houden variërend tussen 20 en 35 % van het exploitatietotaal;
- vanaf 2015 te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water;
- in 2007 alle integrale watergebiedsplannen vast te stellen;
- het watersysteem in 2015 te laten voldoen aan de normen voor wateroverlast;
- in 2022 te voldoen aan de normen voor de regionale waterkeringen;
- in 2015 baggerachterstand weggewerkt te hebben;
- in 2010 het areaal verdroogd natuurgebied met 40% te verminderen t.o.v. 1999;
- Op basis van studies in 2006 de samenwerking in de afvalwaterketen te optimaliseren.

BESLUIT:

1. Het meerjarenbeleid 2007-2011 zoals verwoord in de voorjaarsnota vast te stellen;
2. De in de voorjaarsnota opgenomen jaarschijf 2007 te hanteren als basis voor het opstellen van de begroting 2007;
3. de meerjaren kostenontwikkeling als kader te beschouwen voor de begroting 2007 en de bijbehorende meerjarenraming.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 26 april 2006.

Voorzitter,

ir. D. Vergunst.

Secretaris,

drs. E.Th. Meuleman.

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD EN LEESWIJZER	6
1.1	VOORWOORD	6
1.2	LEESWIJZER.....	7
	SAMENVATTING.....	8
2.1	SAMENVATTING BELANGRIJKSTE ONDERWERPEN.....	8
2.2	KOSTENONTWIKKELING, (MEERJAREN)TARIEVEN EN RESERVEPOSITIE	10
3	MEERJARENRAMING PER BELEIDSVELD	12
3.1	PLANVORMING (10.000)	12
3.1.1	<i>Eigen plannen (10.100)</i>	<i>12</i>
3.1.2	<i>Plannen van derden (10.200)</i>	<i>15</i>
3.1.3	<i>Doelstellingen</i>	<i>16</i>
3.1.4	<i>Investerings</i>	<i>17</i>
3.1.5	<i>Kostenoverzicht</i>	<i>17</i>
3.1.6	<i>Toelichting kostenoverzicht</i>	<i>17</i>
3.2	AANLEG EN ONDERHOUD WATERKERINGEN (11.000).....	18
3.2.1	<i>Beheersinstrumentarium waterkeringen (11.100)</i>	<i>19</i>
3.2.2	<i>Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.200)</i>	<i>20</i>
3.2.3	<i>Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding (11.300)</i>	<i>20</i>
3.2.4	<i>Doelstellingen</i>	<i>21</i>
3.2.5	<i>Investerings</i>	<i>21</i>
3.2.6	<i>Kostenoverzicht</i>	<i>21</i>
3.2.7	<i>Toelichting kostenoverzicht</i>	<i>22</i>
3.2.8	<i>Beleidsindicatoren</i>	<i>22</i>
3.3	INRICHTING EN ONDERHOUD WATERSYSTEMEN (12.000)	23
3.3.1	<i>Beheersinstrumentarium watersystemen (12.100).....</i>	<i>24</i>
3.3.2	<i>Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen (12.200)</i>	<i>24</i>
3.3.3	<i>Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems (12.300)</i>	<i>27</i>
3.3.4	<i>Monitoring watersystemen (12.600)</i>	<i>28</i>
3.3.5	<i>Doelstellingen</i>	<i>28</i>
3.3.6	<i>Investerings</i>	<i>29</i>
3.3.7	<i>Kostenoverzicht</i>	<i>29</i>
3.3.8	<i>Toelichting kostenoverzicht</i>	<i>30</i>
3.3.9	<i>Beleidsindicatoren</i>	<i>30</i>
3.4	BOUW EN EXPLOITATIE ZUIVERINGSTECHNISCHE WERKEN (13.000)	32
3.4.1	<i>Getransporteerd afvalwater (13.100).....</i>	<i>33</i>
3.4.2	<i>Gezuiverd afvalwater (13.200)</i>	<i>33</i>
3.4.3	<i>Verwerkt slib (13.300).....</i>	<i>34</i>
3.4.4	<i>Doelstellingen</i>	<i>35</i>
3.4.5	<i>Investerings</i>	<i>35</i>
3.4.6	<i>Kostenoverzicht</i>	<i>35</i>
3.4.7	<i>Toelichting kostenoverzicht</i>	<i>36</i>
3.4.8	<i>Beleidsindicatoren</i>	<i>36</i>
3.5	INRICHTING EN ONDERHOUD VAARWEGEN EN HAVENS (15.000)	37
3.5.1	<i>Verkeersregeling en verkeersregeling vaarwegen (15.300).....</i>	<i>37</i>
3.5.2	<i>Investerings</i>	<i>37</i>
3.5.3	<i>Kostenoverzicht</i>	<i>37</i>
3.5.4	<i>Toelichting kostenoverzicht</i>	<i>38</i>
3.6	VERGUNNINGVERLENING EN HANDHAVING KEUR (16.000)	39
3.6.1	<i>Keur (16.100).....</i>	<i>39</i>
3.6.2	<i>Vergunningen en keurontheffingen c.q. handhaving keur (16.200 en 16.300)</i>	<i>39</i>
3.6.3	<i>Doelstellingen</i>	<i>40</i>
3.6.4	<i>Kostenoverzicht</i>	<i>40</i>
3.7	BEHEERSING VAN LOZINGEN (17.000)	41
3.7.1	<i>WVO-vergunningen en meldingen (17.100).....</i>	<i>41</i>

3.7.2	Handhaving WVO (17.200)	42
3.7.3	Rioleringsplannen en subsidies lozingen (17.300)	43
3.7.4	Aanpak diffuse emissies derden (17.400)	43
3.7.5	Doelstellingen	43
3.7.6	Investerings	44
3.7.7	Kostenoverzicht	44
3.7.8	Toelichting kostenoverzicht	44
3.8	HEFFING EN INVORDERING (18.000)	45
3.8.1	Belastingheffing (18.100)	45
3.8.2	Invordering (18.200)	45
3.8.3	Investerings	46
3.8.4	Kostenoverzicht	46
3.8.5	Toelichting kostenoverzicht	47
3.9	ALGEMENE BEDRIJFSVOERING (19.000 EN 21.000)	48
3.9.1	Externe communicatie (19.200)	48
3.9.2	Ondersteunende producten (21.100)	48
3.9.3	Doelstellingen	50
3.9.4	Investerings	50
3.9.5	Kostenoverzicht	50
3.9.6	Toelichting kostenoverzicht	51
4	FINANCIËLE PARAGRAAF	52
4.1	UITGANGSPUNTEN	52
4.2	FORMATIE EN SALARISKOSTEN	52
4.3	TOTALE KOSTENOVERZICHT	55
4.4	HEFFINGSMAATSTAVEN, TARIEVEN EN RESERVEPOSITIE	61
4.5	TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN	67
4.6	RISICO'S	68
BIJLAGEN		69
BIJLAGE 1	LIJST MET AFKORTINGEN	69
BIJLAGE 2	TOTAAL OVERZICHT DOELSTELLINGEN	71
BIJLAGE 3	TABEL BESTUURLIJKE EN AMBTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEDEN DOELSTELLINGEN	
VOORJAARSNOTA 2006		75

1 Voorwoord en leeswijzer

1.1 Voorwoord

Algemeen	Hierbij bieden wij u de Voorjaarsnota 2006 (2007-2011) aan van het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. Elk voorjaar stelt het Algemeen Bestuur de voorjaarsnota vast. Dit is een integratie van het meerjarenbeleidprogramma en de financiële meerjarenraming. In de voorjaarsnota worden de belangrijkste beleidsmatige keuzes voor de langere termijn gemaakt. Hierin worden doelen geformuleerd met een indicatie van de middelen.
Nieuwe ontwikkelingen	Er zijn een aantal belangrijke ontwikkelingen die belangrijke invloed hebben op middel- en lange termijn en zijn als zodanig opgenomen en financieel vertaald in de voorjaarsnota. Het gaat dan om de uitvoering van het Nationaal Bestuursakkoord Water, de Europese Kaderrichtlijn Water en de watergebiedsplannen. De kosten die gemoeid zijn met deze ontwikkelingen zijn in deze voorjaarsnota op basis van een nieuwe gecombineerde Delfland/Unie methode vertaald in tarieven. De uitkomsten daarvan liggen voor de kortere termijn in lijn met het bestuurlijke uitgangspunt van een gematigde tariefsontwikkeling (inflatieniveau vermeerderd met de gevolgen van extra taken die het waterschap dient uit te voeren). Op de wat langere termijn treden toch spanningen op waar passende maatregelen genomen moeten worden om binnen de kaders te blijven.
Financiën	In de voorjaarsnota zijn de resultaten van de rekening 2005 verwerkt. Conform bestuurlijke besluitvorming wordt in het baggerprogramma de laatste stap gedoteerd aan de voorziening. Verder is er een behoorlijke toename (€ 1 miljoen) in de energiekosten geprognosticeerd. Deze effecten betekenen voor een huishouden een stijging van circa 6% van de tarieven in 2007, met name veroorzaakt door de stijging in de WVO kosten. Een gemiddeld agrarisch bedrijf is circa 6% voordeliger uit. De reservepositie blijft in deze voorjaarsnota binnen de gestelde bandbreedte van 20-35%.
Opzet	Deze Voorjaarsnota is uitgewerkt in negen beleidsvelden. Deze opzet is in overeenstemming met de BBP-systematiek van de Unie van Waterschappen. Met deze systematiek zijn de waterschappen onderling beter vergelijkbaar. In de beschrijving per beleidsveld wordt een overzicht gegeven van het betreffende beleidsveld, de opgenomen doelstellingen, een overzicht van de investeringen die uitgevoerd dienen te worden om de doelstellingen te halen, en tenslotte het kostenoverzicht met een toelichting daarop.

1.2 Leeswijzer

Indeling

De indeling van de Voorjaarsnota is als volgt:

Hoofdstuk 1 is het voorwoord opgenomen;

Hoofdstuk 2 vermeldt een samenvatting van de kostenontwikkeling, de (meer)jaren tarieven en de reservepositie over de jaren 2006 tot en met 2011. Tevens vindt u hier een overzicht van de belangrijkste thema's;

Hoofdstuk 3 geeft per beleidsveld respectievelijk de omschrijving aan en per beleidsproduct de beleidsvoornemens, de doelstellingen, de investeringen, een kostenoverzicht en een toelichting op de kosten;

Hoofdstuk 4 behandelt de financiële paragraaf. Hierin staan de financiële uitgangspunten, alsmede de formatie, salarislasten, een totaal kostenoverzicht, de heffingsmaatstaven, tarieven, reservepositie, toekomstige ontwikkelingen en de risico's.

Tenslotte wensen wij u veel plezier bij het lezen van de Voorjaarsnota 2006 (2007-2011).

Houten, april 2006.

Het dagelijks bestuur van het
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Samenvatting

2.1 Samenvatting belangrijkste onderwerpen

- Algemeen** Bij het opstellen van deze Voorjaarsnota is het uitgangspunt gehanteerd dat de kosten niet meer dan de inflatie mogen stijgen tenzij nieuw beleid dit niet mogelijk maakt. Het merendeel van de kosten is daarom niet of nauwelijks veranderd ten opzichte van de Begroting 2006. Een aantal kosten is zelfs afgenomen.
- In deze samenvatting worden de belangrijkste onderwerpen toegelicht die onder meer de kostenstijging voor de komende jaren verklaren.
- Vervolgens zijn de kostenontwikkeling, de (meerjaren)tarieven en de reserve positie opgenomen. Daarnaast zijn de financiële uitgangspunten voor 2007-2011 vermeld. Tenslotte zijn in deze samenvatting de belangrijkste kostenstijgingen voor 2007 genoemd.
- Wateroverlast en studie Wateropgave** Over de resultaten van de studie Wateropgave is in september 2005 gerapporteerd aan het algemeen bestuur. Het benodigde maatregelenpakket is berekend op circa € 13 miljoen en wordt opgepakt in het kader van de diverse watergebiedsplannen.
- Kader Richtlijn Water (EKRW)** In 2009 moet het eerste stroomgebiedsbeheersplan Rijn-West worden ingediend bij de EU, waarin het waterschap nauw samenwerkt met andere waterbeheerders. Hierin moeten haalbare ecologische waterkwaliteitsdoelen en betaalbare maatregelen voor onze wateren worden vastgelegd. Er wordt een gefaseerde aanpak gevolgd met een globale verkenning in 2005-2006 en een gedetailleerde analyse in 2006-2008. De elementen van het stroomgebieds-beheersplan waarvoor het waterschap verantwoordelijk is, worden verankerd in het Waterbeheersplan.
- Waterge-biedsplannen** Door middel van watergebiedsplannen wordt invulling gegeven aan drie wezenlijke beleidssporen uit het nationaal bestuursakkoord Water (NBW), te weten: de regionale wateroverlast, het Gewenst Grond- en Oppervlaktewater-regime (GGOR) en, voor zover te voorzien, de EKRW. De gebiedsgerichte aanpak en gestructureerde werkwijze leidt tot kwalitatief goede plannen met voldoende draagvlak in de streek. De omvang van het investeringsvolume wordt voor de periode 2007-2011 geschat op circa € 45 miljoen. Hierbij is nog geen rekening gehouden met financiering door andere partijen. Intensieve gesprekken worden gevoerd met de provincie Utrecht over opname van specifieke watermaatregelen in de programmering van het Investeringsbudget Landelijk gebied (ILG).
- Project Ruimte voor de rivier** Naar aanleiding van het kabinetsstandpunt met betrekking tot het project Ruimte voor de Rivier dienen nieuwe door het Rijk gefinancierde dijkversterkingwerken voor 2015 te zijn uitgevoerd. Voor het waterschap betekent dit een ophoging tussen Jaarsveld en Schoonhoven van enige centimeters tot maximaal 20 centimeter.
- Baggeren** In 2015 moet de baggerachterstand zijn weggewerkt. Overeenkomstig het baggerprogramma is in 2007 de laatste structurele verhoging van de dotatie aan de baggervoorziening doorgevoerd van € 1 miljoen, om op het uiteindelijke jaarvolume van € 8 miljoen uit te komen. Ondanks de toename van het totale aanbod van specie blijft de afzet van baggerspecie uit ons beheersgebied goed mogelijk. De actualisatie in december 2005 van de baggeropgave laat zien dat de totale baggeropgave mogelijk lager zal uitvallen. De hoogte van de dotatie aan de baggervoorziening wordt jaarlijks bepaald, na een kritische toets.

Overdracht werken Rijkswaterstaat	Met Rijkswaterstaat wordt overleg gevoerd over de overdracht van regionale vaarwegen, die bij het Rijk in beheer en onderhoud zijn. Het betreft de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, De Doorslag, Merwedekanaal, Vaartsche Rijn en Catharijnesingel. Na overdracht krijgt het waterschap volledig zeggenschap op het hoofdwatersysteem. De overdracht gaat gepaard met financiële afspraken.
Natuurvriendelijke oevers en fauna-passages	Voor de planperiode 2007-2011 moet nog 50 km natuurvriendelijke oevers worden aangelegd binnen de provinciale ecologische verbindingzones (PEVZ). De aspecten tijd (waterschap is trekker voor slechts 1/3 deel), kosten en afhankelijkheid derden (aankoop grond) spelen hierin een belangrijke rol.
Muskusratten bestrijding	In 2006 wordt een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid de taak van muskusrattenbestrijding binnen de Provincie Utrecht anders te organiseren.
Keur	Het voorontwerp van een nieuwe keur is gereed. Het model van de Unie van Waterschappen is daarbij gevolgd. Voordat het voorontwerp kan worden vastgesteld, moet nog het nodige uitzoekwerk worden gedaan om de keur op 'maat' van het waterschap te maken. De keur zal nadrukkelijk bestuurlijke aandacht krijgen in de commissies.
Aansluit- en overstortvergunningen	De actualisatie van aansluit- en overstortvergunningen zal eind 2006 vrijwel zijn afgerond. In de planperiode 2007-2011 zal de nadruk liggen op het handhaven van de in de vergunning opgenomen voorschriften.
Handhaving WVO	De handhavingsinspanningen in 2007-2011 zal zich richten op gemeenten (overstort- en aansluitvergunningen) en burgers (voorlichting over en handhaving van het gebruik materialen en pleziervaart) en minder op de bedrijven.
Waterketen	De beleidslijn van het waterschap is "verantwoord samen werken in de afvalwaterketen". Belangrijke onderwerpen zijn: • Optimalisatiestudies en afvalwaterakkoorden. • Herziening stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater. • Participatie in onderzoek naar ziekenhuizen als bron van verspreiding medicijnresten. • Samenwerking gemeenten en waterschap voor monitoring overstorten. • Mogelijkheden gezamenlijke planvorming waterketen van gemeenten en waterschap.
Belastingheffing	In 2006 zal het waterschap een nieuwe kostentoedelingsverordening vaststellen gebaseerd op de methode UvW/Delfland. De methode Delfland is een kostentoedelingsmethode die wordt gebruikt om op basis van de waarden van landbouwgronden (ha) en de waarden van woningen (WOZ) te bepalen in welke verhouding gebouwd en ongebouwd moeten bijdragen aan de waterschapstaken. De Uniemethode legt meer accent op het algemeen belang (ingezetenen: wonen, werken en recreëren) ten kosten van specifiek belang (Gebouwd en Ongebouwd). Op basis van inwonersdichtheid worden meer kosten toegerekend aan de categorie ingezetenen. De UvW/Delfland methode wordt met ingang van 2007 toegepast. Gezocht wordt naar een nieuwe samenwerkingspartner op het gebied van de belastingheffing.
Organisatieontwikkeling	In het kader van de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie wordt in 2006 een herbezinning uitgevoerd aan de hand van vragen als 'welke strategische ontwikkelingen komen op het waterschap af', 'hoe doet de organisatie het nu', 'wat is de samenhangende visie van het waterschap op de organisatie van de toekomst' en 'welke koers moet worden uitgezet om deze visie te realiseren'.
Besluitvorming	In het kader van de bestuurlijke transparantie is het van belang het besluitvormingsproces en de besluitvorming verder en continu te verbeteren.

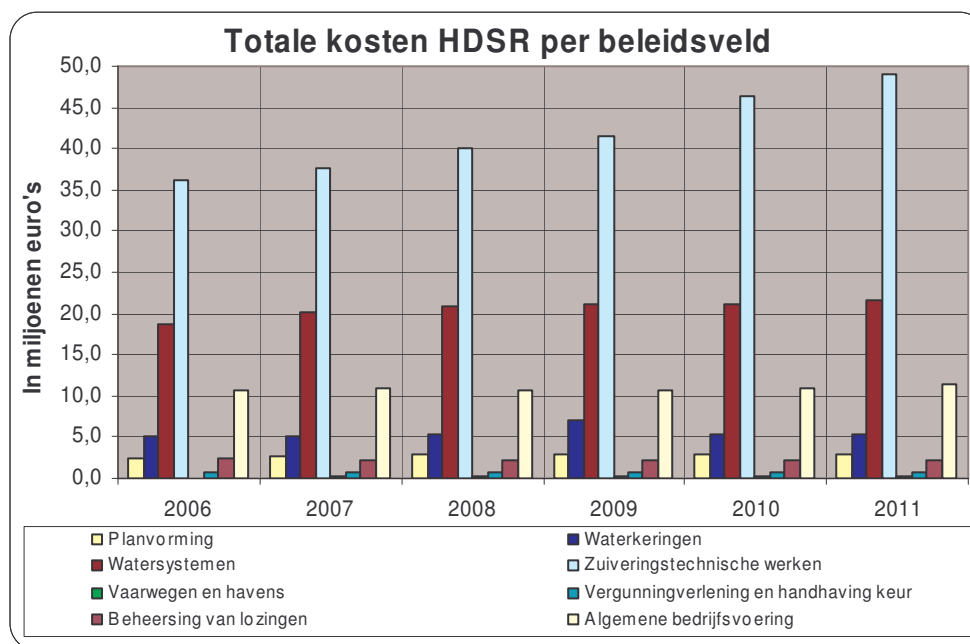
2.2 Kostenontwikkeling, (meerjaren)tarieven en reservepositie

Tabel:	(In miljoenen euro's,						
Kosten HDSR	afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Planvorming	2,515	2,674	2,873	2,858	2,981	2,979
	Waterkeringen	5,191	5,072	5,435	6,970	5,366	5,440
	Watersystemen	18,783	20,109	20,783	21,034	21,054	21,722
	Zuiveringstechnische werken	36,234	37,530	40,157	41,545	46,343	48,980
	Vaarwegen en havens	-0,004	0,259	0,239	0,318	0,312	0,306
	Vergunningverlening en handhaving keur	0,698	0,701	0,729	0,732	0,748	0,764
	Beheersing van lozingen	2,536	2,204	2,192	2,183	2,215	2,247
	Heffing en invordering	3,725	3,897	3,808	3,802	3,757	3,776
	Algemene bedrijfsvoering	10,656	10,912	10,569	10,719	10,874	11,381
	Totaal HDSR	80,334	83,356	86,786	90,161	93,649	97,595
	Index	100	104	108	112	117	121
	*2006 is begrotingsjaar						
Tabel:	(In miljoenen euro's,						
Kosten per	afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
kostensoort	Variabele kosten	38,547	40,676	40,713	40,754	40,671	40,776
	Personele kosten	14,944	15,228	15,553	15,942	16,340	16,765
	Afschrijvingen	18,026	18,840	20,424	21,842	22,364	24,200
	Rente	9,919	9,782	11,235	12,778	15,446	17,077
	Geactiveerde overhead	-1,102	-1,170	-1,139	-1,155	-1,172	-1,223
	Totaal kostensoorten HDSR	80,334	83,356	86,786	90,161	93,649	97,595
	Index	100	104	108	112	117	121
Tabel:	(In miljoenen euro's,						
Investerings per	afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
beleidsproduct	Planvorming	2,325	3,450	3,287	1,413	-	10,475
	Waterkeringen	3,784	3,454	2,720	3,930	2,255	16,144
	Watersystemen	14,448	18,228	17,898	21,088	20,783	92,445
	Zuiveringstechnische werken	37,472	34,499	41,313	25,655	13,522	152,461
	Vaarwegen en havens	0,400	0,200	0,100	-	-	0,700
	Vergunningverlening en handhaving keur	-	-	-	-	-	-
	Beheersing van lozingen	1,371	1,138	-	-	-	2,509
	Heffing en invordering	0,178	-	-	-	-	0,178
	Algemene bedrijfsvoering	1,374	1,738	1,208	1,058	1,021	6,399
	Totaal	61,351	62,707	66,525	53,144	37,581	281,309
Tabel:	In euro's	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Voorgestelde	Ingezetenomslag	32,88	34,80	36,24	37,68	37,68	37,68
tarieven	Index	100	106	110	115	115	115
	Omslag gebouwd	0,52	0,52	0,52	0,52	0,53	0,54
	Index	100	100	100	100	102	104
	Omslag ongebouwd	80,00	72,00	68,40	67,00	67,00	67,00
	Index	100	90	86	84	84	84
	Verontreinigingsheffing	55,80	60,00	63,60	67,20	70,80	75,60
	Index	100	108	114	120	127	135
	Vanaf 2007 is de Uniemethode en de Delfland methode toegepast.						
Tabel:	In miljoenen euro's	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reserveratio	Totale kosten HDSR ¹	80,334	83,356	86,786	90,161	93,649	97,595
	Stand reserve (ultimo)	23,246	21,360	19,891	19,056	18,654	19,398
	Reserveratio voorgesteld	28,9%	25,6%	22,9%	21,1%	19,9%	19,9%

¹ De Begroting 2006 sluit op een totaal van € 79,221 miljoen. Het verschil met het bedrag dat nu voor 2006 staat wordt veroorzaakt door de kapitaallasten. In de kolom 2006 van deze Voorjaarsnota is de geactualiseerde investeringsraming uit de projectenadministratie verwerkt.

Tarieven

De tarieven 2006 betreffen de tarieven conform de Begroting 2006. Voor 2007 is voor de tariefsberekening rekening gehouden met de Unie methode en de methode Delfland. Voor de tarieven van 2008 en verder is de nieuwe financieringsstructuur (ontwerp-Waterschapswet) buiten beschouwing gelaten. In Hoofdstuk 4.4 worden de tarieven voor vergelijkingsdoeleinden weergegeven op basis van de oude kostentoedelingssystematiek en op basis van de invoering van de Unie/Delfland methoden en de Waterschapswet per 1 januari 2008.

Financiële uitgangspunten 2007-2011

Samenvatting van de belangrijkste financiële uitgangspunten die in deze voorjaarsnota zijn gehanteerd:

- Het inflatiepercentage voor 2007 voor de variabele kosten en de projectkosten is bepaald op 0%. Voor de salariskosten is uitgegaan van 2,5%;
- In het tarief dat wordt gebruikt voor het doorberekenen van uren in de projectkosten is een opslag opgenomen voor overhead;
- Het waterschap houdt een reserveruimte aan voor het opvangen van calamiteiten in de exploitatiesfeer. De ondergrens van deze bandbreedte is 20% en de bovengrens 35%.
- Subsidies zijn opgenomen in de Voorjaarsnota wanneer deze zijn toegekend. Verkregen subsidies zijn in mindering gebracht op de projectuitgaven.
- De rekenrente voor nieuw af te sluiten langlopende leningen bedraagt 3,63% (Begroting 2006 4,23%), kortlopende leningen 3,37% (Begroting 2006 2,49%) en voor de reeds lopende leningen 5,82% (Begroting 2006 5,82%);
- 70% van de geraamde investeringen wordt doorberekend in de tarieven.

Kosten extra activiteiten 2007

Samenvatting van de belangrijkste financiële gevolgen van de extra activiteiten in 2007:

- Stijgende energiekosten (circa € 1 miljoen);
- Laatste stap dotatie voorziening baggerprogramma (€ 1 miljoen);
- Lagere opbrengst vaarwegbeheer (€ 0,250 miljoen);
- Bijdragen aan derden voor oeverprojecten/ faunapassages (€ 0,100 miljoen);
- Positief resultaat jaarrekening 2005 (€ 0,314 miljoen)
(waterkeringszorg € 1,274 miljoen positief; waterkwantiteitsbeheer € 2,083 miljoen positief; waterkwaliteitsbeheer € 3,043 miljoen negatief).

3 Meerjarenraming per beleidsveld

Algemeen In dit hoofdstuk wordt de Voorjaarsnota naar beleidsvelden gepresenteerd, conform de BBP-systematiek.
Per beleidsveld wordt inzicht gegeven in de ontwikkelingen. Binnen het beleidsveld wordt onderscheid gemaakt naar beleidsproduct met de hierbij behorende doelstellingen en de investeringen en kosten in meerjarenperspectief.

3.1 Planvorming (10.000)

Omschrijving van het beleidsveld Het formuleren en vastleggen van het strategisch beleid van het waterschap voor zowel de reglementaire beheerstaken (waterkeringszorg, watersysteembeheer, zuiveringsbeheer, wegenbeheer en/of vaarwegenbeheer) als de wijze waarop op (dreigende) calamiteiten wordt gereageerd, alsmede de concretere plannen van het waterschap die betrekking hebben op specifieke thema's (zoals verdrogingsbestrijding en voorkoming wateroverlast) of gebieden (zoals gemeentelijke waterplannen en plannen voor de realisatie van ecologische verbindingzones en watergebiedsplannen). In deze laatste planvorm worden diverse aspecten van het waterbeheer gebiedsgericht en in samenhang uitgewerkt.

Tevens zijn de activiteiten van het waterschap gericht op het toetsen van, reageren op en beïnvloeden van de beleids(vormende) en ruimtelijke plannen van derden.

De beleidsproducten die onder het beleidsveld planvorming vallen zijn:

- Eigen plannen (10.100);
- Plannen van derden (10.200).

Relevante nota's	Nota's	Datum vastgesteld
	• Waterstructuurvisie	2002
	• Waterbeheersplan 2003-2007	22 oktober 2003
	• Beleidsplan primaire en secundaire waterkeringen	Oktober 2002

3.1.1 Eigen plannen (10.100)

Beheerplan primaire waterkeringen Het opstellen van een beheerplan is verplicht gesteld in de Verordening op de primaire waterkering van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland (1997) die gebaseerd is op artikel 14 van de Wet op de waterkering. De geldigheidsduur van het beheerplan is vijf jaar. In 2006 wordt het eerste beheerplan primaire waterkeringen conform het Stowa model vastgesteld. De derde toetsingsronde voor de primaire waterkeringen wordt in 2008 afgerond (doelstelling 11.03). De resultaten hiervan zullen gebruikt worden als uitgangspunt bij het herzien van het beheerplan. In 2010 wordt dit plan herzien (doelstelling 10.01).

Beheerplan regionale waterkeringen In 2006 wordt het beheerplan voor de regionale waterkeringen vastgesteld. Dit beheerplan bestaat uit een algemeen deel en twaalf gebiedsgerichte deelplannen. De huidige planning is dit beheerplan in 2010 te herzien (doelstelling 10.02). De provincies Noord- en Zuid-Holland en Utrecht hebben een gezamenlijke Verordening waterkeringen West-Nederland vastgesteld. Hierin zijn de normen opgenomen waaraan de regionale waterkeringen moeten voldoen en zijn eisen opgenomen over het beheer en onderhoud van deze regionale waterkeringen. Mogelijk zal dit aanleiding geven de planning te herzien en het beheerplan eerder of later dan 2010 te herzien.

Gemeentelijke waterplannen	In 2007 zijn met de meeste gemeenten de waterplannen opgesteld en is de uitvoering in volle gang (doelstelling 10.03). Nieuwe maatregelen met betrekking tot de studie wateropgave en de dan vastgestelde KRW-doelen worden, lopende de uitvoering, in de stuurgroepen van de waterplannen ingebracht voor besluitvorming. In de jaren na 2007 zal voor verschillende gemeenten een tweede generatie gemeentelijke waterplannen worden opgesteld.
Nationaal Bestuursakkoord Water	Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) vormt een belangrijke leidraad voor de planvorming van het waterschap. In het NBW zijn door de betrokken overheden afspraken gemaakt over maatregelen, verantwoordelijkheden en financiën om uiterlijk in 2015 het watersysteem op orde te hebben. De voortgang wordt jaarlijks gerapporteerd aan de Unie van Waterschappen. De relevante onderwerpen worden in deze Voorjaarsnota afzonderlijk toegelicht. In de eerste helft van 2006 wordt de implementatie van het NBW landelijk geëvalueerd. De uitkomsten worden als onderdeel van de Nota 2006 door de staatssecretaris van V&W gerapporteerd aan de Tweede Kamer.
Europese Kaderrichtlijn Water	De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is een verplichtend beleidskader voor de bescherming van alle wateren in alle EU-landen. Het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden werkt voor de implementatie nauw samen met de andere waterbeheerders in het deelstroomgebied Rijn-West. Hiermee wordt de inhoudelijke basis gelegd voor het eerste stroomgebiedbeheersplan dat in 2009 bij de EU moet worden ingediend. Een belangrijk onderdeel is de uitwerking van haalbare ecologische waterkwaliteitsdoelen en betaalbare maatregelen voor onze wateren. Hiervoor wordt een gefaseerde aanpak gevolgd, met een globale verkenning in 2005-2006 en een gedetailleerde analyse in 2006-2008. De globale verkenning gaat uit van voorlopige doelen per deelgebied en levert in april 2006 een beeld van mogelijke maatregelen en de bijbehorende kosten en baten. Deze baten zullen conform de afspraken binnen Rijn-West (en landelijk) in beeld worden gebracht en kunnen bestaan uit ecologische baten t.a.v. bijvoorbeeld biodiversiteit en verdrogingsbestrijding, welzijnsbaten t.a.v. bijvoorbeeld betrekken van de bevolking bij waterplannen en een financieel-economische baten zoals waardeinstijging van onroerend goed en meer werkgelegenheid. Voorts worden enkele pilots uitgevoerd om ervaring te krijgen met het vaststellen van definitieve doelen, het beoordelen van maatregelen en de inschatting van het doelbereik. In deze fase krijgen we ook inzicht in de belangrijkste knelpunten en de benodigde instrumenten en doen we ervaring op in de samenwerking met gemeenten en maatschappelijke organisaties. Daarbij zal het waterschap andere partijen attenderen op hun eigenstandige verantwoordelijkheid met betrekking tot het treffen van maatregelen, bijvoorbeeld in de sfeer van ruimtelijke ordening. In de tweede fase (medio 2006 – medio 2008) worden de definitieve doelen en maatregelen per waterlichaam concreet uitgewerkt in gebiedsgerichte processen, bij voorkeur in het kader van watergebiedsplannen en gemeentelijke waterplannen, waarbij het bestuur een pro-actieve rol heeft in de fase van de totstandkoming van deze plannen. De elementen van het stroomgebiedbeheersplan waarvoor het waterschap verantwoordelijk is worden wettelijk verankerd in het Waterbeheersplan.
Wateroverlast en studie wateropgave	Over de resultaten van de studie Wateropgave is in september 2005 aan het Algemeen Bestuur gerapporteerd. Daarbij is een indicatie gegeven voor de kosten van het totale benodigde maatregelenpakket van ca € 13 miljoen. De verdere uitwerking van maatregelen, inclusief de financiële consequenties, wordt opgepakt in het kader van de diverse watergebiedsplannen. (Zie daarvoor de betreffende tekst)
Watergebiedsplannen en peilbesluiten	Als gevolg van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is de planvormingsopgave voor het waterschap de laatste jaren in snel tempo veelzijdiger en meer verplichtend geworden. Daarom is in 2004 gekozen voor een integrale gebiedsgerichte aanpak in de vorm van watergebiedsplannen. Door

de gestructureerde werkwijze en een goede interactie met betrokkenen leidt dit tot kwalitatief goede plannen met voldoende draagvlak in de streek.

Met het oog op de doelstelling om in 2008 gebiedsdekkend over geldige peilbesluiten te beschikken is eind 2005 de planning herzien. De integrale gebiedsgerichte aanpak in watergebiedsplannen blijft van toepassing voor die gebieden waar de complexe problematiek dit vergt of waar draagvlak een doorslaggevende factor is. De resterende peilbesluiten worden via een relatief korte procedure (zonder GGOR, wateropgave, verdrogingsbestrijding en waterkwaliteitsaspecten) uitgewerkt. Hiervoor is dus na 2008 nog een aparte inhaalslag nodig. Binnen beide sporen wordt gewerkt volgens een planmatige aanpak, waarbij gestreefd wordt naar een goede balans tussen kwaliteit en tijdige oplevering van producten. De plannen van aanpak worden steeds ter goedkeuring aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd. De plannen zelf worden door het Algemeen Bestuur vastgesteld waarbij tevens het bijbehorende investeringsprogramma wordt geaccordeerd.

Let op: bijgaande tabel toont enerzijds de geactualiseerde planning van de plannen van aanpak (conform bestuursvoorstel) en anderzijds een indicatie van de totale investeringsraming van de plannen, dus kosten plan van aanpak en de kosten van de uitvoering:

Watergebiedsplannen	Plan van Aanpak		Totale investeringsraming		
	Start	Afgerond	0-3 mln	3-6 mln	6-9 mln
Oude Rijn Noord 1 (Zegveld/Oud-Kamerik)	2003	2005			X
Groenraven-Oost en Maartensdijk	2004	2006		X	
Langbroekerwetering	2002	2006	X		
Nieuwegein-Rijnenburg	2005	2006	X		
Stad Utrecht	2004	2007	X		
Oude Rijn Noord 2 (Kamerik/Kockengen)	2006	2007			X
Oude Rijn Zuid 2 (Linschoterwaard)	2006	2007		X	
Kromme Rijn	2006	2008			X
Boezem Oude Rijn	2006	2008			X
Oude Rijn Noord 3 (Bodegraven/Meijepolder)	2006	2008		X	
Lopikerwaard	2006	2008	X		

Kaderrichtlijn	Start	Afgerond	
Globale analyse (Nota 2006)	2005	2006	
Pilots MEP/GEP	2005	2006	
Gedetailleerde analyse I	2006	2008	
Inhaalslag KRW voor peilbesluiten	2007	2008	
Waterbeheersplan/Stroomgebiedbeheersplan	2007	2009	
Coördinatie Rijn-West / HDSR	2005	2009	

Peilbesluiten	Start	Afgerond	
Oudendam	2005	2006	
Snel en Polanen, Middelland, Molenvliet	2006	2006	
Vleutense Wetering, Mastwijk en Achthoven, Bijleveld en Heijcop	2006	2007	
Oude Rijn Zuid 1 (Groot- en Klein-Hekendorp, Papekop en Diemerbroek, Breeveld en Haanwijk, Westeinde van Waarder, Barwoutswaarder)	2007	2008	X
Honswijk	2009	-	
Utrecht-West (Leidsche Rijn)	2009	-	

Middels de watergebiedsplannen wordt invulling gegeven aan de drie wezenlijke beleidssporen c.q. beleidsdoelen uit het NBW te weten: de regionale wateroverlast, het Gewenst Grond- en OppervlaktewaterRegime (GGOR) en, voor zover te voorzien, de Europese Kaderrichtlijn Water (EKW). In eerdere voorjaarsnota's en begrotingen kon nog geen compleet beeld worden gegeven van de omvang van de investeringen die uit deze plannen zullen voortvloeien. Op

basis van verkregen inzichten is getracht om dit in deze voorjaarsnota wel te doen. Over de periode 2007 – 2011 wordt de omvang van het investeringsprogramma voortvloeiend uit de watergebiedsplannen geschat op ca € 45 miljoen (gemiddeld € 9 miljoen op jaarbasis). Hiervan was ca € 12 miljoen reeds in de het meerjarenperspectief behorend bij de begroting 2006 verwerkt. Met deze voorjaarsnota wordt dus een additioneel investeringsvolume van ca € 33 miljoen geïntroduceerd. De kosten die gepaard gaan met deze investeringen leiden over de periode 2007 – 2011 tot tariefstijgingen van circa 2% voor ongebouwd, circa 4% voor gebouwd, circa 4% voor ingezetenen en circa 1% voor de WVO heffing².

De raming is gebaseerd op de ervaringen van de tot nu toe doorlopen planprocessen, rekening houdend met de specifieke karakteristieken van de diverse deelgebieden en kent daarmee de nodige onzekerheden. Hierover valt een aantal opmerkingen te maken:

De raming dient om tot een zo betrouwbaar mogelijk meerjarig financieel perspectief te komen. Bij het vaststellen van de diverse begrotingen wordt deze raming voor de betreffende jaarschijf zo goed mogelijk uitgewerkt. Over de uiteindelijke hoogte van de investeringen wordt pas besloten na afronding van het betreffende planproces.

Het aandeel in de investeringsraming dat betrekking heeft op maatregelen om de waterkwaliteitsdoelen op grond van de KRW te realiseren kan nog niet voldoende betrouwbaar ingeschat worden. Deze worden naar verwachting deels gedekt als gevolg van reeds ingezet beleid en synergie-effecten tussen de verschillende beleidssporen. Er moet echter rekening worden gehouden met additionele kosten ten behoeve van een adequate implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water. Het lopende proces binnen het deelstroomgebied Rijn-West zal hierover in de loop van 2007 meer duidelijkheid verschaffen.

In de geraamde investeringsbedragen is nog géén rekening gehouden met financiering door andere partijen. Op dit moment lopen gesprekken met de provincie Utrecht over opname van specifieke watermaatregelen in de programmering van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Ook de mogelijkheden van medefinanciering via andere bronnen worden voortdurend nagegaan..

De opgenomen bedragen hebben in beginsel slechts betrekking op het landelijk gebied. Ook voor maatregelen in de stedelijke omgeving zijn weliswaar ramingen in deze voorjaarsnota opgenomen maar met name de verdere implementatie van de EKW zou hierop nog het nodige effect kunnen hebben.

De eigen capaciteitskosten voor uitvoering zijn opgenomen in de geraamde bedragen. Over de wijze waarop deze uitvoeringscapaciteit daadwerkelijk wordt ingevuld zullen bij de begroting 2007 nadere voorstellen worden gedaan.

Alleen het watergebiedsplan Zegveld-Oud Kamerik is in uitvoering. De in deze voorjaarsnota opgenomen raming is dus nog niet gebaseerd op ervaringen met de uitvoering van dit type maatregelen.

Bij de raming is uitgegaan van het prijspeil 2006.

3.1.2 Plannen van derden (10.200)

Watertoets

Begin 2006 wordt de effectiviteit van onze inspanningen rond de watertoets bepaald. Dit gebeurt aan de hand van een evaluatieonderzoek. Wanneer de resultaten daar aanleiding toe geven zal de werkwijze worden aangepast. Dit kan ook betekenen dat voor 2007 en verder nieuwe tussendoelstellingen worden gemaakt. Medio 2006 is hier meer duidelijkheid over te geven.

² De rente- en afschrijvingskosten zullen pas vanaf 2012/2013 volledig meetellen in het financiële beeld (ligt buiten de scope van de huidige voorjaarsnota).

3.1.3 Doelstellingen

De doelstellingen die grijs gekleurd zijn, hebben betrekking op 2006 en niet op de Voorjaarsnota 2006 omdat hierin de jaren 2007 tot en met 2011 worden beschreven.

Over de doelstellingen die betrekking hebben op 2006 wordt in de Burap 2006 gerapporteerd. Voor de volledigheid zijn de doelstellingen in deze Voorjaarsnota opgenomen.

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1000	Must have	Planvorming	Nvt
1001	Must have	- Het in 2006 beschikken over een beheerplan voor de primaire waterkeringen, zoals bedoeld in de provinciale verordening op de waterkeringen (Stowamodel). - In 2010 vaststellen van het herziene beheerplan voor de primaire waterkeringen	
1002	Must have	- Het in 2006 vastgesteld hebben van beheerplannen voor de regionale waterkeringen. - In 2010 vaststellen van de herziene beheerplannen voor de regionale waterkeringen (in twaalf clusters).	
1003	Should have	Samen met gemeenten in het beheersgebied waterplannen opstellen, zodat in 2007 14 plannen gereed –en door beide besturen bekrachtigd – zijn.	1) In 2006 worden voor 10 gemeenten de waterplannen bestuurlijk bekrachtigd. Naar verwachting zijn dit ondermeer Houten, Wijk bij Duurstede, Bunnik, IJsselstein en Woerden. 2) In 2007 loopt de bijdrageregeling gemeentelijke waterplannen af. In 2006 wordt de regeling geëvalueerd en wordt bepaald of verlenging nodig is.
1004	Must have	Voldoen aan de eisen die de Europese Kaderrichtlijn Water stelt aan het waterbeheer vanaf 2015.	1) In 2006 en 2007 worden voor het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden per waterlichaam haalbare ecologische en fysisch-chemische doelen met bijbehorende maatregelenpakketten uitgewerkt. 2) Vanaf 2006 wordt het monitoringprogramma van het waterschap mede afgestemd op de analyses en rapportages die ten behoeve van de Kaderrichtlijn moeten worden verricht. 3) Uiterlijk in 2008 worden de doelen en maatregelen definitief vastgelegd in het Waterbeheersplan, dat tevens de bijdrage van het waterschap vormt voor het eerste deelstroomgebieds-beheersplan Rijn-West dat in 2009 bij de EU wordt ingediend. 4) In 2015 wordt getoetst of de gestelde doelen zijn behaald
1005	Should have	Uiterlijk in 2015 heeft een herinrichting van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en haar uiterwaarden plaatsgevonden die optimaal aansluit bij de wensen van de diverse betrokken belanghebbenden.	1) De overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel aan het waterschap vindt in 2006 plaats. 2) Binnen twee jaar na de overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel naar het waterschap zal het waterschap starten met het baggeren van de G.H.IJ. 3) Binnen één jaar na de overdracht van de G.H.IJ naar het waterschap zullen zowel de oevers als de kades langs de G.H.IJ. in de betreffende Groot-OnderhoudsPlannen worden verwerkt
1006	Must have/ Should have	-Opstellen en uiterlijk in 2007 vaststellen van integrale watergebiedsplannen voor het beheersgebied van het waterschap, waarin de wateropgave, GGOR, peilbesluiten en verdrogingsbestrijding in onderlinge samenhang en gebiedsgericht worden uitgewerkt. -Bij het opstellen van watergebiedsplannen in zettingsgevoelige gebieden inspelen op ontwikkelingen van derden om bodemdaling tegen te gaan.	1) In de jaren 2006 en 2007 zullen jaarlijks gemiddeld zeven peilbesluiten worden opgesteld. 2) In 2007 beschikt het waterschap gebiedsdekkend over geldige peilbesluiten. Voor gebieden waar geen verplichting geldt voor het opstellen van peilbesluiten zijn in 2007 streefpeilen vastgelegd. 3) Uitwerken en uiterlijk in 2008 vaststellen van het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR) per peilgebied in het kader van watergebiedsplannen, in samenwerking met provincies, gemeenten en belanghebbenden. De kaders hiervoor worden in overleg met de provincie uitgewerkt.
1008	Should have	- Aanpakken van de verdrogingsbestrijding waar mogelijk in het kader van watergebiedsplannen en in samenwerking met anderen, conform de planning die met de provincie is afgesproken. Het areaal verdroogd natuurgebied binnen het beheergebied moet in 2010 met 40% zijn verminderd ten opzichte van 1999. - In 2015 wordt, voor wat betreft de hydrologie, invulling gegeven aan de instandhoudingsdoelstellingen van de binnen het beheersgebied gelegen Natura-2000 gebieden.	In 2008 zijn voor 20% van het areaal verdroogd natuurgebied maatregelen getroffen.
1010	Should have	Het watersysteem moet uiterlijk in 2015 voldoen aan de normen voor wateroverlast die zijn overeengekomen in het Nationaal Bestuursakkoord Water.	1) De in de studie Wateropgave gesignaleerde huidige knelpunten en indicatieve maatregelen worden in 2006 en 2007 concreet uitgewerkt en vastgelegd, waar mogelijk in het kader van watergebiedsplannen en gemeentelijke waterplannen. 2) In 2006 wordt in overleg met de provincie nader vastgesteld op welke termijn de voor de toekomst verwachte knelpunten (klimaatverandering) zullen worden aangepakt.
1011	Should have	In 2006 worden er afspraken gemaakt over de wijze waarop het waterschap de nachtvorstschaderegeling gaat faciliteren.	

1012	Must have	De toepassing van de watertoets heeft er toe geleid dat de waterparagraaf in 2006 een standaard onderdeel is geworden bij nieuwe ruimtelijke plannen.	1) In 2006 is in alle relevante plannen waar water een rol speelt een waterparagraaf opgenomen. 2) In 2006 hebben wij ook invloed op de besluitvorming in het voor- en uitvoeringstraject van de ruimtelijke plannen.
1013	Must have	In 2008 wordt het Waterbeheersplan voor de periode 2008-2012 vastgesteld.	

3.1.4 Investeringsen

Tabel: Investeringsen	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	Prognose uitgaven					Totaal
		2006	2007	2008	2009	2010	
	Doelstelling 10.03 (waterplannen)	0,009	-	-	-	-	0,009
	Doelstelling 10.04 (EKRW)	0,591	0,547	0,538	0,412	-	2,087
	Doelstelling 10.06 (GGOR)	0,067	0,026	-	-	-	0,093
	Doelstelling 10.07 (Onderzoeken Langbroekerwetering)	0,100	-	-	-	-	0,100
	Doelstelling 10.10 (wateropgave/watertoets)	0,150	0,200	0,200	0,150	-	0,700
	Totaal planvorming	0,917	0,773	0,738	0,562	0,000	2,990

3.1.5 Kostenoverzicht

Tabel: Kosten per beleidsproduct	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Eigen plannen	1,535	1,645	1,815	1,728	1,969	1,936
	Plannen derden	0,980	1,029	1,059	1,130	1,012	1,043
	Totaal planvorming	2,515	2,674	2,873	2,858	2,981	2,979
	Index	100	106	114	114	119	118

Tabel: Kosten per kostensoort	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Variabele kosten	0,349	0,433	0,477	0,562	0,548	0,499
	Personele kosten	1,199	1,415	1,479	1,546	1,591	1,639
	Afschrijvingen	0,941	0,825	0,912	0,671	0,383	0,383
	Rente	0,068	0,064	0,062	0,110	0,459	0,459
	Geactiveerde overhead	-0,042	-0,064	-0,056	-0,031	0,000	0,000
	Totaal planvorming	2,515	2,674	2,873	2,858	2,981	2,979
	Index	100	106	114	114	119	118

3.1.6 Toelichting kostenoverzicht

Variabel Eigen plannen

- Voor verschillende gemeenten wordt een tweede generatie gemeentelijke waterplannen opgesteld. Hiervoor is het budget vanaf 2008 jaarlijks structureel met € 0.050 miljoen verhoogd.
- In 2007 en 2008 is voor de herziening van het Waterbeheersplan een extra bedrag geraamd van € 0.025 miljoen per jaar.

3.2 Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.000)

Omschrijving van het beleidsveld Het opzetten, actueel houden en periodiek controleren van de beheersinstrumenten (legger, beheersregister, toetsing), teneinde de staat van onderhoud van de waterkeringen zichtbaar te maken. Het aanleggen en het in stand houden van het waterkerend vermogen van de waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap. Het plan- en doelmatig bewaken van de waterkeringen in bedreigende situaties en het (doen of laten) treffen van maatregelen om de waterkerende functie te waarborgen, alsmede het beperken van de gevolgen van calamiteiten.

De beleidsproducten die onder het beleidsveld aanleg en onderhoud waterkeringen vallen zijn:

- Beheersinstrumentarium waterkeringen (11.100);
- Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.200);
- Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding (11.300).

Relevante nota's	Nota's	Datum vastgesteld
	• Meerjarenonderhoudsplan regionale waterkeringen	2005
	• Legger primaire waterkeringen	2003
	• Calamiteitenplan	2004

Algemeen Het Rijk werkt aan twee belangrijke projecten voor de primaire waterkeringen.
1) Het project Ruimte voor de Rivier:
In de zomer van 2005 heeft het projectbureau Ruimte voor de rivier de Planologische Kern Beslissing (PKB) deel 1 ter visie gelegd. In dit deel waren voor wat betreft het gebied van het waterschap geen maatregelen opgenomen, met uitzondering van een dijkversterking van ongeveer 500 meter ter hoogte van Schoonhoven.

In de PKB deel 1 is de opdracht opgenomen dat voor PKB deel 3 de alternatieven op het traject Arnhem-Schoonhoven verder zullen worden uitgewerkt. Met name zal worden onderzocht of het basispakket binnen de beschikbare mogelijkheden meer een mix kan worden tussen ruimtelijke maatregelen en dijkverbetering. In het onderzoek zijn 7 varianten uitgewerkt, bij al deze varianten is sprake van een dijkversterking in dijkkring 15. In deel 1 is als alternatief voor dijkversterking nog sprake van een zomerbedverdieping. Deze zomerbedverdieping gaat niet door zodat alleen nog maar dijkversterking overblijft.

In januari 2006 is PKB deel 3 uitgekomen, het kabinetsstandpunt. In dit deel is sprake van een dijkversterking van enige centimeters tot maximaal 20 cm over een afstand van ongeveer 7,5 kilometer (rivierlengte) tussen Nieuwegein en Schoonhoven. Dit moet in 2015 klaar zijn. Verwacht wordt niet dat dit de komende jaren tot extra kosten leidt. De werken worden gefinancierd door het Rijk.

2) In het project Veiligheid Nederland in Kaart wordt onderzocht of het mogelijk is over te schakelen op een risicobenadering voor de veiligheid van de primaire waterkeringen. Momenteel is de veiligheidsnorm gebaseerd op de overschrijdingskans van een bepaalde waterstand. Bij een risicobenadering worden alle faalkansen in beschouwing genomen en worden ook de gevolgen van het falen berekend. In theorie moet dit leiden tot een meer optimale bescherming van de mensen en materiële waarden. De eerste resultaten van het project duiden erop dat de methodiek en de gebruikte gegevens nog verbetering behoeven voordat toepassing in de praktijk mogelijk is. Gevolgen voor de normering van de primaire waterkeringen worden daarom pas op de middenlange termijn voorzien. Recent is dijkkring 15 getoetst. Uit de toetsing is gebleken dat dijkkring 15 voldoet aan de gestelde veiligheidsnorm gebaseerd op de overschrijdingskans van een bepaalde waterstand.

Algemeen regionale waterkeringen	Mede naar aanleiding van de kadebreuk in Wilnis in de zomer van 2003 hebben de provincies zich voorgenomen het toezicht op de veiligheid van de regionale waterkeringen aan te scherpen. De aanpassing van de Wet op de waterkering biedt hiervoor een eerste aanknopingspunt. Begin 2006 zullen de provincies Utrecht, Noord- en Zuid-Holland een gezamenlijke Verordening waterkering West-Nederland vaststellen. Hierin zijn de normering van de regionale waterkeringen, procedures en rapportageverplichtingen vastgelegd. De vereisten uit de verordening zullen nader worden uitgewerkt in een aantal leidraden voor onder andere toetsing, ontwerp, beheer en onderhoud van regionale waterkeringen. Nog steeds is de inhoud van de leidraden nog niet bekend. Daarom is het nog niet mogelijk de gevolgen voor het waterschap goed in te schatten. Wel is duidelijk dat wij meer aandacht gaan besteden aan de regionale waterkeringen en dan met name aan de toetsing en verbetering van de waterkeringen.
---	--

3.2.1 Beheersinstrumentarium waterkeringen (11.100)

Beheers-instrumentarium algemeen	Het beheersinstrumentarium voor de waterkeringen bestaat uit drie elementen: • Legger; • Beheersregister; • Veiligheidstoets.
Legger	In de legger is omschreven waaraan waterkeringen moeten voldoen naar richting, vorm, afmeting en constructie, alsmede de onderhoudsplichtigen en de onderhoudsverplichtingen. De legger voor de direct kerende primaire waterkeringen, de dijk langs Nederrijn en Lek tussen Amerongen en Schoonhoven, is in 2003 vastgesteld en wordt in 2007 herzien op basis van de hydraulische randvoorwaarden 2006.
Beheers-register	In 2006 wordt de legger vastgesteld voor de niet-direct kerende primaire waterkeringen (de dijk noordelijk langs de Hollandse IJssel, doelstelling 11.01) en in 2007 wordt de legger voor de regionale waterkeringen vastgesteld (doelstelling 11.04). In het beheersregister zijn omschreven de voor het behoud van het waterkerend vermogen kenmerkende gegevens van de constructie en de feitelijke toestand. Gegevens over de actuele toestand van de waterkeringen worden verzameld in het beheersregister. Gegevens over ligging en hoogte van de waterkeringen worden verkregen met behulp van laser-altimetrie (FLIMAP). In 1999 en 2004 zijn de belangrijkste waterkeringen op deze manier ingemeten. In 2008 zal dit opnieuw gebeuren om de verandering in de toestand van de waterkeringen te volgen. Hiervoor is in de meerjarenraming voor 2008 en 2009 een extra bedrag van € 0,200 miljoen opgenomen. In 2006 worden de gegevens over het beheer van de keringen aan het register toegevoegd op basis van de vastgestelde beheerplannen. Hiermee wordt in 2006 beschikt over een gevuld beheersregister voor alle waterkeringen (doelstelling 11.08).
Veiligheids-toets	Regelmatig moet verslag uitgebracht worden over de waterstaatkundige toestand van de waterkeringen en moet beoordeeld worden of de veiligheid voldoet aan de norm. De primaire waterkeringen moeten volgens de Wet op de waterkering eens per vijf jaar getoetst worden op hun veiligheid. Begin 2006 wordt het laatste deel van de rapportage van de tweede toetsingsronde vastgesteld (doelstelling 11.09). In 2006 zal het Rijk nieuwe hydraulische randvoorwaarden vaststellen. Op basis van deze randvoorwaarden wordt de derde toetsingsronde uitgevoerd. In 2008 en 2009 wordt hierover gerapporteerd (doelstelling 11.03).

De concept Verordening waterkeringen West-Nederland vraagt ons eens per vijf jaar aan Gedeputeerde Staten te rapporteren over de waterstaatkundige toestand van de regionale waterkeringen. Waaruit de toetsing moet bestaan wordt nog vastgelegd in een Leidraad Toetsen op veiligheid – regionale waterkeringen (LTR). Naar alle waarschijnlijkheid wordt de LTR begin 2006 vastgesteld door de provincies en de verwachting is dat de eerste toetsingronde in 2006 zal worden gestart (doelstelling 11.04).

3.2.2 Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.200)

Verwerving eigendommen In het beleidsplan waterkeringen is vastgesteld dat het waterschap streeft naar het in eigendom verkrijgen van het buitentalud van de primaire waterkering langs de Nederrijn en de Lek. Daarnaast zal worden getracht met medeoverheden die eigenaar zijn van het buitentaluds afspraken te maken over het gebruik er van. Met dit beleid heeft het waterschap naast publiekrechtelijke middelen ook een privaatrechtelijk middel om een goede staat van de waterkering te bewerkstelligen. Voor de periode 2004-2007 is hiervoor jaarlijks € 0,250 miljoen opgenomen in de meerjarenraming (doelstelling 11.06).

Ook voor een gedeelte van de regionale waterkeringen is in het beleidsplan waterkeringen vastgesteld dat het waterschap streeft naar het verwerven van het eigendom. Het gaat hierbij om de kernzones van de belangrijkste regionale waterkeringen uit het oogpunt van veiligheid.

Meerjaren onderhoudsprogramma regionale waterkeringen Begin 2005 is een nieuw Groot Onderhoudsplan regionale waterkeringen (GOP) vastgesteld voor de periode 2006 en verder. Voorgesteld is het huidige investeringstempo van € 2,25 miljoen per jaar voort te zetten. Naar verwachting leidt dit investeringstempo volgens de planning van het GOP ertoe, dat de regionale waterkeringen in 2022 voldoen aan de veiligheidsnormen, zoals deze in concept opgesteld zijn door de provincies waarbinnen het waterschap valt (doelstelling 11.04).
In het programma is voorzien dat alle meest risicovolle waterkeringen in 2008 aan de gestelde normering voldoet.

Muskusrattenbestrijding De bestrijding van muskus- en beverratten is noodzakelijk om met name de waterkeringen te beschermen tegen aantasting door het graven van holen door deze dieren. In de provincie Utrecht wordt de bestrijding uitgevoerd door het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding (OLM), waarin de provincie en de drie waterschappen deelnemen. Piekbestrijding door extra inzet van rattenvangers is noodzakelijk om de populatie muskusratten onder controle te krijgen en de beverrat op termijn uit het gebied te verdrijven.

In 2006 wordt een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid de taak van de muskusrattenbestrijding in de Provincie Utrecht anders te organiseren.

3.2.3 Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding (11.300)

Calamiteitenbestrijding In 2006 wordt een nieuwe organisatie voor de dijkbewaking ingericht (doelstelling 11.07). Deze organisatie bestaat o.a. uit een dijkleger dat is samengesteld uit medewerkers van het waterschap. Het dijkleger heeft tot taak in geval van een dreigende calamiteit, preventief de dijken te inspecteren. Er zal jaarlijks met dit dijkleger worden geoefend.

3.2.4 Doelstellingen

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1100	Must have	Aanleg en onderhoud waterkeringen	Nvt
1101	Must have	Het in 2006 vaststellen van de legger voor de -niet direct kerende- primaire waterkeringen.	1) Het bevorderen dat het Rijk en de Provincie de normen (hydraulische randvoorwaarden) voor deze keringen vast stelt.
1103	Must have	In 2008 de derde toetsingsronde (toetsronde 2011) gereed hebben voor de primaire waterkeringen.	
1104	Must have	In 2022 voldoen de regionale waterkeringen aan de normen, die de provincies vaststellen in de Verordening Waterkeringen West-Nederland.	1) Het in 2007 vaststellen van de legger regionale keringen. 2) In 2008 voldoen de regionale waterkeringen van categorie 3 aan de normen.
1106	Want to have	Vóór 2013 is het eigendom van de buitentaluds van de direct kerende primaire waterkeringen en de kernzone van de regionale waterkeringen in handen van het waterschap dan wel een medeoverheid.	In 2008 is 50% van de buitentaluds van de direct kerende primaire waterkeringen in eigendom van het waterschap dan wel een medeoverheid
1107	Must have	1) Elk jaar wordt tenminste één keer geoefend in de bestrijding van een ramp op de primaire waterkering. 2) In 2006 is het dijkleger geformeerd en geïnstrueerd	
1108	Must have	Het uiterlijk in 2006 beschikken over een beheersregister voor alle regionale waterkeringen.	
1109	Must have	Het in 2006 afronden van de volledige toetsing van dijkkring 15 (Lopikerwaard). (toetsronde 2006)	

3.2.5 Investerings

Tabel:
Investerings

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	Prognose uitgaven					
	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Doelstelling 11.00 algemeen	0,150	0,150	0,099	0,001	-	0,400
Doelstelling 11.03 toetsing prim. Waterkering	-	-	0,424	0,423	-	0,848
Doelstelling 11.04 normen sec. waterkering	2,424	2,354	2,254	2,254	2,254	11,540
Doelstelling 11.05 beheersregister prim. Waterkering	-	-	0,041	1,253	0,001	1,296
Grondaankopen	1,075	1,075	-	-	-	2,150
Totaal	3,649	3,579	2,819	3,931	2,255	16,233

3.2.6 Kostenoverzicht

Tabel:
Kosten per
beleidsproduct

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Beheersinstrumenten waterkeringen	1,204	0,785	1,161	2,336	0,536	0,289
Aanleg en onderhoud waterkeringen	3,882	4,211	4,198	4,558	4,753	5,014
Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	0,105	0,076	0,076	0,076	0,077	0,137
Totaal waterkeringen	5,191	5,072	5,435	6,970	5,366	5,440
Index	100	98	105	134	103	105

Tabel:
Kosten per
kostensoort

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Variabele kosten	1,727	1,611	1,637	1,637	1,487	1,572
Personele kosten	0,398	0,372	0,381	0,391	0,401	0,411
Afschrijvingen	2,252	2,260	2,532	3,968	2,488	2,452
Rente	0,882	0,894	0,931	1,060	1,061	1,096
Geactiveerde overhead	-0,068	-0,064	-0,047	-0,085	-0,070	-0,089
Totaal kostensoorten waterkeringen	5,191	5,072	5,435	6,970	5,366	5,440
Index	100	98	105	134	103	105

3.2.7 Toelichting kostenoverzicht

Variabel

Beheerinstrumentarium waterkeringen

- Voor een nieuwe toetsingsronde van de primaire waterkeringen in 2008-2009 is voor beide jaren € 0,050 miljoen extra budget opgenomen.
- Het budget voor het opstellen van een legger voor de regionale waterkeringen is in 2007 verhoogd met € 0,125 miljoen.
- Het beheerregister voor de waterkeringen wordt in 2006 opgeleverd. Vanaf 2007 is alleen nog een budget benodigd voor onderhoud. Een structurele verlaging kan worden doorgevoerd van € 0,200 miljoen per jaar. In 2008 en 2009 is nog wel € 0,100 miljoen per jaar extra nodig voor het updaten van Flimap.

Aanleg, verbetering en onderhoud waterkeringen.

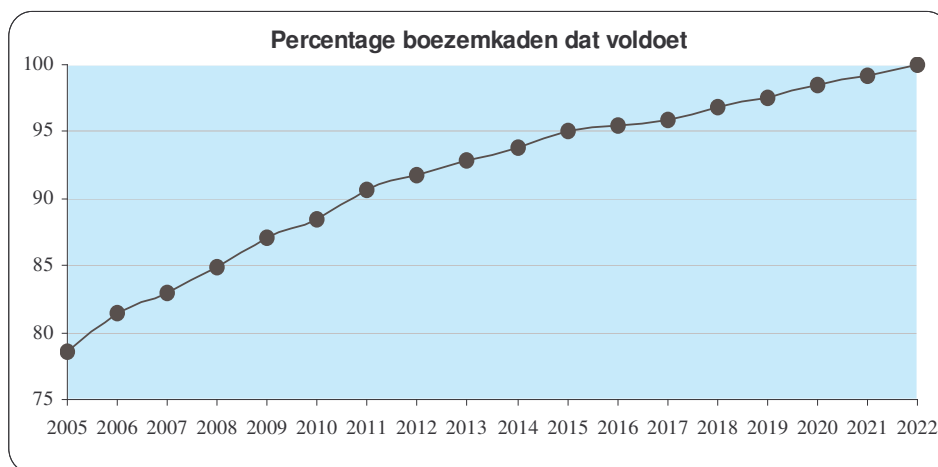
- Om de populatie van muskusratten in de Provincie Utrecht onder controle te krijgen wordt een uitbreiding van extra piekbestrijders overwogen.

Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding waterkeringen.

- In 2006 is extra financiële middelen beschikbaar voor de aanschaf van kleding voor het dijkleger. Daarna kan het budget structureel dalen tot 2011 met € 0,040 miljoen.

3.2.8 Beleidsindicatoren

Hieronder is een doelstelling op het gebied van de regionale waterkeringen uitgewerkt in een beleidsindicator.

3.3 Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)

- Omschrijving van het beleidsveld**
- Het voorbereiden, op- en vaststellen alsmede onderhouden van instrumenten die het beheer van watersystemen ondersteunen.
 - Aanleg, verwerving en onderhoud van waterlopen en kunstwerken voor de passieve waterbeheersing inclusief alle kwaliteitsmaatregelen in oppervlaktewater en aan de voorzieningen verwante belangen die daarin worden getroffen.
 - Verwijderen van bagger- en saneringsspecie uit watersystemen en indien noodzakelijk dit milieuhygiënisch passend verwerken.
 - Het door middel van regulerende kunstwerken invloed uitoefenen op de hoeveelheid water, het oppervlaktewaterpeil en de waterkwaliteit in het watersysteem.
 - Bestrijding van afwijkingen van de gewenste hoeveelheid water dan wel de kwaliteit of ecologische toestand daarvan voorzover dat niet onder de normale bedrijfsvoering valt.
 - Het verzamelen, bewerken, verwerken, toetsen, analyseren en rapporteren van meetgegevens voor zowel het waterkwantiteits- als het waterkwaliteitsbeheer (met uitzondering van gegevens over de waterbodems).

De beleidsproducten die onder het beleidsveld inrichting en onderhoud watersystemen vallen zijn:

- Beheersinstrumentarium watersystemen (12.100);
- Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen (12.200);
- Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems (12.300);
- Beheer hoeveelheid water (12.400);
- Calamiteitenbestrijding watersystemen (12.500);
- Monitoring watersystemen (12.600).

Relevante nota's

Nota's

- Legger watergangen en kunstwerken
- Beheerplan watergangen
- Gebiedsgerichte knelpuntenanalyse en ontwikkelingsvisie visfauna
- Amfibieën, vissen en baggeren
- Nota Afzet bagger
- Nota Baggerprogramma 2001-2015
- Nota Oeverinrichting
- Nota peilbesluiten

Datum vastgesteld

2001
1998

Algemeen

Het waterschap is verantwoordelijk voor het waterbeheer. Om deze taak goed te kunnen uitvoeren heeft het waterschap kunstwerken, dijken, kades en watergangen in eigendom c.q. beheer. Deze werken dienen uiteraard onderhouden te worden.

Het onderhoud is onderverdeeld in groot onderhoud (Groot Onderhoudsplannen (GOP's) en regulier onderhoud.

Vanuit het in 2006 vastgesteld Regiobeheerplan is voor de beheer van kunstwerken, oevers, waterbodems (bagger) en vaarwegen een lijn uitgezet naar de Groot Onderhouds Plannen (GOP) en het reguliere onderhoud. Het Regiobeheerplan heeft als doel de beleidsvoornemens van het waterschap, zoals deze onder andere in het Waterbeheersplan staan, te vertalen naar praktijkmaatregelen voor de regio's. Inhoudelijk geeft het plan weer hoe het huidige beheer en onderhoud verloopt en wat daarin op basis van eigen wensen, wetgeving en beleid aangepast zou moeten worden. Voor het reguliere onderhoud is het de bedoeling om per rayon een onderhoudsplan op te stellen. Hierin wordt op polder- of watergangniveau weergegeven waar, hoe en met welke frequentie wordt gemaaid of gebaggerd en hoe regulier onderhoud van

kunstwerken, oevers en keringen is gestructureerd. Het is dus sterk uitvoeringsgericht.

**Overdracht werken
Rijkswaterstaat.**

In 2006 wordt tussen Rijkswaterstaat en het waterschap overleg gevoerd over de overdracht van regionale vaarwegen, die bij het Rijk in beheer en onderhoud zijn, naar het waterschap. Het betreft hier de Gekanaliseerde Hollandse IJssel tussen Gouda en Nieuwegein, De Doorslag, Merwedekanaal, Vaartse Rijn en de Catharijnesingel. Tevens worden enkele werken voor de waterhuishouding overgedragen. Het waterschap zal hiermee de zeggenschap over het hoofdsysteem verkrijgen. Dit betekent wel een uitbreiding van de taken van het waterschap op het gebied van waterbeheer. De overdracht gaat gepaard met financiële en mogelijk personele consequenties.

3.3.1 Beheersinstrumentarium watersystemen (12.100)

Peilbesluiten

Het opstellen van peilbesluiten wordt door het waterschap inmiddels geïntegreerd in watergebiedsplannen (zie paragraaf 3.1.1. Eigen plannen). Peilbesluiten worden daarbij gebaseerd op het gewenst Grond en Oppervlakteregime (GGOR).

Water-akkoorden

Met het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) zijn de onderhandelingen over het waterakkoord Weerdsluis nog gaande. Na afronding hiervan zal bezien worden in hoeverre voor de overige uitwisselingspunten met AGV aanvullende waterakkoorden voorbereid moeten worden. Daarnaast vindt met het Hoogheemraadschap Rijnland nader overleg plaats over de financiële doorwerking van het waterakkoord Bodegraven.

3.3.2 Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen (12.200)

Financiële structuur

De investeringen zijn te verdelen in twee categorieën

- Instandhouding
- Verbetering

Instandhouding

Voor instandhouding van het watersysteem (en keringen) zijn de volgende Grootonderhoudsplannen in het leven geroepen:

- Kunstwerken;
- Oevers;
- Bagger;
- Regionale Keringen.

Hiermee zijn de financiële middelen en de planning voor een grote periode vastgelegd. Pieken en dalen in de investeringen worden hiermee zoveel mogelijk opgevangen.

Periodiek worden deze plannen geëvalueerd en herzien. De capaciteit voor voorbereiding en toezicht bij de realisatie is gebaseerd op deze plannen.

Verbetering

Ten gevolge van regelgeving (EKRW, NBW e.d.) en van de wensen tot verbetering van het systeem (o.a. watergebiedsplannen, gemeentelijke waterplannen, landinrichtingsplannen) zijn verbeteringen van het systeem voorzien. Hiervoor zijn investeringen nodig. Concreet staan voor de planperiode 2007-2011 de volgende plannen op stapel:

- Watergebiedsplannen Kromme Rijn, Langbroekerwetering, Nieuwegein-Rijnsburg, stad Utrecht, Kamerik/Kockengen, Linschoterwaard, Boezem Oude Rijn, Bodegraven/Meijepolder en Lopikerwaard; hierin wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de aspecten van NBW 21 en EKRW.

Tevens worden aan de hand van de watergebiedsplannen de peilbesluiten herzien.

- Gemeentelijke Waterplannen ;
- Landinrichtingsplannen RAK Kromme Rijn, Driebruggen, Bodegraven Noord, Groenraven Oost, Haarzuilens;
- Peilbesluiten Oudendam, Snel en Polanen, Middelland, Molenvliet, Vleutensewetering, Mastwijk en Achthoven, Bijleveld en Heijcop, Oude Rijn Zuid, Honswijk, Leidsche Rijn. Dit zijn peilbesluiten die niet zijn meegenomen in de watergebiedsplannen en landinrichtingsprojecten.

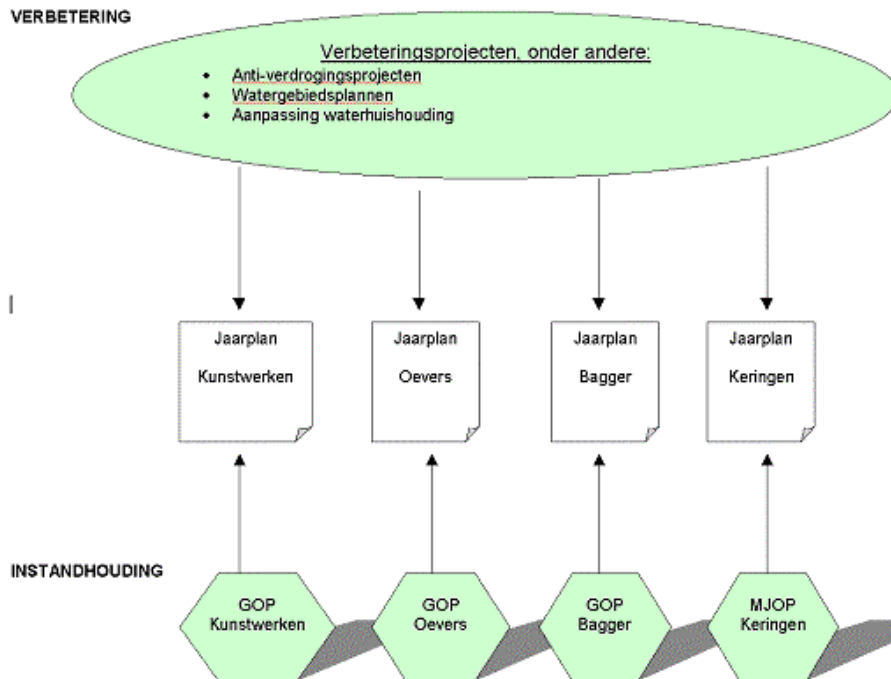
Getracht is deze investeringen in een jaarvolume te brengen, waarbij ook hierbij extreme pieken en dalen worden vermeden. Overigens zijn de begeleidings-, voorbereidings- en uitvoeringskosten reeds opgenomen in de benodigde investeringen.

Uitvoerings- aspecten

De organisatie staat sinds 2003 gesteld om plannen, waar de maatschappij in brede zin naar vraagt, op te stellen. Voorbeelden zijn hierbij de watergebiedsplannen, de plannen naar aanleiding van het NBW, landinrichtingsplannen en de gemeentelijke waterplannen. Recent zijn extra formatieplaatsen ingevuld om de gevolgen vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water in beeld te kunnen brengen. Na de planvorming volgt de realisatie. De benodigde capaciteit voor realisatie is groter dan de capaciteit voor de plannen. De aard van deze werkzaamheden is als volgt:

- begeleiding/regie (contacten met ingelanden en instanties en watersysteemaanpassingen). Deze capaciteit is slechts beperkt aanwezig.
- de engineering (voorbereiding en toezicht bij de realisatie). Bij het vaststellen van het eerste watergebiedsplan Kamerik/Zegveld is besloten dat deze werkzaamheden zullen worden verricht door inhuur van capaciteit.

Zoals reeds is aangegeven, zijn de begeleidings-, voorbereidings- en uitvoeringskosten reeds opgenomen in de benodigde investeringen. Voor dit werk is echter geen formatieruimte aanwezig. In de lijn van de vaststelling van watergebiedsplan Kamerik/Zegveld zullen de werkzaamheden verricht worden door inhuur van capaciteit. Een deel van het opstellen en uitvoeren van de watergebiedsplannen is echter wel aan te merken als een taakuitbreiding ten opzichte van de bestaande taken van het waterschap. Als zodanig dient een strategische keuze te worden gemaakt tussen inhuur en zelf uitvoeren.

Figuur. Samenhang Instandhoudings- en verbeteringsplannen

Uiteindelijk monden de Instandhoudingsplannen en verbeteringsplannen uit in realisatie in de 4 bekende jaarplannen: Kunstwerken, Oevers, Bagger en Keringen.

Kunstwerken.

Het Grootonderhoudsplan Kunstwerken wordt in 2006 geëvalueerd. In het algemeen kan geconstateerd worden dat de kosten hoger uitvallen dan voorzien. Dit heeft de volgende oorzaken:

- Zwaardere regelgeving op het gebied van normering op het gebied van werktuigbouwkundige en elektrische installaties.
- Voorzieningen t.g.v. de Arbowet.
- Capaciteitsaanpassing.
- Automatisering.

Bovendien zullen in het herziene Grootonderhoudsplan die werken worden ondergebracht, waarvoor in het verleden afzonderlijke instandhoudingsinvesteringen werden aangevraagd. Deze betreffen de investeringen onder andere aan sluizen en stuwen. In 2006 zal het bestuur nader geïnformeerd worden. In deze voorjaarsnota is, vooruitlopend op de evaluatie, deze voorziene ontwikkeling met een investeringsgrootte van € 0,500 miljoen per jaar meegenomen.

Natuurvriendelijke oevers en fauna-passages

Natuurvriendelijke oevers worden gerealiseerd door bestaande traditionele oevers om te bouwen, door deze te realiseren bij kadeverbetering en door derden. In het beheersgebied van het waterschap is de lengte van de provinciale ecologische verbindingzone (PEVZ) verhoogd van 200 km naar 300 km. De gevolgen van deze uitbreiding zullen worden onderzocht. In de loop van 2006 zal aan het bestuur een notitie worden aangeboden over deze problematiek. In deze notitie zullen de aspecten kosten, tijd, afhankelijkheid derden e.d. worden belicht. Ook zal worden aangegeven wat de uitbreiding van de PEVZ van 200 km naar 300 km voor het waterschap betekent.

Nachtvorst-schade-bestrijding	Met name in het gebied van de Kromme Rijn is de fruitteeltsector steeds meer afhankelijk van een adequate wateraanvoer. In het voorjaar wordt hiermee immers de nachtvorstschade bestreden hetgeen van vitaal belang is. Het waterschap zal in overleg met de sector moeten vaststellen tot hoever de publieke taak ten aanzien van deze activiteiten reikt en welke verantwoordelijkheid bij de fruittelers zelf moet worden gelegd.
Vinex Leidsche Rijn	Evenals de afgelopen jaren zal het waterschap intensief de bouw van het watersysteem van de Vinex Leidsche Rijn en Vinex Houten begeleiden. Hiermee heeft het waterschap een zo groot mogelijke invloed op het planproces. In het verlengde van de begeleiding fungeert het waterschap ook als ingenieursbureau voor de gemeenten Utrecht en Houten voor de grote kunstwerken als gemalen en geautomatiseerde stuwen.
Flora- en Faunawet	De Flora- en Faunawet is van kracht. In deze wet zijn een groot aantal verboden opgenomen. Deze verboden hebben grote invloed op het onderhoud door de waterschappen. Omdat onderhoud onvermijdelijk is, heeft de Unie van Waterschappen een gedragscode opgesteld, die ter goedkeuring aan het Ministerie van LNV wordt aangeboden. De gedragscode geeft voor een aantal werken in bepaalde perioden ontheffing op de Flora- en Faunawet. Deze gedragscode zal in elk waterschap ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bestuur. Verder zal er nog een aantal ontheffingen nodig zijn buiten deze gedragscode. Te denken valt onder andere het voor half juli maaien van watergangen, dijken en kades. Dit is nodig voor de aan- en afvoer van water, de instandhouding van de grasmat of juist het voorkómen van vissterfte bij het midden in de zomer maaien van (stedelijke) watergangen. Om ontheffing te krijgen is soortenonderzoek nodig en dient aangegeven te worden op welke manier schade zo veel mogelijk beperkt blijft. Hiertoe wordt in 2006 het onderzoek: "Onderzoek naar het vóórkomen van beschermde plant- en diersoorten t.b.v. de uitvoering van de gedragscode flora- en faunawet" uitgevoerd. Waar mogelijk worden bestaande gegevens van derden gebruikt (bijvoorbeeld "Natuurloket" van de provincie Utrecht). Tevens hoort een opleiding van de mensen in het veld op dit gebied bij een juiste naleving van deze gedragscode.
3.3.3 Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems (12.300)	
Baggeropgave	Voor het baggeren geldt in de periode 2007-2011: <i>Mogelijk meevallende baggeropgave</i> In 2005 is de baggeropgave geactualiseerd en vergeleken met de cijfers uit het GOP (Meerjarenprogramma). Hierbij is gebruik gemaakt van recente gegevens uit waterbodemonderzoeken en uitgevoerde baggerwerken. De actualisatie toont verschillen aan (in omvang en in kosten) ten opzichte van eerdere berekeningen. De nieuw berekende baggeropgave is kleiner, maar dat is niet alleen het gevolg van nieuwe en nauwkeuriger peilingen maar ook van: het niet (kunnen) realiseren van een overdiepte (vooral in stedelijk gebied, er wordt niet dieper gebaggerd dan de vaste bodem); en afwijkingen in extrapolatie van peilingen, met name in het boezemstelsel. Niet uitgevoerd baggerwerk en niet realiseren van overdiepte is geen reële 'winst'. Op die locatie moet eerder opnieuw gebaggerd worden en dat kan op termijn zelfs duurder uitpakken. Gecorrigeerd voor deze effecten wordt de totale baggeropgave op dit moment (2006) ongeveer 400.000 tot 500.000 m³ lager berekend.
Afzet baggerspecie	Ondanks de verwachte toename van het aanbod van specie van derden blijft naar verwachting de afzet van baggerspecie uit ons beheersgebied voorlopig goed mogelijk. De Bagger Task Force heeft hiervoor wel voldoende speelruimte

nodig om kansen te benutten om creatief en innovatief specie afzet te realiseren. Daarnaast wordt in de planperiode een aantal doorgangdepots in gebruik genomen, waarmee vooral het volume van de af te zetten specie wordt gereduceerd.

Inmiddels kan zo veel specie worden hergebruikt, dat de doelstelling om het in eigen werken toe te passen is achterhaald en het ook veel in werken van derden wordt toegepast. In de planperiode zal dit verder toenemen.

Kosten bagger- programma

De meerjarenraming geeft voor de komende jaren voldoende financiële ruimte voor uitvoering van het baggerprogramma. Vanaf 2009 kan de dotatie naar verwachting worden verlaagd.

Bij het vaststellen van het aanvullingsregime van de baggervoorziening is uitgegaan van de ondergrens van de toen in de markt bekende verrekenprijzen. Nadat in de afgelopen jaren sprake is geweest van een zeer ruim baggeraanbod trekt de markt inmiddels scherp aan.

De ontwikkeling van de markt bepaalt of bijstelling op langere termijn nodig is en of de voorziene verlaging van de dotatie en de eerdere besparingen op de dotatie (2003-2006, € 6,6 miljoen) definitief verzilverd kunnen worden.

Het verzorgen van specieafzet, depotbeheer, begeleiding van werken in uitvoering, communicatie met belanghebbenden e.d. vergt relatief veel tijd. Hiervoor is de laatste jaren 1,5 tot 2 fte op jaarbasis door uitbesteding ingevuld. Begin 2006 is door het algemeen bestuur een functie-uitbreiding van 1 fte ten behoeve van de Bagger Task Force geaccordeerd.

3.3.4 Monitoring watersystemen (12.600)

Monitoring waterkwaliteit/ water- kwantiteit

Het monitoringsysteem voldoet inmiddels aan de vereisten voortvloeiend uit de Europese Kaderrichtlijn Water. In 2006 vindt een verdere integratie van de meetnetten met betrekking tot waterkwaliteit, waterkwantiteit en ecologie plaats.

3.3.5 Doelstellingen

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1200	Should have	Inrichting en onderhoud watersystemen	Nvt
1201	Want to have	Uiterlijk in 2007 zullen gebiedsdekkend integrale regiobeheers- en onderhoudsplannen zijn vastgesteld en in uitvoering genomen	1) In 2006 zal de keur voor zover nodig worden aangepast en vastgesteld om gewenst maatwerk gericht op nagestreefde functies mogelijk te maken.
1202	Must have/ Want to have	In 2018 is de inrichting van het watersysteem aangepast aan de integrale functies. Dit betekent o.a. dat : Het waterschap in 2018 de natuurvriendelijke oevers binnen de provinciale natte ecologische verbindingzones gerealiseerd heeft (in totaal ca. 157 km).	1) Het vóór 2007 aanleggen van minimaal 15 km natuurvriendelijke oevers in de natte ecologische hoofdstructuur. 2) In 2006 wordt de implementatie van interne richtlijnen ter bescherming van kwetsbare amfibieën en vissen geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd. 3) bij de aanleg van kunstwerken en oevers zal het aanbrengen van faunapassage worden meegewogen.
1203	Must have	Uiterlijk in 2015 is de achterstand van onderhoudsbagger van het waterschap weggewerkt; na 2015 worden alle watergangen van het waterschap op voldoende diepte gehouden via het reguliere onderhoudsprogramma.	1) Het baggerprogramma van het waterschap, waarin de planning is opgenomen, wordt jaarlijks geactualiseerd. 2) Gezamenlijk met de gemeenten Utrecht, IJsselstein en Houten zullen doorgangdepots worden ingericht. 3) het waterschap zal naast de bestaande depots in Cabauw en Nieuwegein (Klaphek) nog twee depots realiseren in Driebergen en Cothen voor 2008. 4) In 2008 worden de baggerontwikkelingen geëvalueerd en op grond daarvan zal bepaald worden of in de meerjarenraming de dotatie aan de baggervoorziening vanaf 2009 wordt aangepast.
1205	Should have/ Want to have	Uiterlijk in 2015 zijn de tertiaire watergangen, in onderhoud bij derden, op voldoende diepte gebracht.	1) De meerkostenregeling voor de verwijdering van klasse 3/4 bagger uit tertiaire watergangen wordt in 2006 geëvalueerd. 2) In 2006 zal een brochure worden opgesteld over de nieuwe wijze van schouwvoering en het omgaan met verontreinigde specie uit tertiaire watergangen.
1206	Must have	Uiterlijk in 2020 is het sanerings-programma voor waterbodems buiten het onderhoudsprofiel	

		uitgevoerd.	
1207	Must have	Voorbereiden en afsluiten van waterakkoorden over de wateruitwisseling met aanliggende waterbeheerders.	- 2006 De Haak - Weerdsloop en overige uitwisselpunten met Amstel, Gooi en Vecht.

3.3.6 Investerings

Tabel: Investerings	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	Prognose uitgaven					Totaal
		2006	2007	2008	2009	2010	
	Doelstelling 12.00 algemeen	0,610	0,400	-	-	-	1,010
	Doelstelling 12.02 brede kijk beheer en onderhoud	0,099	0,420	0,200	-	-	0,719
	Doelstelling 12.03 baggeren	8,032	9,032	9,032	9,032	9,032	44,160
	Doelstelling 30.01 Groot onderhoud kunstwerken	1,756	2,956	2,156	2,156	2,156	11,180
	Doelstelling 30.02 Groot onderhoud oevers	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	4,500
	Doelstelling 30.03 Grondaankopen	1,075	1,075	-	-	-	2,150
	Doelstelling 30.05 Automatisering kunstwerken detailsysteem	-	-	-	-	-	-
	Doelstelling 30.08 Bedrijfsmiddelen waterbeheer	0,275	-	-	-	-	0,275
	Doelstelling 30.09 Implementatie Nationaal Bestuursakkoord Water	0,100	0,600	0,100	-	-	0,800
	Doelstelling 30.10 Landinrichting	0,777	0,842	0,475	-	-	2,094
	Doelstelling 30.11 Verdroging	0,070	0,105	0,105	0,070	0,035	0,385
	Doelstelling 30.12 Waterhuishouding	0,536	0,125	0,500	0,500	-	1,661
	Doelstelling 30.13 Watergebiedsplannen	1,500	3,825	6,880	8,920	8,660	29,785
	Totaal	15,730	20,280	20,348	21,578	20,783	98,720

3.3.7 Kostenoverzicht

Tabel: Kosten per beleidsproduct	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Beheerinstrumenten watersystemen	0,617	0,908	0,855	0,608	0,609	0,610
	Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	3,361	3,614	4,035	4,319	4,351	4,882
	Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	8,348	9,195	9,323	9,302	9,226	9,162
	Beheer hoeveelheid water	4,857	4,921	5,096	5,332	5,472	5,671
	Calamiteitenbestrijding watersystemen	0,149	0,098	0,099	0,101	0,102	0,103
	Monitoring watersystemen	1,451	1,372	1,375	1,372	1,294	1,294
	Totaal inrichting en onderhoud watersystemen	18,783	20,109	20,783	21,034	21,054	21,722
	Index	100	107	111	112	112	116

Tabel: Kosten per kostensoort	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Variabele kosten	13,947	14,972	15,292	15,269	15,318	15,366
	Personele kosten	2,519	2,419	2,451	2,482	2,538	2,594
	Afschrijvingen	1,664	2,074	2,136	2,178	2,233	2,547
	Rente	0,913	0,983	1,210	1,562	1,613	1,985
	Geactiveerde overhead	-0,259	-0,340	-0,306	-0,458	-0,648	-0,770
	Totaal kostensoorten watersystemen	18,783	20,109	20,783	21,034	21,054	21,722
	Index	100	107	111	112	112	116

3.3.8 Toelichting kostenoverzicht

Variabel

Beheerinstrumentarium watersystemen.

- Voor het beheerregister waterlopen is in 2007 nog een extra impuls nodig (extra kosten € 0,020 miljoen). Daarna kan het budget structureel verlaagd worden met € 0,030 miljoen.

Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen.

- Vanaf 2008 is een structureel bedrag opgenomen van € 0,305 miljoen als bijdrage van het waterschap in de ruilverkavelingskosten van de RV Lopikerwaard (25 jaar).
- Door taakuitbreiding in de Vinex-lokaties nemen de budgetten voor onderhoud waterlopen jaarlijks gestapeld toe met € 0,050 miljoen.
- Voor onderhoud aan de kunstwerken (actief/passief) is structureel € 0,105 miljoen per jaar extra benodigd.
Voor de periode 2005-2008 is extra budget beschikbaar gesteld van € 0,150 per jaar voor groot onderhoud aan duikers en stuwen in gebieden met een hoogwatervoorziening. Dit bedrag valt vrij voor 2009-2011.

Baggeren van waterlopen en sanering van waterbodems.

- Overeenkomstig het baggerprogramma is in 2007 de laatste structurele verhoging van de dotatie aan de baggervoorziening doorgevoerd van € 1,000 miljoen, om op het uiteindelijke jaarvolume van € 8.032 miljoen uit te komen.

Calamiteitenbestrijding watersysteem.

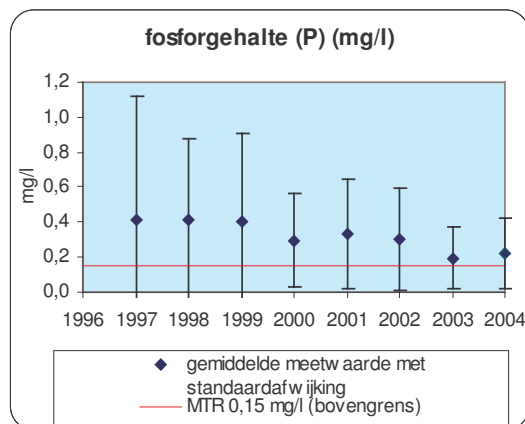
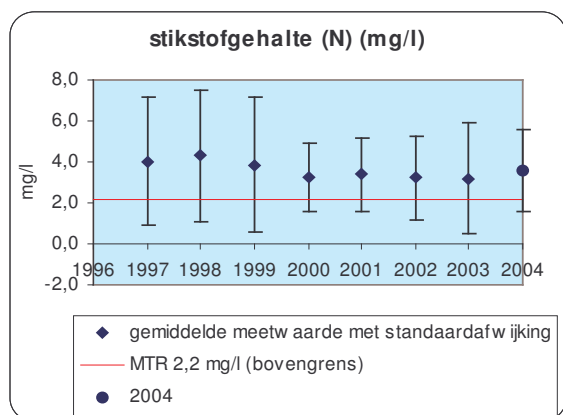
- Het budget voor calamiteitenbestrijding watersysteem kan structureel verlaagd worden met € 0,050 miljoen per jaar.

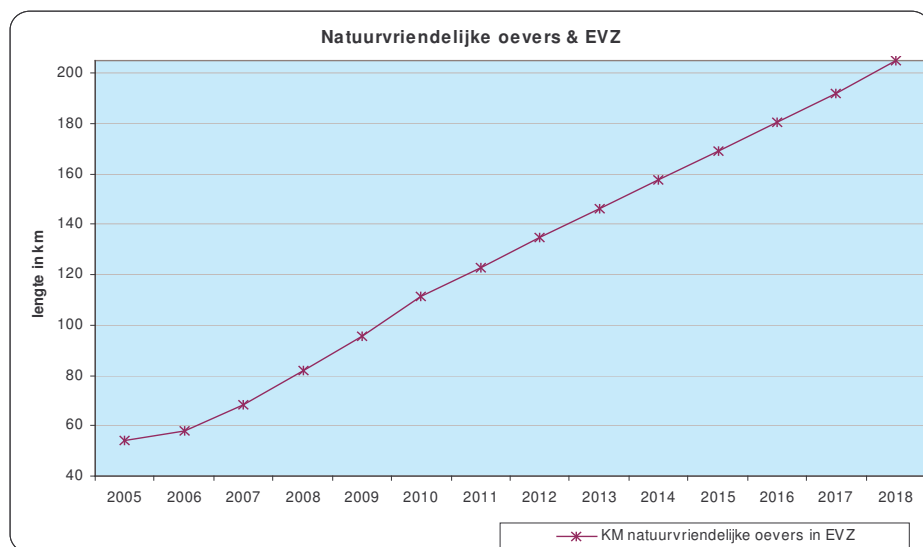
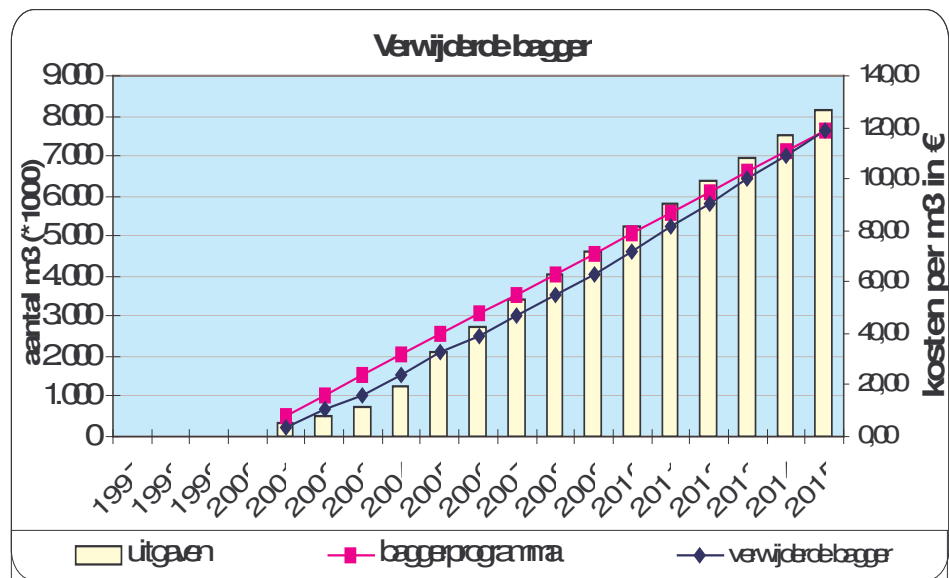
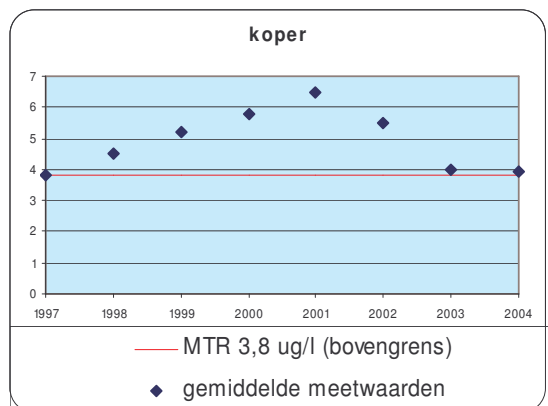
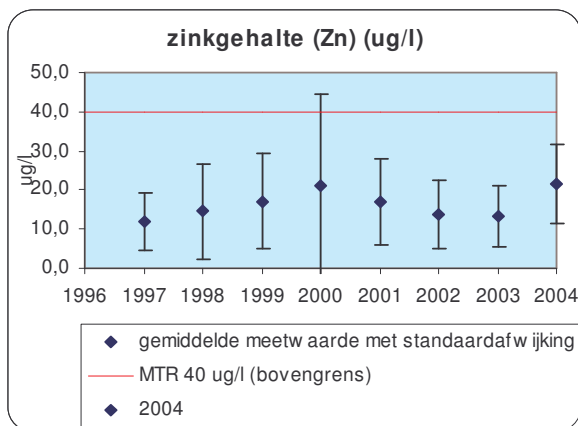
Monitoring watersystemen.

- In 2005 is een nieuwe modelvergunning vastgesteld voor de aansluiting van rioleringen op de rwzi's. Hierin zijn voorschriften opgenomen voor de reductie van zware metalen en onkruidbestrijdingsmiddelen. Om inzicht te krijgen in de grootte van het probleem is het budget in 2006 eenmalig verhoogd met € 0,140 miljoen.

3.3.9 Beleidsindicatoren

Hieronder zijn doelstellingen op het gebied van de inrichting en onderhoud watersystemen uitgewerkt in beleidsindicatoren.

3.4 Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (13.000)

Omschrijving van het beleidsveld

Het door het bouwen, verwerven, beheren, onderhouden en bedienen van transportgemalen en –leidingen mogelijk maken van afvalwatertransport. Het door het realiseren, overnemen, beheren, onderhouden en exploiteren van rioolwaterzuiveringsinstallaties en IBA-inrichtingen zorgen dat het aangeboden afvalwater wordt gezuiverd. Het door het realiseren, beheren, onderhouden en exploiteren van slibverwerkingsinstallaties zorgen dat het zuiveringsslib en de andere restproducten van een rwzi of IBA die voor een eindbestemming worden aangeboden tot een eindproduct worden verwerkt. Het laten verwerken van afvalwater uit het eigen beheersgebied door andere beheerders van rioolwaterzuiveringsinstallaties.

De beleidsproducten die onder dit beleidsveld vallen zijn:

- Getransporteerd afvalwater (13.100);
- Gezuiverd afvalwater (13.200);
- Verwerkt slib (13.300);
- Afvalwaterbehandeling door derden (13.400).

Relevante nota's

Nota's

- Aansluitverordening

Datum vastgesteld

Februari 2000

Doelstellingen en kaders

Het waterschap is gedurig op zoek naar samenwerkingsvormen die de effectiviteit van het waterketenbeheer verbeteren met een optimaal maatschappelijk rendement. Deze betreffen zowel samenwerking tussen waterschappen onderling, als samenwerking met andere overheden (gemeentes) en bedrijven. Zuiveringsbeheer is een onderdeel van de afvalwaterketen (inzameling, transport, afvalwaterzuivering en slibverwerking).

Het waterschap bevordert en onderzoekt afkoppeling van verharde oppervlakten (vermindering van de hoeveelheid afvalwater aan de bron), gescheiden inzameling en behandeling van deelstromen (STOWA-onderzoek naar urinescheiding) en meervoudig watergebruik (bedrijfsleven).

De effluentkwaliteit van een rwzi wordt afgestemd op de functie van het ontvangende oppervlaktewater. Dat is het grondbeginsel van de Europese Kaderrichtlijn Water. De oppervlaktewaterkwaliteitsbeheerder³ kan daarom in het kader van gebiedsgericht waterbeheer, strengere lozingseisen stellen dan de algemeen gestelde landelijke normen. Nu moet de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater voldoen aan de lozingseisen die afgeleid zijn van het Lozingenbesluit Wvo Stedelijk Afvalwater.

Het aantal rwzi's van het waterschap is al jarenlang een vast gegeven: zeventien. In de commissie Waterketen & Emissies is een discussie op gang gekomen om te bezien of dit aantal en de configuratie in ons beheergebied nog wel optimaal zijn. Op de wat langere termijn kan het resultaat van deze studie consequenties hebben voor het transport en de behandeling van afvalwater. De financieel-economische aspecten spelen naast de technologische en technische aspecten een belangrijke rol.

Bedrijfsvoering sector Zuiveringsbeheer

De veranderingen in de personeelsformatie op de installaties zullen betrekkelijk gering zijn in de planperiode. Door voortgaande opleiding en ontwikkeling van de medewerkers met name in de regio's zal de functie van technologische medewerker regio (twee formatieplaatsen) na het vertrek van de huidige medewerkers wegens pensionering niet meer worden ingevuld (2007 en 2008). Er zal een onderzoek worden uitgevoerd om vast te stellen of hiermee de formatieomvang kan afnemen. Daarentegen is de formatie van de afdeling Projecten klein en niet toereikend om in de toekomst de hoeveelheid projecten te

³ Dit kan ons waterschap zelf zijn, maar ook Rijkswaterstaat of het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht

kunnen voorbereiden en begeleiden. Dit jaar zal nader worden onderzocht op welke wijze de projecten moeten worden begeleid: meer zelf doen of juist meer uitbesteden. In beide gevallen zal de formatie aangepast moeten worden. In de voorjaarsnota van 2007 zullen de resultaten hiervan worden opgenomen.

De landelijke bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer over 2006 zal in 2007 plaatsvinden. De ontwikkelteams hebben onder auspiciën van de Unie van Waterschappen enige aanpassingen voorgesteld. Voor ons waterschap blijft het aspect 'financiën' van belang, met name de kapitaalslasten.

3.4.1 Getransporteerd afvalwater (13.100)

Transporteren van afvalwater Ondanks het ingezette beleid van afkoppelen wordt verwacht dat, op basis van gemeentelijke en provinciale plannen, het afvalwateraanbod de komende jaren toch nog zal toenemen. Op de langere termijn zal een substantiële neergaande ontwikkeling in aanbod van afvalwater plaatsvinden, als in bestaand stedelijk gebied afgekoppeld gaat worden. Hierbij moet aan een ontwikkelingstermijn van 20 à 50 jaar worden gedacht. In die periode wordt eveneens een nieuwe generatie rioolwaterzuiveringsinstallaties gebouwd met een aangepaste hydraulische capaciteit.

Door het gezamenlijk met gemeentes uitvoeren van optimalisatiestudies zal worden bepaald, wat de meest economische oplossing is voor de afvoercapaciteit van rioolwater naar de rwzi.

De aansturing van de rwzi's en dus het zuiveringsresultaat kunnen geoptimaliseerd worden door naast kwalitatieve ook kwantitatieve aspecten mee te nemen. Dit zou kunnen door het beheer (en onderhoud) van rioolgemaal over te nemen van gemeentes en hun functie in te passen in het BOA-systeem. Het waterschap heeft geïnvesteerd in apparatuur en programmatuur voor het besturen van de rwzi's op afstand (BOA-systeem). Met name gaat het hier om kwaliteitsparameters. In de planperiode zullen de bestuurlijke, technologische, besturingstechnische en financiële aspecten onderzocht worden. Er zal worden gestreefd naar de uitvoering van een proefproject.

3.4.2 Gezuiverd afvalwater (13.200)

Zuiveren van afvalwater Het Lozingenbesluit stedelijk afvalwater stelt eisen waaraan de lozingen van rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's) moeten voldoen. Er moet onder andere voldaan worden aan 75% verwijdering van stikstof en fosfaat binnen ons beheergebied. Hieraan voldoen de gezamenlijke rwzi's ruimschoots.

De Europese Kaderrichtlijn Water heeft als doelstelling "het bereiken van ecologisch gezonde watersystemen". Dit kan onder andere bereikt worden door één van de twee of beide nutriënten (N en P) tot een zeer laag niveau terug te brengen. In het gebied van de Kromme Rijn en de Vecht is dit met name fosfaat. Voor aanpassingen aan de rwzi's De Bilt en Zeist zal daarom deze nutriënt vergaand verwijderd worden tot een niveau van 0,15 mg P/l. Voor de toekomstige stikstoflozing van de rwzi Zeist zal in 2006 nader onderzoek plaatsvinden. Het zal dan moeten blijken of een stikstofgehalte van 10 mg/l voldoende laag is voor het bereiken van "ecologisch gezonde watersystemen" en welke aanvullende voorwaarde zal worden gesteld (de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de Zeister Griff). De aangepaste rwzi's De Bilt en Zeist zullen respectievelijk in 2008 en 2009 operationeel zijn.

Om aan het Lozingenbesluit Stedelijk Afvalwater met meer zekerheid te kunnen voldoen wordt de bedrijfsvoering voortdurend geoptimaliseerd. Bovendien wordt bij aanpassing of uitbreiding van de rwzi's ingezet op een effluentconcentratie

van P = 1 mg/l en N = 10 mg/l, ongeacht het reeds voldoen aan de wettelijke gebiedseis voor deze parameters. Hiermee wordt een verwijderingspercentage voor fosfaat (P) van circa 85% en voor stikstof (N) van circa 80% bereikt.

Bij het voorbereiden van aanpassingen en uitbreidingen wordt gekeken naar de laatste stand van de techniek, waarbij zo mogelijk innovatieve ontwikkelingen worden meegenomen.

Op basis van een prioriteitsvolgorde is het uitvoeringsprogramma zuiveringstechnische werken in deze voorjaarsnota vastgelegd voor de periode 2007 tot en met 2011. Hierbij zijn de aanpassingen en renovaties van de volgende rwzi's opgenomen: De Bilt, Woerden, Montfoort, Zeist en Nieuwegein. De sector heeft een methodiek ontwikkeld om de prioriteitsvolgorde te bepalen van rwzi's die voor aanpassing in de waterlijn om stikstof- en fosfaatverwijdering te verbeteren en zonodig de hydraulische en biologische capaciteit aan te passen aan de afnameverplichting jegens gemeentes. De onder dit thema vallende werken zijn als investering opgenomen in deze voorjaarsnota.

De systematiek van jaarlijkse raamplannen wordt toegepast om inzicht te krijgen in het vervangen van zuiveringstechnische installatieonderdelen (bouwkundig, civieltechnisch, elektrotechnisch werktuigbouwkundig en procesautomatisering). Hiermee worden de noodzakelijke vervangingen in beeld gebracht. Bij het voorbereiden van daadwerkelijke vervangingen in enig jaar worden innovatieve ontwikkelingen en mogelijkheden voor energiebesparende maatregelen meegenomen. Ook wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de prioriteitsvolgorde van de hierboven aangegeven aanpassingen.

Om optimaal aan de milieu- en kwaliteitseisen te kunnen voldoen is een goede beheersing van de bedrijfsprocessen noodzakelijk. Hiervoor is een integraal KAM-zorgsysteem (Kwaliteit, Arbo, en Milieu) ingevoerd. In 2004 is dit systeem gecertificeerd. Jaarlijks wordt door een externe audit de status van dit systeem geverifieerd.

3.4.3 Verwerkt slib (13.300)

Verwerking van zuiveringsslib

In 2005 is de nota "Slibstrategie 2005 - 2010" vastgesteld, waarin de toekomstige slibstromen en de ontwateringlocaties in beeld zijn gebracht. Het beleid ontwikkelt zich in de richting van een verdergaande concentratie van slibverwerkingslokalities. Het beheer en onderhoud van slibgistinginstallaties en de daarbij behorende biogasbenutting en slibontwatering is slechts op grote bedrijfsschaal economisch verantwoord. Daarom zullen op een daartoe geschikt moment de slibverwerkingslokalities in De Bilt, Zeist en Driebergen worden gesloten. Ook de anaërobe slibgisting van de rwzi Breukelen zal worden gesloten. Wel blijft de doelstelling gehandhaafd om al het zuiveringsslib anaëroob te vergisten om zoveel mogelijk biogas te genereren en de ontwaterbaarheid van het slib te verbeteren. De slibverwerkingslokalities in Utrecht en Nieuwegein hebben een voldoende schaalgrootte (technisch en economisch).

De slibverwerkingsovereenkomst met SNB (NV Slibverwerking Noord-Brabant) te Moerdijk is voor 10 jaar aangegaan tot november 2012.

De doelstelling om de kosten voor de verwerking van slib niet te laten stijgen boven het niveau van 2005 zal worden bereikt door procesgerichte maatregelen: biologische fosfaatverwijdering, slibdesintegratie, effectievere hulpstoffen voor de slibontwatering en uiteraard de algemene optimalisering van de ontwateringsinstallaties.

3.4.4 Doelstellingen

Nr	Categorie	Doelstellingen	Tussendoelstelling
1300	Must have	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	Nvt
1301	Want to have	In 2006 start de uitvoering van de uitbreiding en aanpassing van rwzi De Bilt zodat in 2008 voldaan wordt aan de MTR-eis (voor fosfaat) voor de Biltse Grift waarop het effluent wordt geloosd. (Besluitvorming Burap 2004-2)	-
1309	Must have	Uiterlijk in 2015 is voldaan aan de uit de EKRW afgeleide effluenteisen	1) Vóór 2009 wordt per rwzi de betreffende lozingseis nader vastgesteld. 2) Als de haalbaarheidstudie m.b.t. de realisering van een compacte innovatieve rwzi Utrecht en de daarmee verbonden mogelijkheid tot stedelijke gebiedsontwikkeling positief zijn dan zal het project verder worden voorbereid. Dit betekent in 2007 het ontwikkelen van een zuiveringsplan en een MER. (besluitvorming Burap 2005-2)
1310	Want to have	In 2007 start de uitvoering voor de uitbreiding en aanpassing van rwzi Zeist zodat in 2009 voldaan wordt aan de MTR-eis (voor stikstof en fosfaat) voor de Zeister Grift waarop het effluent wordt geloosd.	In 2006 worden de werken voor de rwzi Zeist in het kader van de gebiedsgerichte waterkwaliteitsnorm MTR 2010 voor stikstof en fosfaat besteksgereed gemaakt.
1312	Want to have	De kosten voor slibverwerking tot 2010 zullen niet stijgen boven het niveau van 2005.	Onderzoeksresultaten van technologie-toepassingen gericht op de vermindering van de slibproductie (slibdestintegratie) worden in de plannen voor de rwzi Nieuwegein opgenomen.

3.4.5 Investerings

Tabel: Investerings	(In miljoenen euro's, Afrondingsverschillen mogelijk)	Prognose uitgaven					
		2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
	Getransporteerd afvalwater	4,444	1,957	0,720	1,848	1,523	10,491
	Gezuiverd afvalwater	32,928	32,443	40,493	23,697	11,889	141,450
	Verwerkt slib	0,100	0,100	0,100	0,110	0,110	0,520
	Afvalwaterbehandeling door derden	-	-	-	-	-	-
	Totaal	37,472	34,499	41,313	25,655	13,522	152,461

3.4.6 Kostenoverzicht

Tabel: Kosten per beleidsproduct	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Getransporteerd afvalwater	2,760	3,056	3,457	3,577	3,504	3,525
	Gezuiverd afvalwater	25,542	26,825	29,076	30,314	35,245	38,045
	Verwerkt slib	7,454	7,176	7,151	7,181	7,121	6,937
	Afvalwaterbehandeling door derden	0,478	0,473	0,473	0,473	0,473	0,473
	Totaal bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	36,234	37,530	40,157	41,545	46,343	48,980
	Index	100	104	111	115	128	135

Tabel: Kosten per kostensoort	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Variabele kosten	14,663	15,617	15,272	15,272	15,272	15,272
	Personele kosten	3,086	3,175	3,254	3,336	3,419	3,521
	Afschrijvingen	11,575	11,999	13,702	13,927	16,255	17,491
	Rente	7,583	7,382	8,635	9,568	11,818	13,020
	Geactiveerde overhead	-0,673	-0,644	-0,707	-0,557	-0,422	-0,323
	Totaal bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	36,234	37,530	40,157	41,545	46,343	48,980
	Index	100	104	111	115	128	135

3.4.7 Toelichting kostenoverzicht

Variabel Gezuiverd afvalwater

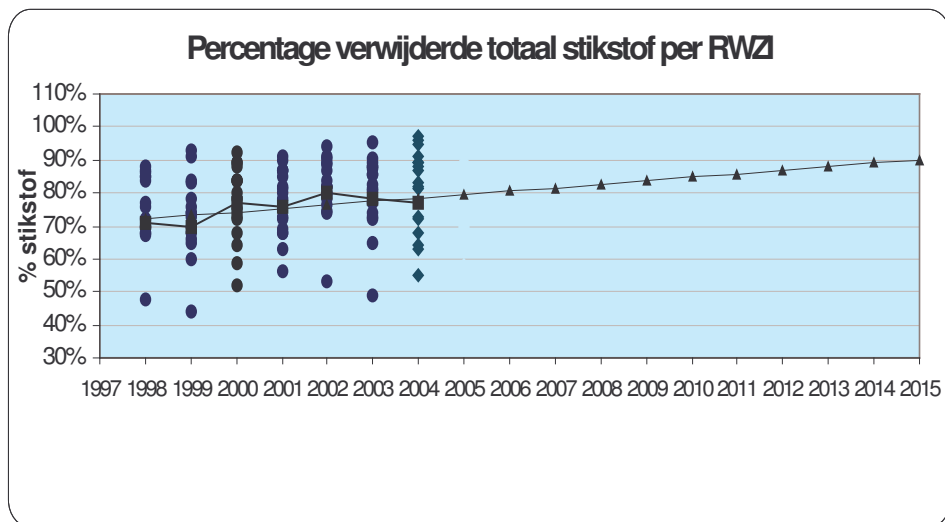
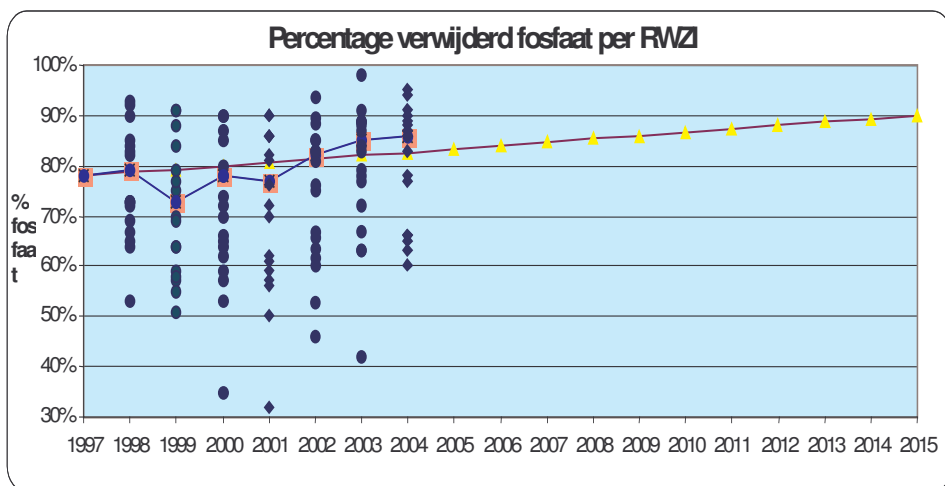
- De energiekosten zullen voor 2007 € 1.065 miljoen en vanaf 2008 € 0,825 miljoen hoger uitvallen als gevolg van een aflopend contract in 2006 (gezamenlijke aanbesteding met vijf andere waterschappen). De huidige energieprijzen liggen inmiddels fors hoger.
- Voor het onderhoud van de zuiveringsinstallaties in regio West is een structureel extra bedrag nodig van € 0,065 miljoen.

Verwerkt slib

- Vanaf 2007 is een structurele verlaging door gevoerd in de kosten van slibafzet van € 0,280 miljoen (regio Oost).
- Door hogere grondstofprijzen voor slibontwatering stijgen de kosten met € 0,060 miljoen per jaar (regio Oost).

3.4.8 Beleidsindicatoren

Hieronder zijn doelstellingen op het gebied van de zuiveringstechnische werken uitgewerkt in beleidsindicatoren.

3.5 Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens (15.000)

Omschrijving van het beleidsveld Het opzetten, actueel houden en periodiek controleren van de beheersinstrumenten (legger en beheersregister), teneinde de staat van de vaarwegen en havens zichtbaar te maken. Het op basis van het beheersplan vaarwegen aanleggen, verwerven, verbeteren en onderhouden van vaarwegvoorzieningen. Alle activiteiten die een waterschap uitvoert als nautisch beheerder belast met het regelen van het scheepvaartverkeer op basis van de Scheepvaartverkeerswet.

De beleidsproducten die onder dit beleidsveld vallen zijn:

- Beheersinstrumenten vaarwegen en havens (15.100);
- Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens (15.200);
- Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en havens (15.300).

Relevante nota's	Nota's	Datum vastgesteld
	• Nota vaarwegbeheer	Augustus 2000

Algemeen De kosten voor de bediening en onderhoud van kunstwerken met vaarwegbeheer functie op regionale wateren komen voor kostenvergoeding in aanmerking (kosten behoren ten laste van de algemene democratie te komen). De opbrengsten zijn in vorige voorjaarsnota's te optimistisch ingeschat en zijn in deze voorjaarsnota bijgesteld naar € 0,250 miljoen per jaar.

3.5.1 Verkeersregeling en verkeersregeling vaarwegen (15.300)

Bediening sluizen en bruggen. Het waterschap heeft als vaarwegbeheerder de zorg voor de bediening van een aantal sluizen en bruggen in handen. Deze sluizen zijn: Bodegraven, Hekendorp, Oudewater, Haanwijk (Harmelen), Woerdense Verlaat en de brug over de Dubbele Wiericke in Nieuwerbrug. Onderzocht gaat worden, mede afhankelijk van de financiële vergoeding van de provincies zoals reeds hierboven is genoemd, of de bediening van deze objecten op een andere wijze kan geschieden dan decentrale bediening op locatie. Bovendien zal de huidige bedieningsintensiteit kritisch worden bekeken. De bediening van de sluis en de brug in Bodegraven blijft door sluiswachters geschieden.

3.5.2 Investerings

Tabel: Investerings	(In miljoenen euro's, Afrondingsverschillen mogelijk)	Prognose uitgaven					
		2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
	Doelstelling 15.00 (automatisering kunstwerken)	0,400	0,200	0,100	0,360	-	1,060
	Totaal	0,400	0,200	0,100	0,360	-	1,060

3.5.3 Kostenoverzicht

Tabel: Kosten per beleidsproduct	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Beheersinstrumenten vaarwegen/ havens	-	-	-	-	-	-
	Aanleg en onderhoud vaarwegen/ havens	0,486	0,499	0,479	0,558	0,552	0,546
	Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en havens	-0,490	-0,240	-0,240	-0,240	-0,240	-0,240
	Totaal inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	-0,004	0,259	0,239	0,318	0,312	0,306
	Index	100	-5968	-5510	-7333	-7191	-7050

Tabel:
Kosten per
kostensoort

(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Variabele kosten	-0,386	-0,112	-0,112	-0,112	-0,112	-0,112
Personele kosten	0,143	0,147	0,150	0,154	0,158	0,162
Afschrijvingen	0,145	0,134	0,112	0,144	0,141	0,133
Rente	0,101	0,094	0,090	0,132	0,125	0,123
Geactiveerde overhead	-0,007	-0,004	-0,002	0,000	0,000	0,000
Totaal per kostensoort	-0,004	0,259	0,239	0,318	0,312	0,306
Index	100	-5968	-5510	-7333	-7191	-7050

3.5.4 Toelichting kostenoverzicht

Variabel Opbrengst vaarwegbeheer

- Op basis van recente berekeningen is het bedrag dat ten laste van het algemeen belang behoort te komen bijgesteld van € 0,500 miljoen per jaar naar € 0,250 miljoen per jaar (oude jaren te hoog begroot).

3.6 Vergunningverlening en handhaving keur (16.000)

- Omschrijving van het beleidsveld** Op dit beleidsveld worden de volgende zaken verantwoord:
- Het maken en onderhouden van de verordening van het waterschap waarin de ge- en verbodsbepalingen zijn opgenomen ten aanzien van beheer, onderhoud en gebruik van de waterstaatkundige infrastructuur;
 - De regulering op basis van de Keur en andere waterstaatkundige wet- en regelgeving;
 - Het houden van toezicht en het toepassen van (juridische) middelen gericht op het naleven van de keur en andere waterstaatkundige wet- en regelgeving.

De beleidsproducten die onder dit beleidsveld vallen zijn:

- Keur (16.100);
- Vergunningen en keurontheffingen (16.200);
- Handhaving keur (16.300).

Relevante nota's	Nota's	Datum vastgesteld
	• Keur	December 1996
	• Beleidsnota dempingen	December 2000
	• Regulering onderbemalingen	Oktober 2002

3.6.1 Keur (16.100)

Keur Het voorontwerp van de keur is inmiddels gereed. Bij dit voorontwerp is aansluiting gezocht bij de model-keur van de Unie van Waterschappen. Omdat dit model de door ons gewenste mogelijkheden biedt om regels 'op maat' te maken, moet er wel nog het nodige uitzoekwerk worden verricht om te bepalen waar het waterschap welke regels al of niet van toepassing wil verklaren en - zo ja - in welke mate. Dit past bovendien in het streven van de rijksoverheid om de 'regeldruk' in Nederland terug te dringen, onder meer door vereenvoudiging van vergunningen. Ook moet daarbij met een schuin oog worden gekeken naar het ontwerp van de Waterwet. Zonder die nadere beleidsregels of gebiedsaanduidingen is het niet zinvol het voorontwerp vast te stellen. Bij het totstandkomen van de keur zal het algemeen nadrukkelijk worden betrokken onder andere via de commissies.

Vergunning-verlening keur De keurmodule van het VenH-systeem is in 2005 gerealiseerd. Doel is het efficiënter kunnen werken, dus een snellere afwikkeling zonder extra formatie-uitbreiding. Tevens zal er een kwaliteitsverbetering optreden. De routine om met het systeem te werken is nog niet optimaal. Hierdoor is de doelstelling om 95% van de vergunningen binnen de wettelijke termijn (8 weken) af te handelen verschoven naar 2007. Voor 2006 is dit percentage gesteld op 85%. Dit zal een grote inspanning vergen van de betrokken afdelingen aangezien in 2005 het percentage 53% bedroeg. Ook zal gekeken worden naar de mogelijkheid om een systeem van meldingen in te voeren. Dit houdt in dat niet voor elke aanpassing aan een watergang of waterkering een vergunning behoeft te worden aangevraagd, maar dat bepaalde categorieën met een melding kunnen worden afgedaan. Als de melding past in het beleid, behoeft geen vergunning verleend te worden. Ook vanuit het ministerie van Economische Zaken wordt hierop aangedrongen in het kader van het project vereenvoudiging vergunningen.

3.6.2 Vergunningen en keurontheffingen c.q. handhaving keur (16.200 en 16.300)

Handhaving keur (vergunning-en) In 2004 is een start gemaakt met de handhaving van de keurbepalingen door het inzetten van een specifieke handhaver keur. Dit heeft erg goed gewerkt en tegelijkertijd aan het licht gebracht dat er voor één handhaver te veel werk is. Uitbreiding in formatie is niet gehonoreerd, daarom is voor 2006 en verder

gekozen om de andere milieu-inspecteurs meer in te zetten op keur en minder op Wvo-bedrijven.

Schouw

In 2005 is een nieuwe wijze van schouwvoering aangenomen door het dagelijks bestuur. De onderhoudsplicht voor de ingelanden verdwijnt niet, alleen het toezicht op het onderhoud is veranderd. De nieuwe wijze van schouwvoering doet recht aan de eigen verantwoordelijkheid van de ingeland, biedt meer ruimte om natuurvriendelijk onderhoud te plegen en waarborgt toch voldoende waterberging en wateraan- en -afvoer.

Het beleid dat in 2006 wordt uitgevoerd is als volgt:

1. De controle op het gewoon onderhoud van watergangen (najaarsschouw) alleen nog uitvoeren over belangrijke watergangen;
2. Belangrijke watergangen als volgt te definiëren:
 - primaire watergangen in onderhoud bij derden;
 - tertiaire watergangen met afwijkende / bijzondere functie;
3. Zo spoedig mogelijk handhavend optreden bij klachten over onvoldoende onderhoud van een watergang.
4. Binnen de stedelijke gebieden streven om via ambtelijke afspraken, die bestuurlijk worden vastgesteld, het onderhoud van tertiaire watergangen uit te laten voeren door de gemeenten;
5. Éénmaal per 4 jaar een diepte/profielschouw te voeren, zodat met een cyclus van 4 jaar het hele beheersgebied op diepte is gebracht;
6. Extra aandacht zal worden besteed aan de watergangen die niet voldoen aan het leggerprofiel.

3.6.3 Doelstellingen

Nr	Categorie	Doelstellingen	Tussendoelstelling
1600	Must have	Vergunningverlening en handhaving keur	Nvt
1601	Should have/ Want to have	Het percentage keurvergunningen dat binnen 8 weken wordt afgehandeld moet in 2007 95% zijn.	1) Het percentage keurvergunningen dat binnen 8 weken wordt afgehandeld moet in 2006 85% zijn. 2) in 2006 wordt het naleefgedrag van verleende vergunningen in beeld gebracht.

3.6.4 Kostenoverzicht

Tabel:
Kosten per
beleidsproduct

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Keur	-	-	-	-	-	-
Vergunningen en keurontheffingen	0,297	0,306	0,318	0,320	0,327	0,335
Handhaving keur	0,402	0,395	0,411	0,412	0,421	0,429
Totaal vergunningverlening en handhaving keur	0,698	0,701	0,729	0,732	0,748	0,764
Index	100	100	104	105	107	109

Tabel:
Kosten per
kostensoort

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Variabele kosten	0,089	0,095	0,106	0,093	0,093	0,093
Personele kosten	0,610	0,606	0,623	0,638	0,654	0,671
Afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
Rente	-	-	-	-	-	-
Geactiveerde overhead	-	-	-	-	-	-
Totaal per kostensoort	0,698	0,701	0,729	0,732	0,748	0,764
Index	100	100	104	105	107	109

3.7 Beheersing van lozingen (17.000)

Omschrijving van het beleidsveld Regulering op basis van de Wvo en daaruit voortvloeiende of daarmee samenhangende regelgeving alsmede daaraan gerelateerde overeenkomsten. Het door toezicht en het toepassen van (juridische) middelen bereiken dat de Wvo, daaruit voortvloeiende of daarmee samenhangende regelgeving alsmede daaraan gerelateerde overeenkomsten worden nageleefd. Advisering en toetsing van gemeentelijke rioleringsplannen en de beschikking op aanvragen tot een financiële bijdrage voor de sanering van ongewenste lozingen op oppervlaktewater dan wel voor het afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering. Activiteiten en projecten van waterschappen die uitsluitend zijn gericht op de aanpak van (vaak specifieke) diffuse emissies van derden.

De beleidsproducten die onder het beleidsveld beheersing van lozingen vallen zijn:

- WVO-vergunningen en meldingen (17.100);
- Handhaving WVO (17.200);
- Rioleringsplannen en subsidies lozingen (17.300);
- Aanpak diffuse emissies derden (17.400).

Relevante nota's	Nota's	Datum vastgesteld
	• Nota afkoppelen • Beleidsnotitie IBA's (rioolaanleg niet kwetsbare gebieden)	Juni 2002 Juni 2003

3.7.1 WVO-vergunningen en meldingen (17.100)

Aansluit- en overstortvergunningen De actualisatie van aansluit- en overstortvergunningen zal eind 2006 vrijwel zijn afgerond. In 2007 en verder zal de nadruk liggen op het waar nodig handhaven van de in de vergunning opgenomen voorschriften.

Consequenties Waterwet De Tweede Kamer behandelt in 2006 de Waterwet. Deze wet heeft grote gevolgen voor het waterschap:

1. Werkzaamheden die nu onder de keur vallen, worden in de Waterwet opgenomen, waardoor de keurvergunningen vervallen en er integrale watervergunningen verleend moeten worden.
2. Lozingen op de riolering komen onder het bevoegde gezag van provincie of gemeente; het waterschap krijgt een adviesrecht.
3. Grondwateronttrekkingen gaan onder het waterschap vallen (behalve onttrekkingen tbv drinkwatervoorziening, koude/warmte-opslag en onttrekkingen > 500.000m³)

Deze wet wordt waarschijnlijk in 2008 van kracht. Het waterschap zal in het komende jaar pro-actief op onderzoek gaan hoe de belangen van het waterschap ook na 2008 optimaal gewaarborgd kunnen worden.

Daarnaast zal er nog discussie moeten worden gevoerd over het mogelijk laten vervallen van de aansluitvergunning. Daardoor zou het waterschap geen instrument meer hebben om de doelmatige werking van de rwzi te beschermen. Voorlopig blijft de aansluitvergunning in de nieuwe Waterwet opgenomen.

Vergunningverlening WVO *Aansluit- en overstortvergunningen*
In 2006 zal het waterschap aan de laatste gemeenten een aansluitvergunning en een vergunning voor alle overstorten verlenen. De medewerking van gemeenten bij het aanleveren van gegevens is essentieel voor het slagen hiervan.
In 2006 bestaat de handhaving van deze vergunningen uit het optreden bij overstort-gebeurtenissen: zorgen dat vuil water wordt teruggepompt in het riool of dat de watergang waarop geloosd is, wordt doorgespoeld
De handhaving zal zich vanaf 2007 richten op de verplichtingen voortvloeiend uit

de aansluit- en de overstortvergunningen. Reden dat dit 'pas' in 2007 start is dat dan alle gemeente over dergelijke vergunningen beschikken en er dus sprake is van rechtsgelijkheid als op hetzelfde moment gestart wordt met toezicht en handhaving.

Huishoudelijk afvalwater

De AmvB Huishoudelijk afvalwater stelt dat per 1 januari 2005 alle ongezuiverde lozingen van huishoudelijk verboden zijn. Op een aantal plaatsen zullen IBA's worden geplaatst. In het geval dat er een IBA geplaatst moet worden zal er een lozingsvergunning door het waterschap worden verleend.

De subsidieregeling ten behoeve van de stimulering rioolaanleg in het buitengebied loopt door tot 1 januari 2008. Dit heeft gevolgen voor het moment van aansluiten van de diverse percelen. Het handhavingsprogramma dat in 2005 is gestart houdt hiermee rekening. Deze handhaving kan inhouden dat er gecontroleerd en zonodig afgedwongen gaat worden dat de lozingen op de riolering of met vergunning op een voorziening (bijv. IBA) worden aangesloten. Ook kan het inhouden dat er lozingen op dezelfde wijze als voorheen op oppervlaktewater mogen blijven lozen (tot uiterlijk 1 januari 2008) totdat aansluiting op het riool mogelijk is. Welke manier van handhaving plaatsvindt hangt af van de gemeenten en de individuele lozer. Daar waar riolering ligt zal aansluiting worden afgedwongen. Als er aansluiting op de riolering voor 2008 plaatsvindt zal daarop gewacht worden.

Vergunningverlening Wvo

Op 24 september 1996 is de Europese IPPC-richtlijn vastgesteld. IPPC staat voor Integrated Pollution Prevention and Control (Geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging).

De doelstelling van de richtlijn is om, op geïntegreerde wijze, milieuverontreiniging onder controle te houden of te krijgen. De IPPC-richtlijn bevat maatregelen, ter beperking van emissies naar lucht, water en bodem en maatregelen voor afvalstoffen, met als uiteindelijke doel een hoog niveau van bescherming van het milieu als geheel. De uiterste termijn waarop vergunningen voor een bestaande inrichting die niet belangrijk wordt gewijzigd, technisch-inhoudelijk in overeenstemming moeten zijn gebracht met de IPPC-richtlijn en de BREF's (indien beschikbaar) is 31 oktober 2007. Een BREF is een beschrijving wat de best beschikbare zuiveringstechniek is voor een bepaalde categorie bedrijven.

Ook de overige vergunningen worden beoordeeld op actualiteit (is de vergunning nog toegesneden op de situatie van het bedrijf en de technische ontwikkelingen).

3.7.2 Handhaving WVO (17.200)

Algemeen

De prioritering in 2006 (en naar verwachting ook de daarop volgende jaren) geeft aan dat de handhavingsinspanningen zich meer gaan richten op gemeenten (overstort- en aansluitvergunningen) en burgers (voorlichting over en handhaving van het gebruik materialen en pleziervaart) en minder op de bedrijven. Een aanzienlijk deel van de capaciteit van de afdeling Vergunningverlening en Handhaving WVO en Keur zal besteed worden aan het toezicht (en handhaving) van de keurregels.

3.7.3 Rioleringsplannen en subsidies lozingen (17.300)

Waterketen-beleid/ riolerings-plannen

Het algemeen bestuur heeft in december 2005 als beleidslijn gekozen voor "verantwoord samen werken in de afvalwaterketen". De uitwerking van dit beleid vindt in 2006 plaats. In de vorm van bestuursvoorstellen wordt het beleid concreet gemaakt. De onderwerpen voor 2006 zijn:

- Optimalisatiestudies en afvalwaterakkoorden.
- Herziening stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater.
- Participatie in onderzoek naar ziekenhuizen als bron van verspreiding medicijnresten.
- Samenwerking gemeenten en waterschap voor monitoring overstorten.
- Mogelijkheden gezamenlijke planvorming waterketen van gemeenten en waterschap.

Met deze voorstellen kunnen na besluitvorming doelen worden bepaald. Deze zullen worden opgenomen in de begroting van 2007 en in de voorjaarsnota 2007.

3.7.4 Aanpak diffuse emissies derden (17.400)

Emissie-beleidsplan

Het Emissiebeheersplan 2003-2007 loopt af. Gezien de ontwikkelingen rond de KRW en de nieuwe wijze van onze planvorming is herijking van het huidige emissiebeleid nodig. Dit beleid zal vooral als kader dienen voor de waterkwaliteitsaspecten van de watergebiedsplannen en gemeentelijke waterplannen. Ook zal dit beleid kaders geven voor onze eigen werkwijze.

3.7.5 Doelstellingen

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1700	Must have	Beheersing van lozingen	Nvt
1701	Want to have	Afkoppelen hemelwater : Doelstelling voor 1 januari 2007: subsidiëren van het opstellen van 10 afkoppelplannen en subsidiëren van het afkoppelen van 50 ha verhard oppervlak.	1) De subsidieregeling afkoppelen van verhard oppervlak wordt begin 2006 geëvalueerd. 2) In 2006 worden de resterende afkoppelplannen gesubsidieerd. 3) In 2006 wordt de afkoppeling van de resterende ha gesubsidieerd.
1702	Must have	Eind 2006 is voor alle rioolaansluitpunten en riooloverstorten van de gemeentes een geactualiseerde vergunning verleend waarin voorschriften zijn opgenomen ten aanzien van: - het halen van de basisinspanning en het streven naar invulling van het waterkwaliteitsspoor; - de monitoring van het afgevoerde afvalwater naar de r.w.z.i.; - de monitoring van de overstortlozingen en het opstellen van een incidentenplan.	1) Uiterlijk in 2006 worden in totaal aan 23 gemeenten aansluit- en overstortvergunningen verleend. 2) Via het vergunningenspoor de risicovolle overstorten met prioriteit doen saneren door gemeenten in 2006 (besluitvorming Burap 2004-2).
1704	Must have	Uiterlijk 31 december 2006 zijn alle bedrijven die vallen onder het Lozingenbesluit open teelt en veehouderijen bezocht.	
1705	Must have	In 2006 beschikt 95% van de vergunningplichtige bedrijven over een adequate vergunning.	
1707	Want to have	Uitvoering van de maatregelen van het Emissiebeheersplan 2003-2007.	1) In 2006 vindt een voortgangsrapportage plaats aan het bestuur. 2) Uiterlijk in 2007 wordt een nieuw Emissiebeheersplan opgesteld.
1708	Want to have	Via samenwerking met betrokken gemeenten optimaliseren van de gehele afvalwaterketen te beginnen bij uitbreidingen/aanpassingen van zuiveringstechnische werken of bij grote investeringen in de riolering.	1) Vanaf 2006 wordt onderzocht of het overnemen van het beheer en onderhoud van gemeentelijke rioalgemalen een optimalisatie geeft van de prestatie van rwzi's. 2) In 2006 worden 3 optimalisatie studies opgestart. 3) In 2006 en verder wordt het in 2005 opgestelde Waterketenbeleid van het waterschap uitgevoerd.
1709	Must have/ Want to have	Stimuleren in 2006 van aansluiten op riolering van het merendeel van de 480 (stand 1-1-2006) resterende ongerioleerde percelen en woonboten. Beheren van IBA's van aantal resterende lozingen (circa 43). Voor overige resterende lozingen het lozingenbesluit gaan handhaven.	

3.7.6 Investeringsen

Tabel: Investeringsen	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	Prognose uitgaven					Totaal
		2006	2007	2008	2009	2010	
	Doelstelling 17.00 (AmvB)	0,137	0,290	-	-	-	0,427
	Doelstelling 17.01 (afkoppelplannen)	0,474	0,348	-	-	-	0,821
	Doelstelling 17.08 (optimalisatie studies)	0,063	-	-	-	-	0,063
	Doelstelling 17.09 (stimuleringsregelingen)	0,698	0,500	-	-	-	1,198
	Totaal	1,371	1,138	-	-	-	2,509

3.7.7 Kostenoverzicht

Tabel: Kosten per beleidsproduct	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	WVO-vergunningen en meldingen	0,750	0,737	0,686	0,674	0,689	0,705
	Handhaving WVO	0,789	0,820	0,833	0,831	0,841	0,852
	Rioleringsplannen en subsidies lozingen	0,911	0,571	0,597	0,601	0,606	0,611
	Aanpak diffuse emissies derden	0,085	0,075	0,076	0,077	0,078	0,079
	Totaal beheersing van lozingen	2,536	2,204	2,192	2,183	2,215	2,247
	Index	100	87	86	86	87	89

Tabel: Kosten per kostensoort	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Variabele kosten	1,079	0,773	0,781	0,750	0,750	0,750
	Personele kosten	1,359	1,412	1,390	1,425	1,460	1,497
	Afschrijvingen	0,118	0,037	0,020	0,008	0,004	-
	Rente	0,005	0,003	0,002	0,001	0,000	0,000
	Geactiveerde overhead	-0,025	-0,021	-	-	-	-
	Totaal per kostensoort	2,536	2,204	2,192	2,183	2,215	2,247
	Index	100	87	86	86	87	89

3.7.8 Toelichting kostenoverzicht

Variabel Rioleringsplannen en subsidies lozingen

- Er is voldoende budget beschikbaar voor de uitvoering van de diverse bijdrageregelingen in het kader van riolering/lozingen. De bijdrageregeling voor het afkoppelen van verhard oppervlak loopt af in 2007, maar wordt voorsnog gecontinueerd voor de periode 2008-2011. De kostenreductie bedraagt daarom niet € 0,600 miljoen maar € 0,300 miljoen per jaar. Hierover moet nog wel een formeel besluit genomen worden.

3.8 Heffing en invordering (18.000)

Omschrijving van het beleidsveld Het opstellen en actueel houden van wet- en regelgeving, het opleggen van aanslagen en het afhandelen van verzoek-, bezwaar- en beroepsprocedures op het gebied van belastingenaanslagen. Betalingsverwerking, kwijtschelding en (dwang)invorderingsmaatregelen op het gebied van waterschapsbelastingen.

De beleidsproducten die onder het beleidsveld heffing en invordering vallen zijn:

- Belastingheffing (18.100);
- Invordering (18.200).

Relevante nota's	Nota's	Datum vastgesteld
	• Kostentoedelingsverordening	2001
	• Omslagklasseverordening	1995
	• Kwijtscheldingsregeling	1997

3.8.1 Belastingheffing (18.100)

Ontwikkelingen Voor 2007 zijn een beperkt aantal nieuwe ontwikkelingen te verwachten. Implementatie van eventuele wijzigingen in het belastingstelsel op basis van de ontwerp-Waterschapswet, onder andere over financiering van de waterschappen zal naar verwachting niet plaatsvinden voor 2008. De leverancier van het huidige systeem dat de aanslagen gebouw/ ongebouwd verwerkt heeft te kennen gegeven dat dit systeem per 1 januari 2007 niet meer wordt ondersteund. Vrijwel tegelijkertijd heeft SVHW waarmee het waterschap een samenwerkingsovereenkomst heeft, te kennen geven dat zij de strategische keuze hebben gemaakt zich te richten op een regionale marktbenadering waarin vooral wordt samengewerkt met regionale gemeenten en waterschappen. De huidige overeenkomst met een looptijd tot 1 januari 2009 zal door SVHW dan ook niet meer worden verlengd. De keuze van SVHW stelt het waterschap voor de keuze om een toekomstbestendige en verantwoorde lijn te vinden. Er zijn andere samenwerkingspartners die in staat zijn om genoemde aspecten te ondervangen, waarbij de gehele dienstverlening via e-mail en andere elektronische noviteiten op korte termijn kunnen worden ingevoerd. Ook is het dan mogelijk om alle soorten aanslagen te verenigen op één aanslagbiljet. De activiteiten van het huidige call-center A2 kunnen daarin worden ondergebracht. Hierdoor wordt bereikt dat de integratie van systemen optimaal wordt. Berekeningen geven aan dat de besparingsmogelijkheden tussen de ca. € 1,5 miljoen tot ca. € 2,3 miljoen mogelijk zijn. Aan SVHW is gemeld dat er op redelijk korte termijn een aantal door het waterschap gewenste en noodzakelijke investeringen nodig zijn. Voor beide partijen lijkt het niet economisch zinvol om energie en kosten te steken in de ontwikkeling van nieuwe toepassingen in de resterende samenwerkingsperiode. Daarover vindt momenteel bestuurlijk overleg plaats met SVHW.

3.8.2 Invordering (18.200)

Algemeen In 2006 wordt naar verwachting nieuwe wetgeving ingevoerd die ten doel heeft om de invordering beter op te pakken door de mogelijkheid tot het opvragen van diverse bestanden bij de belastingdienst mogelijk te maken. Daarnaast wordt verwacht dat de wetgever het mogelijk gaat maken op een meer eenvoudige wijze beslag te leggen op banktegoeden. In verband met de verstrekkende gevolgen die de wetsvoorstellen hebben op de persoonlijke invloedssfeer van de belastingplichtigen is het nog geenszins zeker dat de ingediende wetsvoorstellen de eindstreep zullen halen. Daardoor zijn de effecten op het totale invorderingsproces nog niet duidelijk. In de voorjaarsnota is daarmee dan ook nog geen rekening gehouden.

Heffings- maatstaven

Heffingsmaatstaven ingezetenenomslag

Verwacht wordt dat de jaarlijkse stijging met 2000 ingezetenen zich gestaag zal doorzetten. Daarom is er geen afwijkend beeld t.o.v. 2006

Heffingsmaatstaven gebouwd

Voor 2007 worden door de gemeenten weer nieuwe WOZ-waarden vastgesteld met als peildatum 1 januari 2005. Doordat de taxatieperiode is verkort naar 2 jaar zullen er niet al te grote afwijkingen van de waarden plaatsvinden. Eventueel kan het tarief begin 2007 naar beneden worden bijgesteld. Het vergt van het team belastingen wel de nodige inspanning om alle mutaties tijdig te verwerken.

Heffingsmaatstaven ongebouwd

Het Rijk heeft aan de hand van het IBO-rapport de keuze gemaakt om het bestaande belastingstelsel te vereenvoudigen. Deze vereenvoudiging is uitgewerkt in de ontwerp-Waterschapswet. De omslag ongebouwd blijft in stand.

Nog niet duidelijk is of de maatstaf voor de heffing van het ongebouwd de oppervlakte blijft of wordt vervangen door de waarde in het economisch verkeer. Het is ook nog mogelijk dat de afgesplitste oppervlakten die bij het "gebouwd" behoren weer deel zullen gaan uitmaken van het ongebouwd.

Heffingsmaatstaven verontreinigingsheffing

Ten opzichte van 2006 wordt een gestadige ontwikkeling verwacht. Gerekend wordt met een toename van 1250 huishoudens.

3.8.3 Investeringsen

Tabel:

Investeringsen

(In miljoenen euro's,

afrondingsverschillen mogelijk)

	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Doelstelling 18.00 (vervanging belastingmodules)	0,178	-	-	-	-	0,178
Totaal	0,178	-	-	-	-	0,178

3.8.4 Kostenoverzicht

Tabel:

Kosten per
beleidsproduct

(In miljoenen euro's,

afrondingsverschillen mogelijk)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Belastingheffing	2,876	3,043	2,950	2,939	2,888	2,902
Invordering	0,850	0,853	0,858	0,863	0,868	0,873
Totaal heffing en invordering	3,725	3,897	3,808	3,802	3,757	3,776
Index	100	105	102	102	101	101

Tabel:

Kosten per
kostensoort

(In miljoenen euro's,

afrondingsverschillen mogelijk)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Variabele kosten	2,917	2,989	2,990	2,989	2,989	2,989
Personele kosten	0,680	0,713	0,731	0,749	0,768	0,787
Afschrijvingen	0,120	0,181	0,081	0,061	-	-
Rente	0,012	0,014	0,007	0,003	0,000	0,000
Geactiveerde overhead	-0,003	-	-	-	-	-
Totaal kostensoorten heffing en invordering	3,725	3,897	3,808	3,802	3,757	3,776
Index	100	105	102	102	101	101

3.8.5 Toelichting kostenoverzicht

Variabel	<u>Belastingheffing</u>
	• Voor de aanslagoplegging gebouwd, ongebouwd, ingezetenen en de forfaitaire bedrijven is vanaf 2007 een structurele verhoging opgenomen van € 0,060 miljoen.

3.9 Algemene bedrijfsvoering (19.000 en 21.000)

Omschrijving van het beleidsveld Alle activiteiten die gericht zijn op het besturen van het waterschap, waaronder de ambtelijke voorbereiding van bestuursvergaderingen. De centrale en extern gerichte voorlichtende activiteiten van het waterschap.

De beleidsproducten die onder het beleidsveld algemene bedrijfsvoering vallen zijn:

- Bestuur (19.100);
- Externe communicatie (19.200);
- Ondersteunende producten (21.100).

Relevante nota's	Nota's	Datum vastgesteld
	• Voorjaarsnota 2005 (2006-2010)	20 april 2005
	• Nota financiële grondslagen	21 april 2004
	▪ Regeling Financieel Beheer	September 2002
	▪ Communicatiebeleidsplan	15 december 2004
	▪ Informatie Beleids Plan	2003

3.9.1 Externe communicatie (19.200)

Externe communicatie Het in december 2004 door het algemeen bestuur vastgesteld communicatiebeleidsplan 2005-2008 vormt de basis voor de externe communicatie-activiteiten, waarbij nieuwe ontwikkelingen uiteraard niet worden genegeerd. Zo wordt inmiddels door de Unie van Waterschappen gewerkt aan een communicatie-strategie voor de waterschappen gezamenlijk, onder het motto 'het gaat om het water, niet om het schap'.

3.9.2 Ondersteunende producten (21.100)

Organisatiebeleid en beheer In het kader van de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie wordt in 2006 een herbezinning uitgevoerd aan de hand van vragen als 'welke strategische ontwikkelingen komen op het waterschap af waarop de organisatie moet inspelen', 'hoe doet de organisatie het nu', 'wat is de samenhangende visie van het waterschap op de organisatie van de toekomst' en 'welke koers moet worden uitgezet om deze visie te realiseren'.

Besluitvorming In het kader van bestuurlijke transparantie is het van belang het besluitvormingsproces en de besluitvorming verder en continu te verbeteren.

Kwaliteit, Arbo en Milieu Een *KAM-systeem* is een instrument waarmee de doelen die onze organisatie stelt ten aanzien van kwaliteit, arbo en milieu kunnen worden gerealiseerd. Een KAM-systeem geeft duidelijkheid over wie wat doet en waarom. Dit wordt vastgelegd in procedures, procesbeschrijvingen en werkinstructies.

Allereerst is een overzicht opgesteld van alle bedrijfsprocessen, dit noemen we ook wel het *bedrijfsmodel*. Het bedrijfsmodel bevat:

- primaire processen (bijvoorbeeld "Onderhoud waterkeringen");
- ondersteunende processen (bijvoorbeeld "Beheer en onderhoud systeemnetwerk");
- managementprocessen (bijvoorbeeld "Bestuursvoorstellen").

De procesbeschrijvingen vormen het hart van het KAM-handboek, maar hiermee zijn we er nog niet. Het handboek wordt aangevuld met specifieke *KAM-procedures*.

Vervolgens zal het KAM-handboek nog aangevuld worden met algemene bedrijfsinformatie. Bij de handboekaudit wordt getoetst in hoeverre het KAM-

systeem voldoet aan de drie internationale normen die hiervoor gelden:

- ISO 9001-norm voor kwaliteitszorg;
- ISO 14001-norm voor milieuzorg;
- OHSAS 18001-norm voor arbozorg.

Het einddoel is certificering van het KAM-systeem, dat gepland staat voor 1 januari 2007. Daarna breekt de fase van verbetering van de bedrijfsvoeringsprocessen aan, hetgeen een continu proces is. Het KAM-systeem zal worden ingebed in de planning- en controlcyclus van het waterschap.

**Concern
control en
financieel
beleid**

Ontwikkelingen die voor 2007-2011 verwacht worden op het gebied van de bedrijfsvoering zijn onder meer de positionering van de klant (de klant voorop), de toepassing van elektronische dienstverlening en een accentverschuiving van planning naar control. Ook de bestuurlijke -en management informatie worden doorontwikkeld. Deze ontwikkelingen maken deel uit van het meerjarenbeleidsplan van de sector Financiën en Belastingen.

Financiën

In de afgelopen periode is hard gewerkt aan een stabiele basis in de administratie. Nu deze is bereikt gaat Financiën zich inzetten voor het verder vergroten van het inzicht in de financiële situatie van heel de organisatie en onderdelen daarvan. Hiervoor zullen procedures (opnieuw) worden vastgesteld en opgevolgd dit vergroot de eenduidigheid en betrouwbaarheid van de informatie uit de financiële administratie. Financiële rapportages worden geoptimaliseerd zodat medewerkers en management steeds de benodigde informatie voor handen hebben.

Hoewel het voor de afdeling meer werk betekent, is de verwachting dat door een betere beheersing en inrichting van de processen, onder andere door verbeterde automatisering, dit geen gevolgen voor de bezetting van de afdeling heeft.

**Interne
faciliteiten**

Een goede (documentair) informatievoorziening (dms) is van eminent belang voor een efficiënte en klantgerichte organisatie. Dergelijke ondersteunende systemen moeten dan oplossingen bieden die in de eerste plaats 'organisatie-optimaal' zijn. Dat houdt in dat daar waar mogelijk binnen de organisatie naar standaardisatie moet worden gezocht en daar waar dat functioneel niet anders kan maatwerk geleverd moet kunnen worden. Daarbij geldt dat de standaard- en maatwerkvoorzieningen wel bij elkaar moeten passen. De implementatie van ons document management systeem (dms) draait nog volop. Het blijft - ook technisch gezien - een complex traject om de verschillende systemen die documenten genereren onder één noemer (dms) te brengen. Niettemin is deze reeds in gang gezette ontwikkeling van groot belang voor de organisatie.

**Informatiebe-
leid en auto-
matisering**

Informatiebeleidsplan 2004 – 2007

Het Informatiebeleidsplan (IBP) geeft richting aan de informatievoorziening. Het huidige IBP 2004 – 2007 (AB, 25 feb 2004) loopt af in 2007. Dit betekent dat in 2007 een nieuw IBP opgesteld moet worden voor de periode 2008 – 2011. Belangrijke input voor dit informatiebeleidsplan zijn de uitkomsten van het project Informatiearchitectuur, dat in de eerste helft van 2006 wordt uitgevoerd.

Bij het opstellen van het huidige Informatiebeleidsplan zijn vanwege de lange doorlooptijd geen projecten opgenomen voor 2007. Als het project Informatiearchitectuur is afgerond zullen op mede basis van die uitkomsten, de projecten voor 2007 moeten worden vastgesteld. De belangrijkste nu bekende projecten voor 2007 zullen zijn:

- Opstellen IBP 2008 – 2011
- Elektronische dienstverlening

Dit project kent een doorlooptijd van meerdere jaren. Aan de basis van de implementatie staat het koersplan. De implementatie zal in 2006 en 2007 concreet gestalte krijgen.

- Informatiearchitectuur

Het huidige project Informatiearchitectuur zal een beeld schetsen van de gewenste Informatiearchitectuur voor het waterschap. De daadwerkelijke

realisatie van deze gewenste informatiearchitectuur zal in 2007 en 2008 vorm krijgen.

Kantoorautomatisering

In 2007 zal er voor de periode 2008 – 2011 een nieuw meerjarenplan voor de vervanging van kantoorautomatisering worden opgesteld. Belangrijk hiervoor is de invloed die het waterschapshuis zal hebben op de afzonderlijke waterschappen (o.a. genoemde kostenvoordeel). Bij het opstellen van dit plan zal hiervoor meer informatie beschikbaar zijn en meegenomen kunnen worden

De ontwikkeling in de afgelopen jaren betreffende de toenemende wensen ten aanzien van de kantoorautomatisering, zet zich de komende jaren voort. De inschatting is dat het gereserveerde budget voor de komende jaren toereikend zal zijn. Voorwaarde hiervoor is dat de verwachte kostenvoordelen door samenwerking middels het Waterschapshuis, ook gerealiseerd worden.

Centrale (geo)grafische informatie

In 2006 wordt er een GIS-beleidsplan voor de periode tot en met 2010 opgesteld. Hiermee wordt richting gegeven aan het gebruik en beheer van GIS binnen het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.

Per 2007 zullen de bestaande geografische informatiesystemen GIS6 en INTWIS op houden te bestaan. Ze zullen onder de vlag van het Waterschapshuis verdergaan als IRIS. Eventuele extra kosten die het gevolg zijn van deze samengang kunnen gedekt worden uit het project GIS, zoals gedefinieerd in het IBP 2004 –2007.

Vanwege de aanschaf van een aantal extra modules, zullen de kosten licht oplopen.

3.9.3 Doelstellingen

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1900	Must have	Algemene Bedrijfsvoering	o.a. bestuursverkiezingen
1901		In 2006 beschikt het waterschap over een goed functionerend en ingevoerd klachten registratiesysteem	
1902		Begin 2007 stelt het waterschap op basis van opgedane ervaring per categorie klachten de afdoeningstermijn vast	

3.9.4 Investeringsen

Tabel: Investeringsen	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	Prognose uitgaven					Totaal
		2006	2007	2008	2009	2010	
	Doelstelling 19.00 (watch/bestuursverkiezingen)	0,307	0,567	0,037	0,037	-	0,948
	Doelstelling 21.00 (IBP/vervanging kantoorautom)	1,021	1,171	1,171	1,021	1,021	5,405
	Doelstelling 30.06 Informatie Beleids Plan	0,046	-	-	-	-	0,046
	Totaal	1,374	1,738	1,208	1,058	1,021	6,399

3.9.5 Kostenoverzicht

Tabel: Kosten per beleidsproduct	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Interne organisatie	1,360	1,409	1,426	1,444	1,462	1,481
	Ondersteunende afdelingen	5,123	5,330	4,925	5,360	5,394	5,412
	Bestuur	1,795	1,729	1,771	1,437	1,503	1,948
	Huisvesting	2,378	2,443	2,447	2,478	2,515	2,540
	Totaal algemene bedrijfsvoering	10,656	10,912	10,569	10,719	10,874	11,381
	Index	100	102	99	101	102	107

Tabel:
Kosten per
kostensoort

(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Variabele kosten	4,163	4,297	4,269	4,292	4,325	4,347
Personele kosten	4,951	4,969	5,093	5,221	5,351	5,485
Afschrijvingen	1,211	1,330	0,929	0,885	0,861	1,195
Rente	0,356	0,348	0,299	0,344	0,369	0,394
Geactiveerde overhead	-0,025	-0,032	-0,021	-0,023	-0,032	-0,040
Totaal kostensoorten algemene bedrijfsvoering	10,656	10,912	10,569	10,719	10,874	11,381
Index	100	102	99	101	102	107

3.9.6 Toelichting kostenoverzicht

Variabel

Interne organisatie en ondersteunende afdelingen

- Voor KAM certificering is een tijdelijk budget beschikbaar. Vanaf 2008 levert dat een vrijval op van € 0,025 miljoen per jaar
- Voor het uitwerken van prestatie management, kengetallen en de ondersteuning bij het verwerven van subsidies is een structurele verhoging van het budget geraamd van € 0,020 miljoen.
- Vanwege de aanschaf van nieuwe applicaties (Workflows, KAM, Sjablonengenerator, Stuurinfo) zullen de onderhoudskosten van licenties jaarlijks toenemen met € 0,055 miljoen.

Bestuur

- De jaarlijkse contributie die verschuldigd is aan de Unie van Waterschappen bestaat uit een vaste component en een variabele component wat gekoppeld is aan de heffingsmaatstaven die de waterschappen gebruiken voor de belastingheffing. De contributie zal per jaar gemiddeld € 0,070 miljoen hoger uitvallen voor de periode 2007-2011.

Huisvesting

- De huisvestingskosten zullen naar verwachting jaarlijks € 0,035 hoger en de kosten voor interne faciliteiten € 0,020 miljoen hoger uitvallen.

4 Financiële paragraaf

4.1 Uitgangspunten

Financiële uitgangspunten

In deze Voorjaarsnota zijn de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

- Het inflatiepercentage voor 2006 en verder voor de variabele kosten en de projectkosten is bepaald op 0%. Voor salariskosten is uitgegaan van 2,5%, waaronder een gedeelte voor autonome salarisverhogingen;
- De deelname aan de Economische en Monetaire Unie (EMU) brengt met zich mee dat de Nederlandse overheid (en ook waterschappen) zich moeten houden aan de zogenaamde convergentiecriteria uit het Stabiliteitspact van Amsterdam. De inflatie maakt hier deel van uit. Binnen de EMU is afgesproken dat de inflatie beneden de 2,4% moet blijven;
- De rekenrente voor nieuw af te sluiten langlopende leningen bedraagt 3,63% (Begroting 2006 4,23%), kortlopende leningen 3,37% (Begroting 2006 2,49%) en voor de reeds lopende leningen 5,82% (Begroting 2006 5,82%);
- In het tarief dat wordt gebruikt voor het doorberekenen van uren in de projectkosten is een opslag opgenomen voor overhead;
- Een werkweek van gemiddeld 37 uur (conform CAO waterschappen);
- De inzet van de reserves is gebaseerd op 20% van de exploitatieomvang ultimo 2011;
- Het waterschap houdt een reserveruimte aan voor het opvangen van calamiteiten in de exploitatiesfeer. De ondergrens van deze bandbreedte is 20% en de bovengrens 35% (bron: Nota financiële grondslagen).
- Subsidies zijn opgenomen in de Voorjaarsnota wanneer deze zijn toegekend. Verkregen subsidies zijn in mindering gebracht op de projectuitgaven.
- 70% van de geraamde investeringen wordt doorberekend in de tarieven.

4.2 Formatie en salariskosten

Algemeen

In onderstaande tabel zijn de wijzigingen in de formatie met ingang van 2006 en volgende jaren opgenomen.

Tabel:
Overzicht
mutaties
formatie-
omvang

Sector/afdeling	Waterbeheer	Strategie en planvorming	Zuiverings-beheer	Financiën Belastingen	Staf A.I.Z.	Staf P.O.I	Directie	Totaal
Toegestaan per 01-01-2006	106.4	30.7	71.6	23.7	22.3	17.8	2.0	274.5
Mutaties 2006:	+ 1.0							
Totaal ultimo 2006	107.4	30.7	71.6	23.7	22.3	17.8	2.0	275.5
Mutaties 2007	- 1.8							
Totaal ultimo 2007	105.6	30.7	71.6	23.7	22.3	17.8	2.0	273.7
Mutaties 2008	- PM							
Totaal ultimo 2008	105.6	30.7	71.6	23.7	22.3	17.8	2.0	273.7
Mutaties 2009								
Totaal ultimo 2009	105.6	30.7	71.6	23.7	22.3	17.8	2.0	273.7
Mutaties 2010								
Totaal ultimo 2010	105.6	30.7	71.6	23.7	22.3	17.8	2.0	273.7
Mutaties 2011								
Totaal ultimo 2011	105.6	30.7	71.6	23.7	22.3	17.8	2.0	273.7

Toelichting

Sector Waterbeheer

- Met betrekking tot de bezetting van het team GIS/INTWIS (gegevensbeheerders voor de sector Waterbeheer) van de afdeling Waterkering en Ondersteuning zal in de loop van 2006 de afgelopen 3 jaar

geëvalueerd worden en zal een voorstel aan het Dagelijks Bestuur gedaan worden. Vooralsnog wordt uitgegaan van het besluit tot een tijdelijke formatie uitbreiding met 1.8 fte tot 2007 (inhaalslag gegevensbeheer).

- Uitbreiding Bagger Task Force met 1.0 fte vanaf 2006. Tot op heden wordt permanent 1.5 – 2 fte ingehuurd voor verzorging specieafzet, depotbeheer, begeleiding van werken in uitvoering en communicatie derden.
- Na invoering van de Waterwet kan de formatie van de afdeling Vergunningverlening en Handhaving WVO mogelijk afnemen als gevolg van invoering integrale watervergunning, het mogelijk vervallen van de aansluitvergunning en overdracht bevoegd gezag met betrekking tot lozingen op de riolering van waterschap naar de gemeenten of provincie.
- Voor de afdelingen Beheer en Onderhoud (regio Oost en West) en de afdeling Projecten is in formatieve zin nog niet ingespeeld op uitvoering van watergebiedsplannen, uitvoering gemeentelijke waterplannen e.d.. Vooralsnog wordt voor de periode 2007-2011 uitgegaan van inhuur derden op projectbasis.

Sector Zuiveringsbeheer

- De veranderingen in de personeelsformatie zullen betrekkelijk gering zijn in de planperiode. Door voortgaande opleiding en ontwikkeling van de medewerkers met name in de regio's zal de functie van technologisch medewerker regio (twee formatieplaatsen) na het vertrek van de huidige medewerkers wegens pensionering niet meer worden ingevuld (2008 en 2009). Onderzoek zal moeten uitwijzen of de formatieomvang definitief kan afnemen.
- De omvang van de afdeling Projecten is te klein en niet toereikend om in de toekomst de hoeveelheid projecten te kunnen voorbereiden en begeleiden. In 2006 moet duidelijk worden op welke wijze de projecten moeten worden begeleid: meer zelf doen of juist meer uitbesteden. De resultaten van beide onderzoeken zullen in de Voorjaarsnota 2007 worden verwerkt.

Salariskosten

In de onderstaande tabel staan de salariskosten per sector vermeld. Onder de regel "totale salariskosten" staan de salariskosten voor de uitvoering projecten. Deze kosten worden samen met de projectkosten geactiveerd en komen, over meerdere jaren uitgesmeerd, terug in de kapitaallasten (afschrijvingen). Per saldo resteren dan de salariskosten die in de exploitatie terechtkomen en dus rechtstreeks op de tarieven drukken.

Tabel:
Salariskosten
per sector

(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Sector Waterbeheer	5,487	5,644	5,693	5,835	5,981	6,130
Sector Strategie en Plannen	1,827	2,107	2,159	2,213	2,269	2,325
Sector Zuiveringsbeheer	3,907	3,694	3,727	3,820	3,916	4,014
Sector Financiën en Belasting	1,456	1,489	1,527	1,565	1,604	1,644
Stafafdelingen	2,756	2,912	2,985	3,059	3,136	3,214
Totale salariskosten	15,433	15,846	16,091	16,493	16,905	17,328
Salariskosten geactiveerd in projecten	0,885	0,902	0,895	0,917	0,940	0,964
Totale salariskosten in exploitatie	14,549	14,944	15,196	15,576	15,965	16,364
Index	100	103	104	107	110	112

De toename van de totale salariskosten van jaar tot jaar worden in de onderstaande tabel gesplitst naar oorzaak. Bij de loonstijgingen is uitgegaan van 2,5% per jaar.

Tabel:
Toename totale
salariskosten
per jaar

(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2007	2008	2009	2010	2011
Formatieve wijziging	0,026	0,148-	-	-	-
Loonstijging/inflatie	0,386	0,392	0,402	0,412	0,423
Totaal mutatie	0,413	0,244	0,402	0,412	0,423

Toelichting

De totale salariskosten in de exploitatie worden verdeeld naar de beleidsvelden op basis van het aantal geschreven uren. Dit levert onderstaande verdeling op:

Tabel:
Salariskosten
per beleidsveld

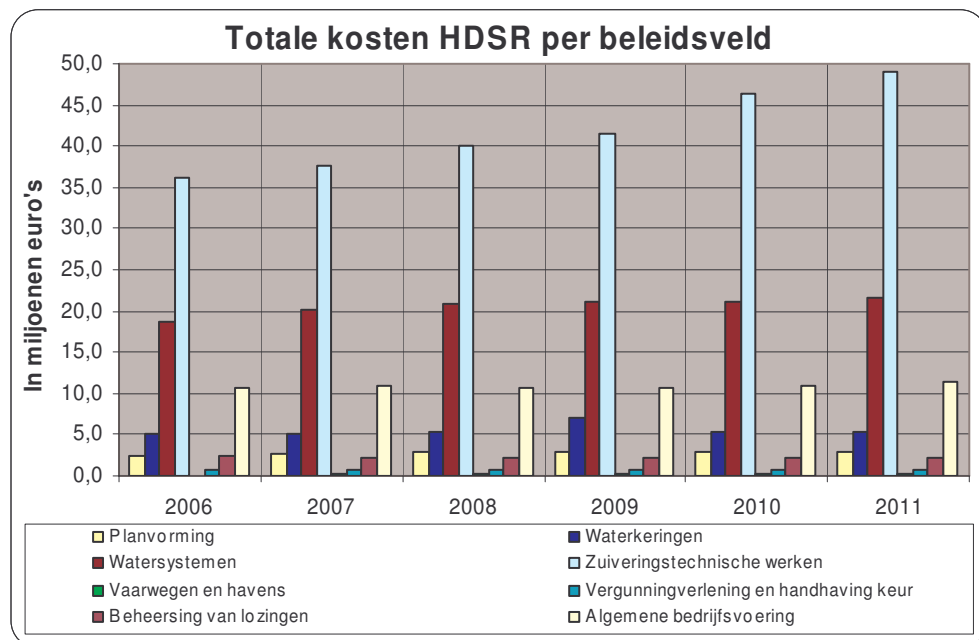
(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Planvorming	1,140	1,199	1,225	1,255	1,313	1,346
Aanleg en onderhoud waterkeringen	0,361	0,398	0,412	0,423	0,406	0,417
Inrichting en onderhoud watersystemen	2,510	2,519	2,567	2,631	2,697	2,764
Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	3,150	3,086	3,108	3,185	3,265	3,347
Inrichting/onderhoud vaarwegen	0,147	0,143	0,147	0,150	0,154	0,158
Vergunningverlening/handhaving keur	0,517	0,610	0,624	0,639	0,655	0,672
Beheersing van lozingen	1,398	1,359	1,392	1,427	1,463	1,500
Heffing en invordering	0,660	0,680	0,697	0,715	0,733	0,751
Bestuur en externe communicatie	1,024	1,206	1,236	1,267	1,298	1,331
Algemene bedrijfsvoering	3,642	3,746	3,789	3,883	3,980	4,080
Totaal	14,549	14,944	15,196	15,576	15,965	16,364
Index	100	103	104	107	110	112

4.3 Totale kostenoverzicht

Tabel:	(In miljoenen euro's,						
Kosten per	af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
beleidsproduct							
	Eigen plannen	1,535	1,645	1,815	1,728	1,969	1,936
	Plannen derden	0,980	1,029	1,059	1,130	1,012	1,043
	Totaal planvorming	2,515	2,674	2,873	2,858	2,981	2,979
	Beheersinstrumenten waterkeringen	1,204	0,785	1,161	2,336	0,536	0,289
	Aanleg en onderhoud waterkeringen	3,882	4,211	4,198	4,558	4,753	5,014
	Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	0,105	0,076	0,076	0,076	0,077	0,137
	Totaal aanleg en onderhoud waterkeringen	5,191	5,072	5,435	6,970	5,366	5,440
	Beheersinstrumenten watersystemen	0,617	0,908	0,855	0,608	0,609	0,610
	Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	3,361	3,614	4,035	4,319	4,351	4,882
	Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	8,348	9,195	9,323	9,302	9,226	9,162
	Beheer hoeveelheid water	4,857	4,921	5,096	5,332	5,472	5,671
	Calamiteitenbestrijding watersystemen	0,149	0,098	0,099	0,101	0,102	0,103
	Monitoring watersystemen	1,451	1,372	1,375	1,372	1,294	1,294
	Totaal inrichting en onderhoud watersystemen	18,783	20,109	20,783	21,034	21,054	21,722
	Getransporteerd afvalwater	2,760	3,056	3,457	3,577	3,504	3,525
	Gezuiverd afvalwater	25,542	26,825	29,076	30,314	35,245	38,045
	Verwerkt slib	7,454	7,176	7,151	7,181	7,121	6,937
	Afvalwaterbehandeling door derden	0,478	0,473	0,473	0,473	0,473	0,473
	Totaal bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	36,234	37,530	40,157	41,545	46,343	48,980
	Beheersinstrumenten vaarwegen en havens	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	0,486	0,499	0,479	0,558	0,552	0,546
	Verkeersregeling / -veiligheid vaarwegen en havens	-0,490	-0,240	-0,240	-0,240	-0,240	-0,240
	Totaal inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	-0,004	0,259	0,239	0,318	0,312	0,306
	Keur	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Vergunningen en keurontheffingen	0,297	0,306	0,318	0,320	0,327	0,335
	Handhaving keur	0,402	0,395	0,411	0,412	0,421	0,429
	Totaal vergunningverlening en handhaving keur	0,698	0,701	0,729	0,732	0,748	0,764
	WVO-vergunningen en meldingen	0,750	0,737	0,686	0,674	0,689	0,705
	Handhaving WVO	0,789	0,820	0,833	0,831	0,841	0,852
	Rioleringsplannen/subsidies lozingen	0,911	0,571	0,597	0,601	0,606	0,611
	Aanpak diffuse emissies derden	0,085	0,075	0,076	0,077	0,078	0,079
	Totaal beheersing van lozingen	2,536	2,204	2,192	2,183	2,215	2,247
	Belastingheffing	2,876	3,043	2,950	2,939	2,888	2,902
	Invordering	0,850	0,853	0,858	0,863	0,868	0,873
	Totaal heffing en invordering	3,725	3,897	3,808	3,802	3,757	3,776
	Interne organisatie	1,360	1,409	1,426	1,444	1,462	1,481
	Ondersteunende afdelingen	5,123	5,330	4,925	5,360	5,394	5,412
	Bestuur	1,795	1,729	1,771	1,437	1,503	1,948
	Huisvesting	2,378	2,443	2,447	2,478	2,515	2,540
	Totaal algemene bedrijfsvoering	10,656	10,912	10,569	10,719	10,874	11,381
	Totaal HDSR	80,334	83,356	86,786	90,161	93,649	97,595
	Index	100	104	108	112	117	121

Tabel:
Kosten HDSR

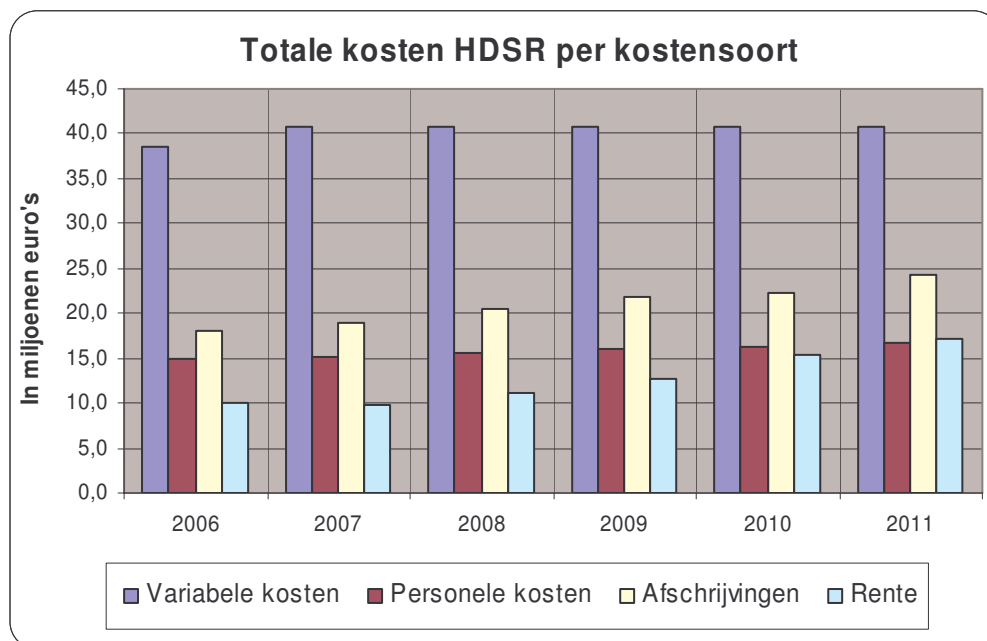
(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Planvorming	2,515	2,674	2,873	2,858	2,981	2,979
Waterkeringen	5,191	5,072	5,435	6,970	5,366	5,440
Watersystemen	18,783	20,109	20,783	21,034	21,054	21,722
Zuiveringstechnische werken	36,234	37,530	40,157	41,545	46,343	48,980
Vaarwegen en havens	-0,004	0,259	0,239	0,318	0,312	0,306
Vergunningverlening en handhaving keur	0,698	0,701	0,729	0,732	0,748	0,764
Beheersing van lozingen	2,536	2,204	2,192	2,183	2,215	2,247
Heffing en invordering	3,725	3,897	3,808	3,802	3,757	3,776
Algemene bedrijfsvoering	10,656	10,912	10,569	10,719	10,874	11,381
Totaal HDSR	80,334	83,356	86,786	90,161	93,649	97,595
Index	100	104	108	112	117	121

In bovenstaande grafiek en tabel staat aangegeven hoe de totale kosten van ons waterschap zich in de komende jaren ontwikkelen.

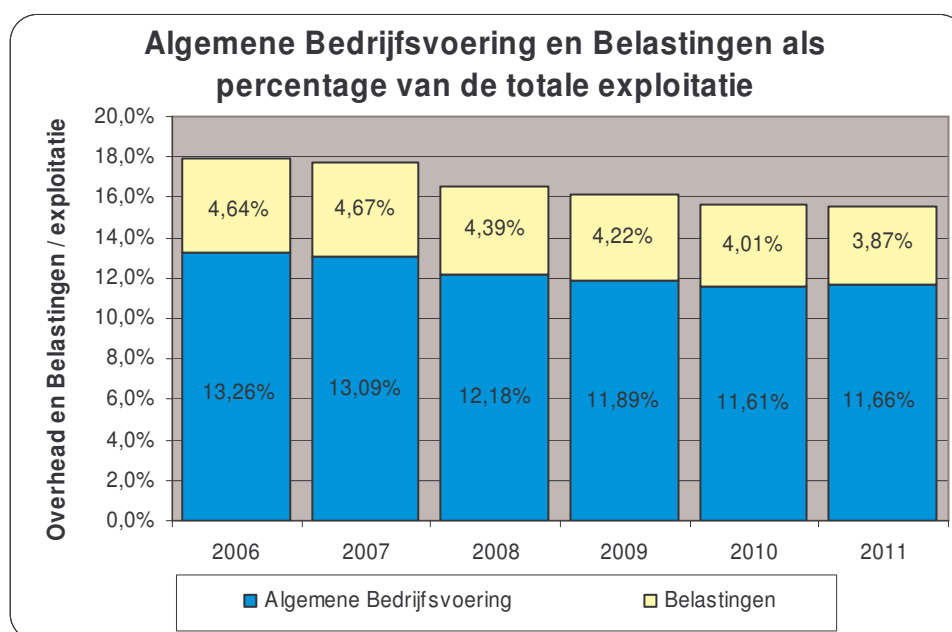
Tabel:
Kosten per
Kostensoort

(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Variabele kosten	38,547	40,676	40,713	40,754	40,671	40,776
Personele kosten	14,944	15,228	15,553	15,942	16,340	16,765
Afschrijvingen	18,026	18,840	20,424	21,842	22,364	24,200
Rente	9,919	9,782	11,235	12,778	15,446	17,077
Geactiveerde overhead	-1,102	-1,170	-1,139	-1,155	-1,172	-1,223
Totaal kostensoorten HDSR	80,334	83,356	86,786	90,161	93,649	97,595
Index	100	104	108	112	117	121

In bovenstaande grafiek en tabel staat aangegeven hoe de totale kosten van het waterschap verdeeld zijn over de diverse kostensoorten. De toename van de variabele lasten is beschreven bij de diverse beleidsvelden in de voorgaande hoofdstukken.

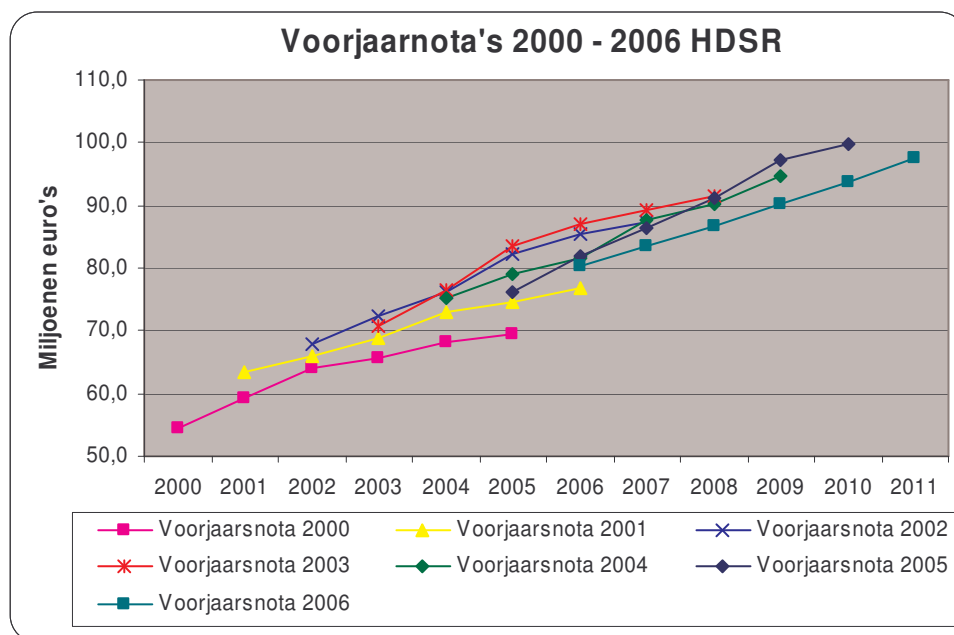
Hieronder zijn de kosten Belastingen en Algemene bedrijfsvoering afgezet tegen de totale exploitatiekosten. De kosten van Belastingen gaan van 4,64 % in 2006 naar 3,87 % in 2011. De kosten van Algemene Bedrijfsvoering (de totale indirecte kosten) gaan van 13,26 % naar 11,66 % in 2011.

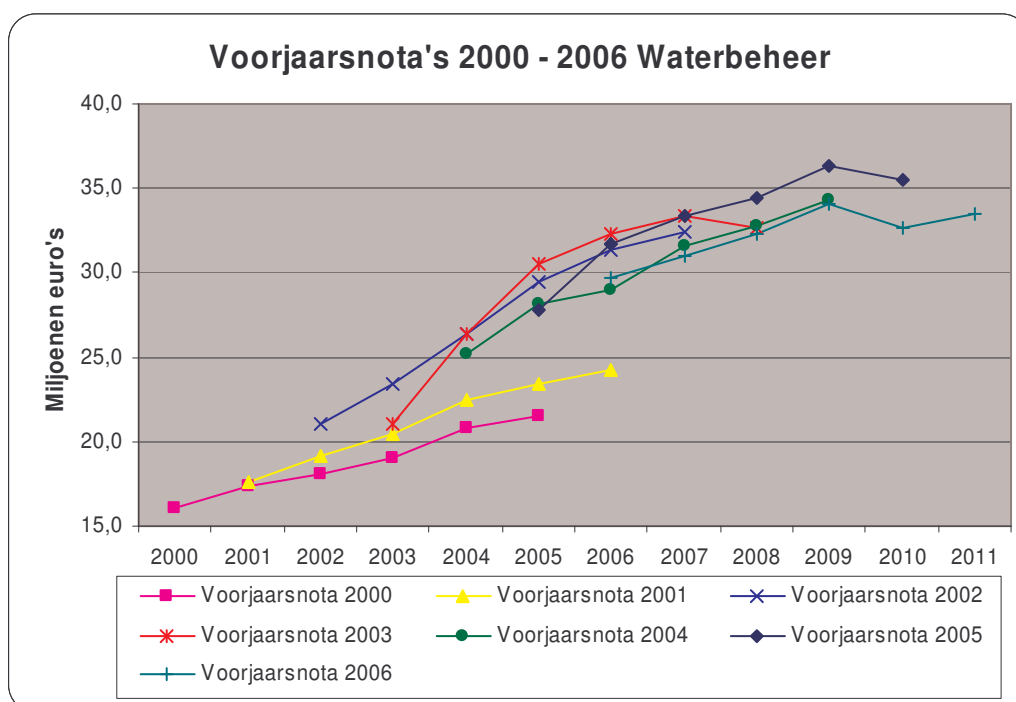
Tabel:
Totale kosten

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Waterbeheer en Zuiveringsbeheer	65,953	68,548	72,408	75,640	79,018	82,439
Index	100	104	110	115	120	125
Algemene bedrijfsvoering / Belastingen	14,381	14,808	14,378	14,521	14,631	15,157
Index	100	103	100	101	102	105

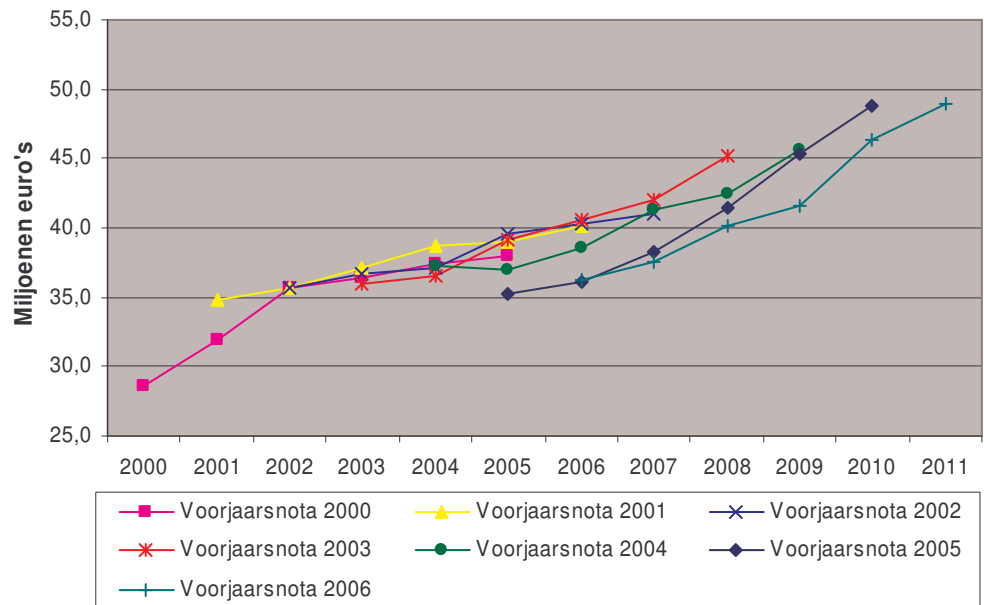
Als de meerjarenramingen van de Voorjaarsnota's 2000 tot en met 2006 naast elkaar worden gezet, ontstaat het volgende beeld:

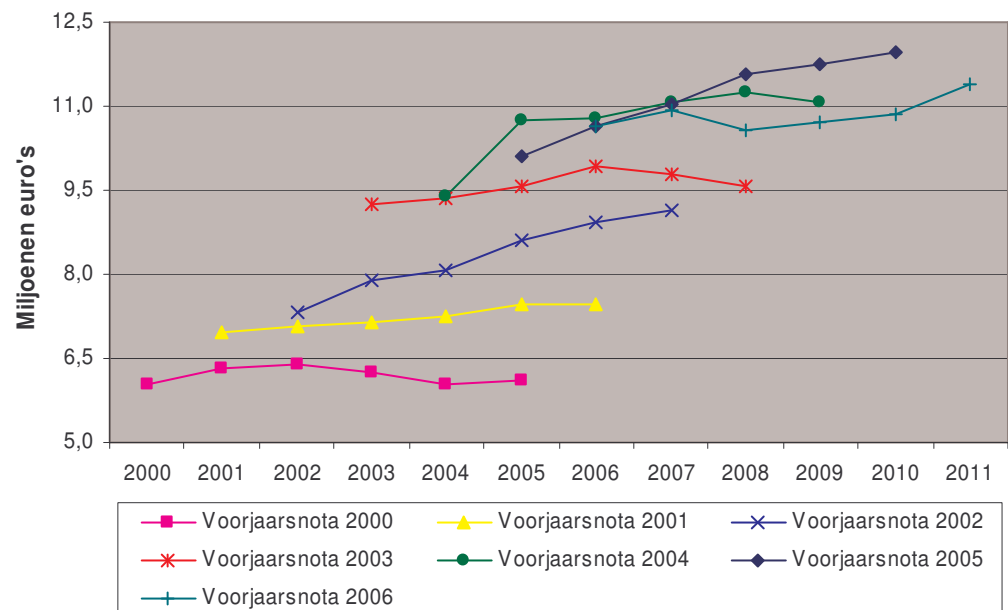
Als dit overzicht wordt uitgesplitst naar de verschillende beleidsvelden, ontstaat het volgende beeld:

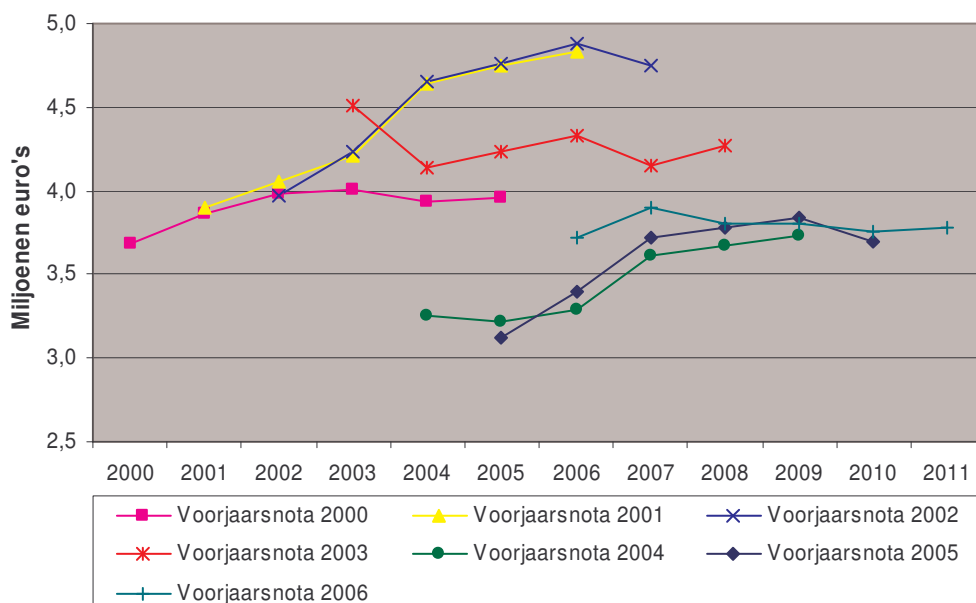
Voorjaarsnota's 2000 - 2006 Zuiveringsbeheer

Voorjaarsnota's 2000 - 2006 Algemene bedrijfsvoering

Voorjaarsnota's 2000 - 2006 Heffing en invordering

Rentekosten

Tabel:
Rentekosten

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Waterbeheer	1,968	2,038	2,294	2,864	3,259	3,662
Zuiveringsbeheer	7,583	7,382	8,635	9,568	11,818	13,020
Algemene bedrijfsvoering	0,356	0,348	0,299	0,344	0,369	0,394
Heffing en invordering	0,012	0,014	0,007	0,003	0,000	0,000
Totaal HDSR	9,919	9,782	11,235	12,778	15,446	17,077
Index	100	99	113	129	156	172

Afschrijvingslasten

De onderstaande tabel geeft aan dat de jaarlijkse afschrijvingslasten elk jaar toenemen. Deze bedragen zijn inclusief een correctie voor geactiveerde overheadkosten.

Tabel:
Afschrijvingslasten

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Waterbeheer	5,120	5,330	5,712	6,969	5,248	5,514
Zuiveringsbeheer	11,575	11,999	13,702	13,927	16,255	17,491
Algemene bedrijfsvoering	1,211	1,330	0,929	0,885	0,861	1,195
Heffing en invordering	0,120	0,181	0,081	0,061	0,000	0,000
Totaal HDSR	18,026	18,840	20,424	21,842	22,364	24,200
Index	100	105	113	121	124	134

Investerings Onderstaande tabellen geven weer wat de jaarlijkse investeringen zullen zijn in materiële vaste activa en immateriële vaste activa. Tevens geeft het weer wat er jaarlijks geleend zou moeten worden.

Tabel:
Investerings per
beleidsveld

(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)		2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Planvorming		2,325	3,450	3,287	1,413	-	10,475
Aanleg en onderhoud waterkeringen		3,784	3,454	2,720	3,930	2,255	16,144
Inrichting/ onderhoud watersystemen		14,448	18,228	17,898	21,088	20,783	92,445
Bouw/exploitatie zuiveringstechnische werken		37,472	34,499	41,313	25,655	13,522	152,461
Inrichting en onderhoud vaarwegen		0,400	0,200	0,100	-	-	0,700
Vergunningverlening/handhaving keur		-	-	-	-	-	-
Beheersing van lozingen		1,371	1,138	-	-	-	2,509
Heffing en invordering		0,178	-	-	-	-	0,178
Algemene bedrijfsvoering		1,374	1,738	1,208	1,058	1,021	6,399
Totaal		61,351	62,707	66,525	53,144	37,581	281,309

4.4 Heffingsmaatstaven, tarieven en reservepositie

Tabel:
Bruto heffings-
maatstaven

Categorie	Taak	Eenh	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ingezetenen	Wkr	Wr	289.381	291.551	293.721	295.891	298.061	300.231
Ingezetenen	Wkn	Wr	289.381	291.551	293.721	295.891	298.061	300.231
Gebouwd	Wkr	Woz	29.618.311	29.738.426	29.858.541	29.978.656	30.098.772	30.218.887
Gebouwd	Wkn	Woz	23.508.596	23.603.933	23.699.271	23.794.608	23.889.946	23.985.284
Ongebouwd	Wkr	Ha	59.169	59.035	58.900	58.766	58.631	58.497
Ongebouwd	Wkn	Ha	54.073	53.949	53.825	53.701	53.578	53.454
WVO-forfaitair	Wkl	Ve's	690.624	693.337	696.049	698.762	701.475	704.187
WVO-bedrijven	Wkl	Ve's	293.626	294.671	295.716	296.761	297.806	298.851
WVO-totaal	Wkl	Ve's	984.250	988.008	991.765	995.523	999.280	1.003.038

Gehanteerde afkortingen:
Wkr = Waterkering Wr = aantal woonruimten
Wkn = Waterkwantiteit WOZ = WOZ-eenheden
Wkl = Waterkwaliteit Ha = hectares
Ve = vervuilingseenheid

Ingezetenen De verwachte jaarlijkse bruto toename van de ingezetenen bedraagt 2.170. De netto toename bedraagt 2.000.

Gebouwd Aan de hand van door de gemeenten aangeleverde gegevens omtrent de WOZ-waarde is de totale waarde van de gebouwde objecten berekend. Vervolgens zijn de WOZ-eenheden bepaald. De WOZ-eenheden nemen jaarlijks toe met 120.115 voor kering en 95.338 voor kwantiteit. De waarde van een WOZ-eenheid bedraagt € 2.500.

Ongebouwd Het ongebouwde gebied neemt nog steeds af ten "gunste" van het gebouwde gebied. De gemiddelde afname bedraagt jaarlijks voor waterkwantiteit 124 hectare en voor waterkering 134 hectare.

WVO Voor de verontreinigingsheffing voor woonruimten wordt een jaarlijkse groei verwacht van 2.500 netto-vervuilingseenheden per jaar.
Voor de bedrijven bedraagt dit 1.000 netto-vervuilingseenheden per jaar.

Tabel:	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kosten	Voorjaarsnota 2006	80,334	83,356	86,786	90,161	93,649	97,595
	Index	100	104	108	112	117	121

Tabel:	In euro's	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Voorgestelde	Ingezetendomslag	32,88	34,80	36,24	37,68	37,68	37,68
tarieven	Index	100	106	110	115	115	115
	Omslag gebouwd	0,52	0,52	0,52	0,52	0,53	0,54
Unie/Delfland	Index	100	100	100	100	102	104
Methode	Omslag ongebouwd	80,00	72,00	68,40	67,00	67,00	67,00
	Index	100	90	86	84	84	84
	Verontreinigingsheffing	55,80	60,00	63,60	67,20	70,80	75,60
	Index	100	108	114	120	127	135

Methode Unie van Waterschappen /Delfland

In bovenstaande tabel zijn de tarieven weergegeven op basis van de Unie/Delfland methode. De ontwikkeling in de tarieven wordt enerzijds veroorzaakt door kostenontwikkeling als gevolg van beleidsvoornemens 2007-2011 en anderzijds beïnvloed door een stelselwijzing in de tarieven.

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2005 is gezien wat de gevolgen zijn van de "Methode UvW/Delfland". De besluitvorming hierover is toen geweest dat de 'Methode UvW/Delfland' per 1 januari 2007 zal worden toegepast voor de kostentoedelingsverordening. Deze methode wordt algemeen beschouwd als eenvoudiger en transparanter dan de nu door ons waterschap gebruikte "methode Oldambt". Meer en meer waterschappen leggen de nadruk op het algemeen belang en stellen zich op het standpunt dat ingezetenen meer moeten bijdragen dan nu het geval is. Het algemeen bestuur deelt dit standpunt.

In 2006 zal de provincie Utrecht het reglement van het waterschap aanpassen om deze nieuwe methode van kostenverrekening formeel toe te kunnen toepassen in 2007. Daarnaast zal het waterschap in 2006 de kostentoedelingsverordening herzien.

Kostentoedelingsverordening De Stichtse Rijnlanden 2002-2006

De ontwikkeling van de tarieven waarbij afgezien wordt van het effect van de stelselwijziging laat een beeld zien van uitsluitend kostenontwikkeling als gevolg van beleidsvoornemens en is hieronder weergegeven ("nieuw beleid op basis van oude kostentoedelingsmethoden").

Tabel:	In euro's	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Ingezetendomslag	32,88	32,88	33,72	34,56	34,56	34,56
	Index	100	100	103	105	105	105
Beleid 2007-2011 op basis van oude Kostentoedelings-Verordening	Omslag gebouwd	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52
	Index	100	100	100	100	100	100
	Omslag ongebouwd	80,00	88,00	98,60	100,60	102,60	104,70
	Index	100	110	123	126	128	131
	Verontreinigingsheffing	55,80	60,00	63,60	67,20	70,80	75,60
	Index	100	108	114	120	127	135

De kosten van de taken voor het waterschap worden doorberekend aan groepen van belastingbetalers (belangencategorieën). Voor zover een taak slechts één belangencategorie heeft, hoeft er geen verdeling van de kosten bepaald te worden. Dit is het geval bij de kosten van het waterkwaliteitsbeheer. De kosten van de waterkeringszorg en het waterkwantiteitsbeheer worden gedragen door drie belangencategorieën, de ingezetenen, eigenaren gebouwd onroerend goed (gebouwd) en eigenaren ongebouwd onroerend goed (ongebouwd). Om de bijdragen per belangencategorie te bepalen worden de kosten van deze taken verdeeld met behulp van kostentoedelingspercentages (volgens de methode Oldambt). Deze kostentoedelings-percentages zijn vastgelegd in de kostentoede-

lingsverordening van het waterschap. De kostentoedelingsverordening geldt voor de periode 2002 - 2006. Deze percentages worden tenminste eenmaal per vijf jaar herzien. Voor het laatst is dit gedaan in 2001.

In de voorgestelde tarieven is geen rekening gehouden met de invoering van de Waterschapswet. De termijn van invoering (1 januari 2008) is zeer ambitieus. In onderstaande tabel zijn de tarieven weergegeven op basis van de Unie/Delfland methode tot 2007 en de Waterschapswet vanaf 1 januari 2008.

Tabel:	In euro's	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	IO c.q. WS Ingezetten	32,88	34,80	58,11	58,11	58,11	58,11
	Index	100	106	177	177	177	177
Beleid 2007-2011 op basis van	Gebouwd c.q. WS Gebouwd	0,52	0,52	0,69	0,91	0,91	0,91
Unie/Delfland	Index	100	100	133	176	176	176
Methode en Waterschapswet	Ongebouwd c.q. WS Agrarisch	80,00	72,00	78,48	85,54	92,39	97,93
	Index	100	90	98	107	115	122
	WVO c.q. Verontreinigingsheffing	55,80	60,00	52,80	52,80	52,80	52,80
	Index	100	108	95	95	95	95

Ontwerp-Waterschapswet

Als gevolg van de ontwerp-Waterschapswet zullen in het toekomstige financierings-stelsel nog slechts twee heffingen bestaan: de watersysteemheffing en de zuiveringsheffing (nu: verontreinigingsheffing).

De kosten van het waterkwantiteitsbeheer, het waterkeringsbeheer en het zogenoemde passieve kwaliteitsbeheer worden gefinancierd uit één watersysteemheffing, die wordt betaald door inwoners, de eigenaren van gebouwde zaken, agrariërs en overig ongebouwd en eigenaren van bos- en natuurterreinen.

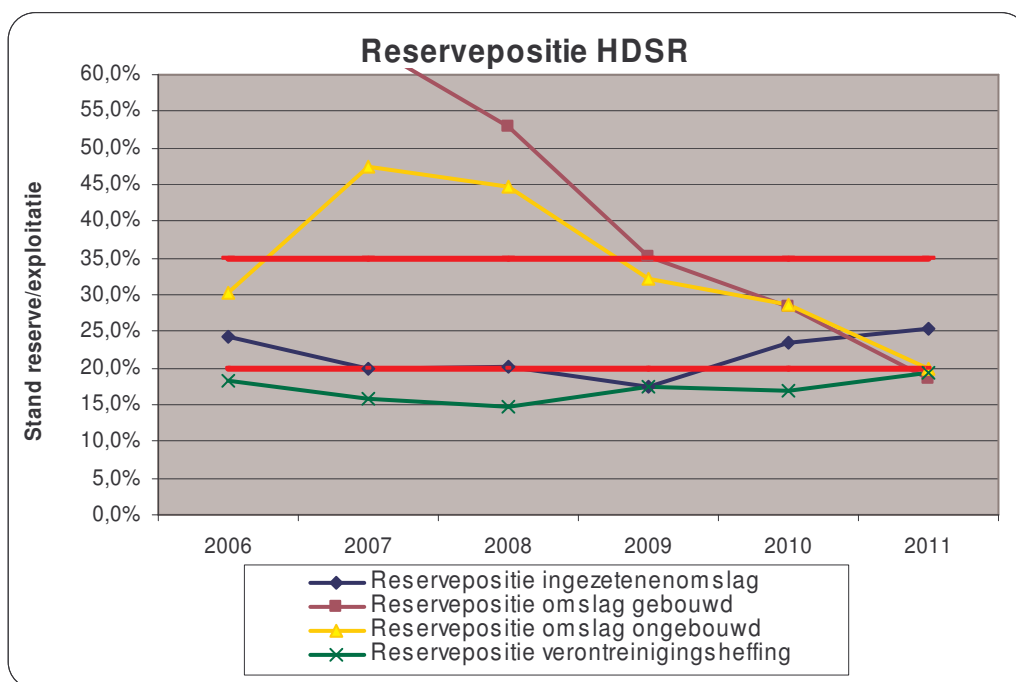
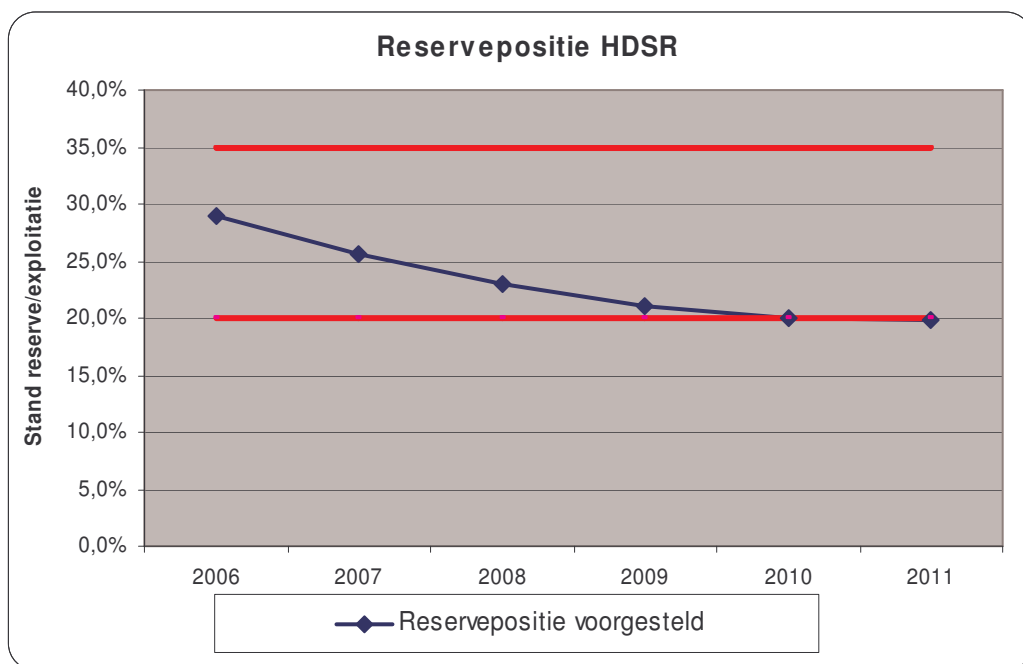
De verontreinigingsheffing wordt getransformeerd in een zuiveringsheffing. Deze zuiveringsheffing is slechts toegespitst op de kosten van de zuivering, het transport van afvalwater en de verwerking van het zuiveringsslib. Dit betekent dat de kosten die in het watersysteem worden gemaakt (integraal waterbeheer, monitoring, sanering van verontreinigde waterbodems, etc.) voortaan via de watersysteemheffing worden gefinancierd. De kosten van de verwerking van het op de rwzi's aangevoerde regenwater blijft vooralsnog ook in de zuiveringsheffing verdisconteerd. Met ingang van 2008 zal de Waterschapswet in werking treden.

Met de invoering van de Waterschapswet vervallen de omslagklassen. Onzeker is nog of de wetgever geen dan wel maximaal twee omslagklassen zal toelaten. In bovenstaande tabel is zonder omslagklassen gepresenteerd.

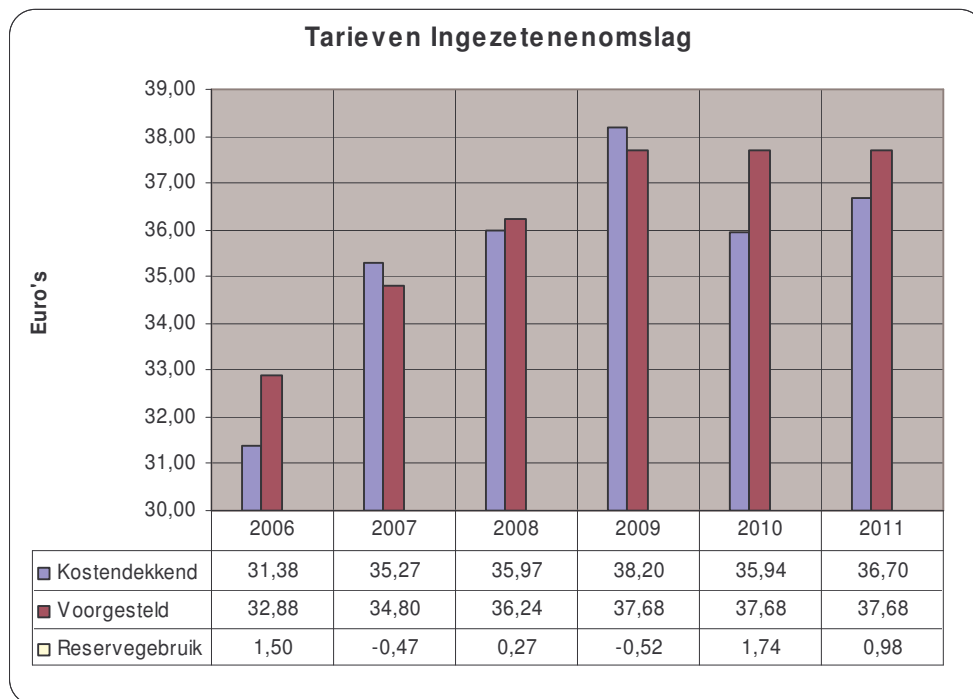
In de tabel en grafiek hieronder worden de gevolgen van het inzetten van de reserves weergegeven, voor zowel het waterschap als geheel als de verschillende tarieven. De ratio van de voorgestelde reservepositie daalt van 28,9 % in 2006 naar 19,9% in 2011. De bandbreedte voor deze ratio, zoals vastgelegd in de Nota financiële grondslagen, bedraagt 20% tot 35%.

Tabel:	In miljoenen euro's	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reserveratio	Totale kosten HDSR	80,334	83,356	86,786	90,161	93,649	97,595
	Stand reserve (ultimo)	23,246	21,360	19,891	19,056	18,654	19,398
	Reserveratio voorgesteld	28,9%	25,6%	22,9%	21,1%	19,9%	19,9%

Tabel:		2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reserveratio	Reservepositie ingezetenenomslag	24,2%	20,0%	20,2%	17,6%	23,4%	25,4%
Per belasting-categorie	Reservepositie omslag gebouwd	77,5%	64,0%	52,9%	35,1%	28,3%	18,7%
	Reservepositie omslag ongebouwd	30,2%	47,4%	44,6%	32,1%	28,7%	19,9%
	Reservepositie verontreinigingsheffing	18,3%	15,7%	14,7%	17,5%	17,0%	19,3%

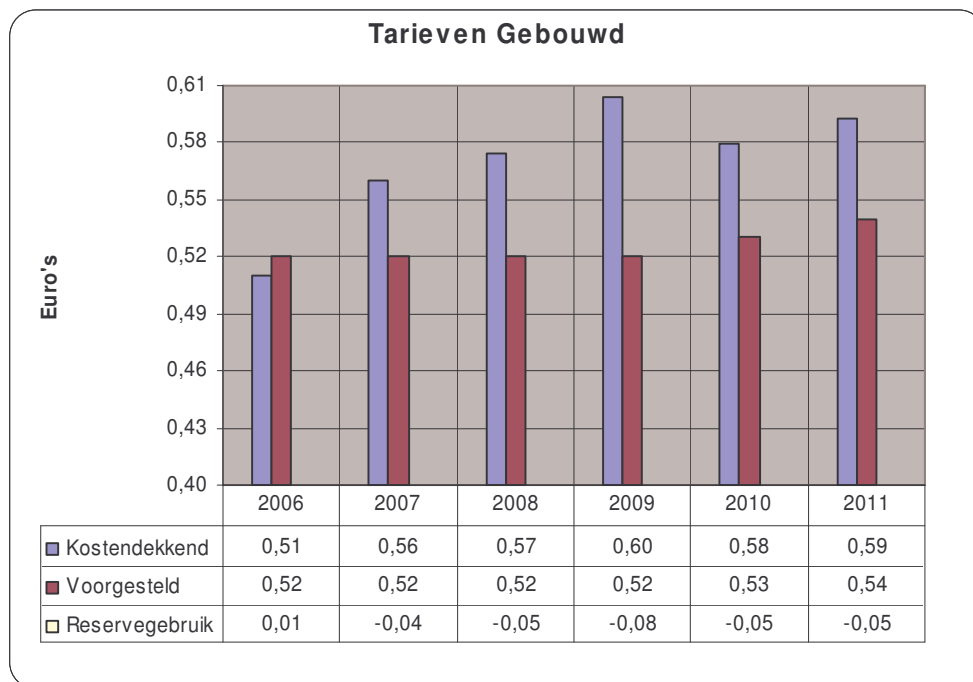

In de onderstaande grafieken worden de tarieven weergegeven. In de legenda wordt bij elk tarief ook het reservegebruik aangegeven. Indien er een negatief bedrag staat wordt er onttrokken aan de reserves, bij een positief bedrag wordt er toegevoegd aan de reserves.

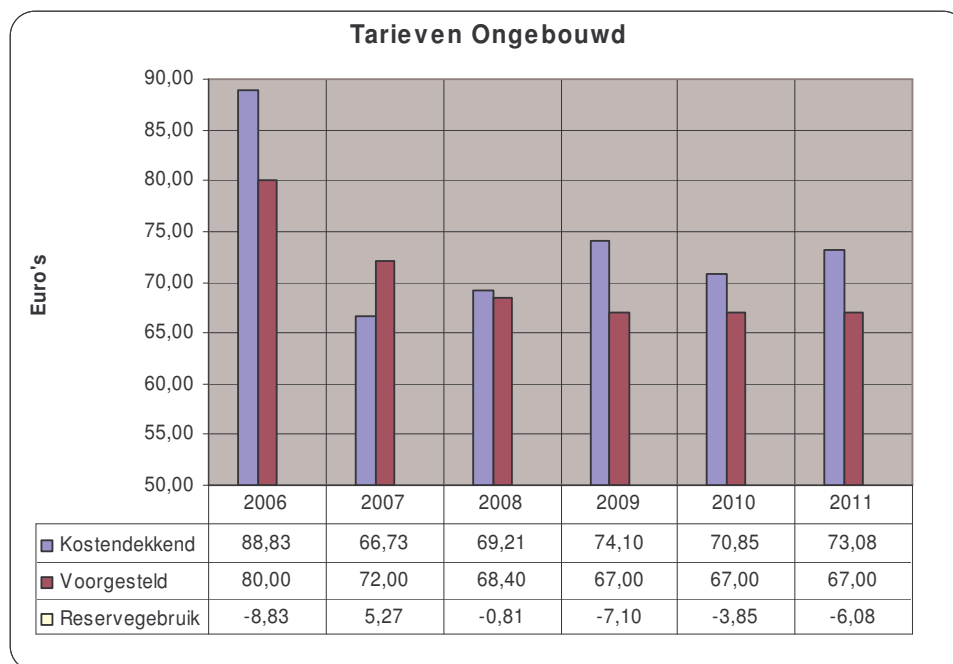
Tabel:
Reserveratio

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reservepositie ingezetenensomslag	24,2%	20,0%	20,2%	17,6%	23,4%	25,4%

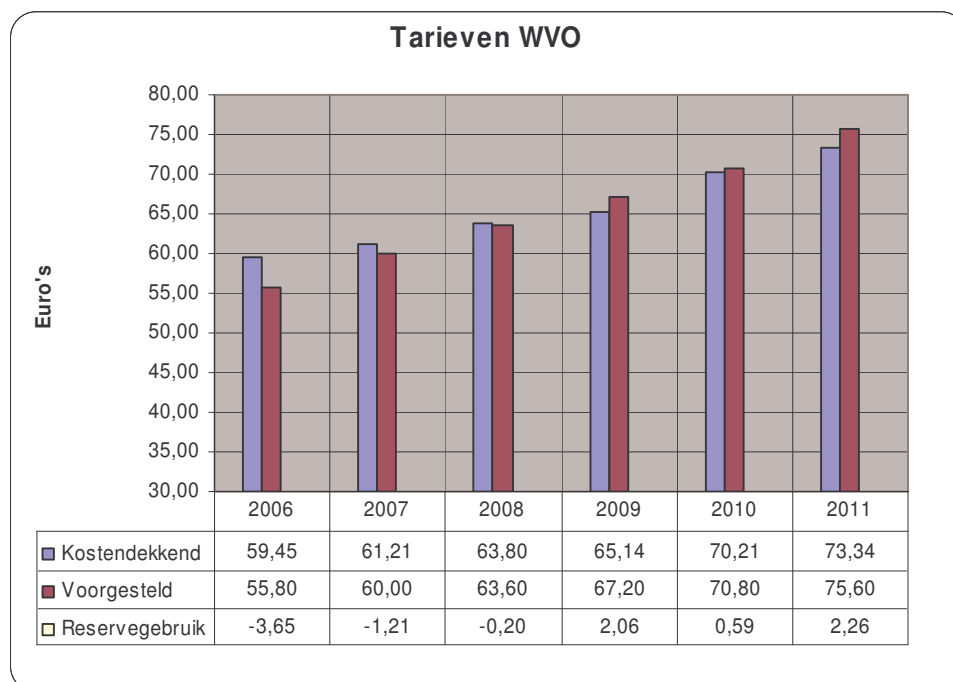
Tabel:
Reserveratio

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reservepositie omslag gebouwd	77,5%	64,0%	52,9%	35,1%	28,3%	18,7%

Tabel:
Reserveratio

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reservepositie omslag ongebouwd	30,2%	47,4%	44,6%	32,1%	28,7%	19,9%

Tabel:
Reserveratio

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reservepositie verontreinigingsheffing	18,3%	15,7%	14,7%	17,5%	17,0%	19,3%

4.5 Toekomstige ontwikkelingen

- Algemeen** De ontwikkelingen die in de toekomst op het waterschap af komen hebben vaak financiële gevolgen die nog niet of nog onvoldoende bekend zijn. Deze ontwikkelingen hebben voornamelijk consequenties voor de wat langere termijn. In dit kader kan genoemd worden de wateropgave voor het stedelijk gebied, de Europese Kaderrichtlijn Water, de ontwerp-Waterschapswet en de Waterwet. Daarnaast zijn er nog andere onderwerpen met onzekerheden rondom de uitvoering en/of de hoogte van de werkelijke kosten. Al deze onderwerpen zijn nog niet in deze Voorjaarsnota verwerkt. De gewenste hoogte van de reservepositie (ondergrens 20%, zie Nota financiële grondslagen) is mede ingegeven door deze ontwikkelingen.
- Overzicht** Hieronder volgt een overzicht van de niet (geheel) in deze Voorjaarsnota in financiële zin uitgewerkte beleidsontwikkelingen (projectkosten/subsidies) als:
- Europese Kaderrichtlijn Water
 - Delegatie muskusrattenbestrijding aan het waterschap
 - Overdracht vaarwegbeheer Gekanaliseerde Hollandse IJssel
 - Consequenties Planologische Kernbeslissing deel 3
 - Mogelijke subsidie inkomsten watergebiedsplannen
 - Samenwerking op het gebied van belastingheffing
 - Consequenties invoering Waterwet

4.6 Risico's

Algemeen	In deze paragraaf worden alle redelijk voorzienbare risico's verwerkt waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van ons waterschap.
Aanleg Natuur-vriendelijke Oevers	Het onvoldoende kunnen realiseren van de natuurvriendelijke oevers; redenen: • Afhankelijkheid van plannen van derden (waarbij die derden trekker zijn) • Geen medewerking van grondeigenaren om stroken grond te verkopen aan het waterschap om de aanleg van natuurvriendelijke oevers mogelijk te kunnen maken.
Aanslagen omslagheffing ongebouwd	Voor de omslagheffing ongebouwd loopt er een (landelijke) beroepsprocedure van de bos- en natuurterrein eigenaren. Er staat ongeveer € 0,180 miljoen ter discussie.
Arbitrage rwzi Breukelen	In het kader van de inmiddels afgeronde (ver)nieuwbouw van de rwzi Breukelen loopt een arbitrageprocedure. De uitkomst hiervan is op z'n vroegst in 2006 te verwachten.
Kaderrichtlijn Water	De gevolgen van de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW) zijn nog onbekend. In 2007 en 2008 wordt een stroomgebiedsplan opgesteld, waarin de doelen en maatregelen worden vastgelegd om de waterkwaliteit in het beheersgebied te verbeteren. Een kostenraming zal hierbij ook worden opgenomen voor de periode 2009 tot 2015. De financiële consequenties zijn dan pas inzichtelijk.
Omzet-belastingen WVO-subsidies	In de Wet verontreiniging oppervlaktewater is sinds 1 januari 2001 expliciet de mogelijkheid opgenomen om aan een bedrijf – onder voorwaarden - subsidie te verstrekken om te voorkomen dat het bedrijf zelf afvalwater gaat voorzuiveren. Hiermee kan een optimale benutting van zuiveringsinstallaties van het waterschap worden veiliggesteld en een (aanzienlijke) verhoging van de tarieven van de WVO-heffing worden voorkomen. Het Ministerie van Financiën stelt zich op het standpunt dat de verstrekking van een dergelijke WVO-subsidie in BTW-termen een belaste vergoeding betreft voor een prestatie van het bedrijf aan het waterschap. Deze prestatie bestaat in deze optiek uit het voldoen aan de bij overeenkomst aangegane verplichting tot het afzien van (voor)zuivering van afvalwater. De Unie van Waterschappen vindt dit standpunt voor discussie vatbaar. BTW-heffing is maatschappelijk ongewenst, omdat het de inzet van deze subsidies in belangrijke mate zou frustreren. De voorstellen voor een herziening van de financieringsstructuur, die een structurele oplossing bieden voor de afhaakproblematiek, spelen hierbij ook een rol. Een kabinetsstandpunt laat reeds enige jaren op zich wachten. De Unie van Waterschappen zal opnieuw bestuurlijk overleg gaan voeren over de ontstane BTW-problemen met betrekking tot de WVO-subsidies met de Staatssecretaris van Financiën. Als partijen er niet uitkomen wordt het opstarten van een proefprocedure niet uitgesloten.

Bijlagen

Bijlage 1 Lijst met afkortingen

AB	Algemeen bestuur
AGV	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht
AIZ	Stafafdeling algemene en interne zaken
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Arbo	Arbeidsomstandigheden
ARK	Amsterdam Rijnkanaal
BBP	Beleids- en beheerproces bij waterschappen
BIM	Bedrijfsinterne Milieuzorg
BOA	Bedienen op afstand
Burap	Bestuursrapportage
CBL	Cross Border Lease
CIW	Commissie Integraal Waterbeheer
Diffuse bronnen	Verontreiniging van oppervlaktewater, anders dan met behulp van een werk
DB	Dagelijks bestuur (College van dijkgraaf en hoogheemraden)
D&H	College van dijkgraaf en hoogheemraden (dagelijks bestuur)
DLG	Dienst Landelijk Gebied
DMS	Documentaire Informatievoorziening
EHS	Ecologische Hoofd Structuur van Nederland
Ecologische verbindingzone	Zone met hoofdfunctie natuur, die twee natuurgebieden met elkaar verbindt
EKRW	Europese Kaderrichtlijn Water
EMU	Economische Monetaire Unie
FB	Sector Financiën en belastingen
Fte's	Full time equivalent
GBA	Gemeentelijke basis administratie
GBKN	Grootschalige Basis Kaart Nederland
GGOS	Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Situatie
GGOR	Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime
GHIJ	Gekanaliseerde Hollandse IJssel
GIS	Geografisch Informatiesysteem
GOP	Grootonderhoudsplan
GT	Grondwater Trappen
Ha	Hektare
Hydron	N.V. Waterleidingsmaatschappij Midden-Nederland; voorheen WMN
HWW	Hydrobiologisch waardevol water
IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
IBP	Informatie Beleid Plan
ILG	Investeringsbudget Landelijk Gebied
INTWIS	Integraal Waterschapsinformatiesysteem
IPO	Interprovinciaal Overleg
IRIS	Integraal Resultaatsgericht Informatiesysteem
ISO	International Standardisation Organisation
IWDSR	Integraal waterbeheersplan De Stichtse Rijnlanden
KAM	Kwaliteit, Arbo en Milieu
KvK	Kamer van Koophandel
KRW	Kaderrichtlijn Water
KWA	Kleinschalige Wateraanvoervoorziening
Legger	Document waarin technische gegevens van waterstaatkundige werken zijn vastgelegd
LTR	Leidraad Toetsing op veiligheid Regionale waterkeringen
MIS	Management Informatie Systeem
MLT-visie	Middellange termijnvisie
MT	Managementteam
MTR	Maximaal toelaatbaar risico
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
NW4	Vierde Nota Waterhuishouding
OLM	Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding
OZB	Onroerend Zaak Belasting
PEVZ	Provinciale Ecologische Verbinding Zones
PKB	Planologische Kernbeslissing
POI	Stafafdeling personeel, organisatie en informatie
PS	Provinciale Staten
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
SP	Sector Strategie en planvorming

STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
UNAT	Utrechts Natuurdoeltype
UVW	Unie van Waterschappen
VenH systeem	Vergunning- en Handhavingssysteem
VINEX	Vierde nota ruimtelijke ordening extra
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
WB	Sector Waterbeheer
WBP	Waterbeheersplan
WB21	Waterbeleid in de 21e eeuw
Wet Fido	Wet Financiering Decentrale Overheden
WHH	Wet op de waterhuishouding
WMN	N.V. Waterleidingsmaatschappij Midden-Nederland
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
WVO	Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren
ZB	Sector Zuiveringsbeheer
ZHEW	Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden

Bijlage 2 Totaal overzicht doelstellingen

De doelstellingen die grijs gekleurd zijn, hebben betrekking op 2006 en eerder en niet op de Voorjaarsnota 2006, omdat hierin de jaren 2007 tot en met 2011 worden beschreven.

Over de doelstellingen die betrekking hebben op 2006 wordt in de Burap 2006 gerapporteerd. Voor de volledigheid zijn de doelstellingen in deze Voorjaarsnota opgenomen.

Planvorming

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1000	Must have	Planvorming	Nvt
1001	Must have	- Het in 2006 beschikken over een beheerplan voor de primaire waterkeringen, zoals bedoeld in de provinciale verordening op de waterkeringen (Stowamodel). - In 2010 vaststellen van het herziene beheerplan voor de primaire waterkeringen	
1002	Must have	- Het in 2006 vastgesteld hebben van beheerplannen voor de regionale waterkeringen. - In 2010 vaststellen van de herziene beheerplannen voor de regionale waterkeringen (in twaalf clusters).	
1003	Should have	Samen met gemeenten in het beheersgebied waterplannen opstellen, zodat in 2007 14 plannen gereed –en door beide besturen bekrachtigd – zijn.	1) In 2006 worden voor 10 gemeenten de waterplannen bestuurlijk bekrachtigd. Naar verwachting zijn dit ondermeer Houten, Wijk bij Duurstede, Bunnik, IJsselstein en Woerden . 2) In 2007 loopt de bijdrageregeling gemeentelijke waterplannen af. In 2006 wordt de regeling geëvalueerd en wordt bepaald of verlenging nodig is.
1004	Must have	Voldoen aan de eisen die de Europese Kaderrichtlijn Water stelt aan het waterbeheer vanaf 2015.	1) In 2006 en 2007 worden voor het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden per waterlichaam haalbare ecologische en fysisch-chemische doelen met bijbehorende maatregelenpakketten uitgewerkt. 2) Vanaf 2006 wordt het monitoringprogramma van het waterschap mede afgestemd op de analyses en rapportages die ten behoeve van de Kaderrichtlijn moeten worden verricht. 3) Uiterlijk in 2008 worden de doelen en maatregelen definitief vastgelegd in het Waterbeheersplan, dat tevens de bijdrage van het waterschap vormt voor het eerste deelstroomgebieds-beheersplan Rijn-West dat in 2009 bij de EU wordt ingediend. 4) In 2015 wordt getoetst of de gestelde doelen zijn behaald
1005	Should have	Uiterlijk in 2015 heeft een herinrichting van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en haar uiterwaarden plaatsgevonden die optimaal aansluit bij de wensen van de diverse betrokken belanghebbenden.	1) De overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel aan het waterschap vindt in 2006 plaats. 2) Binnen twee jaar na de overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel naar het waterschap zal het waterschap starten met het baggeren van de G.H.IJ. 3) Binnen één jaar na de overdracht van de G.H.IJ naar het waterschap zullen zowel de oevers als de kades langs de G.H.IJ. in de betreffende Groot-OnderhoudsPlannen worden verwerkt
1006	Must have/ Should have	-Opstellen en uiterlijk in 2007 vaststellen van integrale watergebiedsplannen voor het beheersgebied van het waterschap, waarin de wateropgave, GGOR, peilbesluiten en verdrogingsbestrijding in onderlinge samenhang en gebiedsgericht worden uitgewerkt. -Bij het opstellen van watergebiedsplannen in zettingsgevoelige gebieden inspelen op ontwikkelingen van derden om bodemdaling tegen te gaan.	1) In de jaren 2006 en 2007 zullen jaarlijks gemiddeld zeven peilbesluiten worden opgesteld. 2) In 2007 beschikt het waterschap gebiedsdekkend over geldige peilbesluiten. Voor gebieden waar geen verplichting geldt voor het opstellen van peilbesluiten zijn in 2007 streefpeilen vastgelegd. 3) Uitwerken en uiterlijk in 2008 vaststellen van het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR) per peilgebied in het kader van watergebiedsplannen, in samenwerking met provincies, gemeenten en belanghebbenden. De kaders hiervoor worden in overleg met de provincie uitgewerkt.
1008	Should have	- Aanpakken van de verdrogingsbestrijding waar mogelijk in het kader van watergebiedsplannen en in samenwerking met anderen, conform de planning die met de provincie is afgesproken. Het areaal verdroogd natuurgebied binnen het beheergebied moet in 2010 met 40% zijn verminderd ten opzichte van 1999. - In 2015 wordt, voor wat betreft de hydrologie, invulling gegeven aan de instandhoudingsdoelstellingen van de binnen het beheersgebied gelegen Natura-2000 gebieden.	In 2008 zijn voor 20% van het areaal verdroogd natuurgebied maatregelen getroffen.
		Toelichting:	Tussendoelstelling aangepast.
1010	Should have	Het watersysteem moet uiterlijk in 2015 voldoen aan de normen voor wateroverlast die zijn overeengekomen in het Nationaal Bestuursakkoord Water.	1) De in de studie Wateropgave gesignaleerde huidige knelpunten en indicatieve maatregelen worden in 2006 en 2007 concreet uitgewerkt en vastgelegd, waar mogelijk in het kader van watergebiedsplannen en gemeentelijke waterplannen. 2) In 2006 wordt in overleg met de provincie nader vastgesteld op welke termijn de voor de toekomst verwachte knelpunten

			(klimaatverandering) zullen worden aangepakt.
1011	Should have	In 2006 worden er afspraken gemaakt over de wijze waarop het waterschap de nachtvorstschaderegeling gaat faciliteren.	
1012	Must have	De toepassing van de watertoets heeft er toe geleid dat de waterparagraaf in 2006 een standaard onderdeel is geworden bij nieuwe ruimtelijke plannen.	1) In 2006 is in alle relevante plannen waar water een rol speelt een waterparagraaf opgenomen. 2) In 2006 hebben wij ook invloed op de besluitvorming in het voor- en uitvoeringstraject van de ruimtelijke plannen.
1013	Must have	In 2008 wordt het Waterbeheersplan voor de periode 2008-2012 vastgesteld.	

Aanleg en onderhoud waterkeringen

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1100	Must have	Aanleg en onderhoud waterkeringen	Nvt
1101	Must have	Het in 2006 vaststellen van de legger voor de -niet direct kerende- primaire waterkeringen.	1) Het bevorderen dat het Rijk en de Provincie de normen (hydraulische randvoorwaarden) voor deze keringen vast stelt.
1103	Must have	In 2008 de derde toetsingsronde (toetsronde 2011) gereed hebben voor de primaire waterkeringen.	
1104	Must have	In 2022 voldoen de regionale waterkeringen aan de normen, die de provincies vaststellen in de Verordening Waterkeringen West-Nederland.	1) Het in 2007 vaststellen van de legger regionale keringen. 2) In 2008 voldoen de regionale waterkeringen van categorie 3 aan de normen.
1106	Want to have	Vóór 2013 is het eigendom van de buitentaluds van de direct kerende primaire waterkeringen en de kernzone van de regionale waterkeringen in handen van het waterschap dan wel een medeoverheid.	In 2008 is 50% van de buitentaluds van de direct kerende primaire waterkeringen in eigendom van het waterschap dan wel een medeoverheid
1107	Must have	1) Elk jaar wordt tenminste één keer geoefend in de bestrijding van een ramp op de primaire waterkering. 2) In 2006 is het dijkleger geformeerd en geïnstrueerd	
1108	Must have	Het uiterlijk in 2006 beschikken over een beheersregister voor alle regionale waterkeringen.	
1109	Must have	Het in 2006 afronden van de volledige toetsing van dijkkring 15 (Lopikerwaard). (toetsronde 2006)	

Inrichting en onderhoud watersystemen

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1200	Should have	Inrichting en onderhoud watersystemen	Nvt
1201	Want to have	Uiterlijk in 2007 zullen gebiedsdekkend integrale regiobeheers- en onderhoudsplannen zijn vastgesteld en in uitvoering genomen	1) In 2006 zal de keur voor zover nodig worden aangepast en vastgesteld om gewenst maatwerk gericht op nagestreefde functies mogelijk te maken.
1202	Must have/ Want to have	In 2018 is de inrichting van het watersysteem aangepast aan de integrale functies. Dit betekent o.a. dat : Het waterschap in 2018 de natuurvriendelijke oevers binnen de provinciale natte ecologische verbindingzones gerealiseerd heeft (in totaal ca.157 km).	1) Het vóór 2007 aanleggen van minimaal 15 km natuurvriendelijke oevers in de natte ecologische hoofdstructuur. 2) In 2006 wordt de implementatie van interne richtlijnen ter bescherming van kwetsbare amfibieën en vissen geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd. 3) bij de aanleg van kunstwerken en oevers zal het aanbrengen van faunapassage worden meegewogen.
1203	Must have	Uiterlijk in 2015 is de achterstand van onderhoudsbagger van het waterschap weggewerkt; na 2015 worden alle watergangen van het waterschap op voldoende diepte gehouden via het reguliere onderhoudsprogramma.	1) Het baggerprogramma van het waterschap, waarin de planning is opgenomen, wordt jaarlijks geactualiseerd. 2) Gezamenlijk met de gemeenten Utrecht, IJsselstein en Houten zullen doorgangsdepots worden ingericht. 3) het waterschap zal naast de bestaande depots in Cabauw en Nieuwegein (Klaphek) nog twee depots realiseren in Driebergen en Cothen voor 2008. 4) In 2008 worden de baggerontwikkelingen geëvalueerd en op grond daarvan zal bepaald worden of in de meerjarenraming de dotatie aan de baggervoorziening vanaf 2009 wordt aangepast.
1205	Should have/ Want to have	Uiterlijk in 2015 zijn de tertiaire watergangen, in onderhoud bij derden, op voldoende diepte gebracht.	1) De meerkostenregeling voor de verwijdering van klasse 3/4 bagger uit tertiaire watergangen wordt in 2006 geëvalueerd. 2) In 2006 zal een brochure worden opgesteld over de nieuwe wijze van schouwvoering en het omgaan met verontreinigde specie uit tertiaire watergangen.
1206	Must have	Uiterlijk in 2020 is het sanerings-programma voor waterbodems buiten het onderhoudsprofiel uitgevoerd.	
1207	Must have	Vorbereiden en afsluiten van waterakkoorden over de wateruitwisseling met aanliggende waterbeheerders.	- 2006 De Haak - Weerdsloop en overige uitwisselpunten met Amstel, Gooi en Vecht.

Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1300	Must have	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	Nvt
1301	Want to	In 2006 start de uitvoering van de uitbreiding en	-

	have	aanpassing van rwzi De Bilt zodat in 2008 voldaan wordt aan de MTR-eis (voor fosfaat) voor de Biltse Grift waarop het effluent wordt geloosd.(Besluitvorming Burap 2004-2)	
1309	Must have	Uiterlijk in 2015 is voldaan aan de uit de EKRW afgeleide effluenteisen	1) Vóór 2009 wordt per rwzi de betreffende lozingseis nader vastgesteld. 2) Als de haalbaarheidstudie m.b.t. de realisering van een compacte innovatieve rwzi Utrecht en de daarmee verbonden mogelijkheid tot stedelijke gebiedsontwikkeling positief zijn dan zal het project verder worden voorbereid. Dit betekent in 2007 het ontwikkelen van een zuiveringsplan en een MER. (besluitvorming Burap 2005-2)
1310	Want to have	In 2007 start de uitvoering voor de uitbreiding en aanpassing van rwzi Zeist zodat in 2009 voldaan wordt aan de MTR-eis (voor stikstof en fosfaat) voor de Zeister Grift waarop het effluent wordt geloosd.	In 2006 worden de werken voor de rwzi Zeist in het kader van de gebiedsgerichte waterkwaliteitsnorm MTR 2010 voor stikstof en fosfaat besteksgereed gemaakt.
1312	Want to have	De kosten voor slibverwerking tot 2010 zullen niet stijgen boven het niveau van 2005.	Onderzoeksresultaten van technologietoepassingen gericht op de vermindering van de slibproductie (slibdestintegratie) worden in de plannen voor de rwzi Nieuwegein opgenomen.
		Toelichting:	Einddoelstelling aangepast Tussendoelstelling aangepast

Vergunningverlening en handhaving keur

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1600	Must have	Vergunningverlening en handhaving keur	Nvt
1601	Should have/ Want to have	Het percentage keurvergunningen dat binnen 8 weken wordt afgehandeld moet in 2007 95% zijn.	1) Het percentage keurvergunningen dat binnen 8 weken wordt afgehandeld moet in 2006 85% zijn. 2) in 2006 wordt het naleefgedrag van verleende vergunningen in beeld gebracht.

Beheersing van lozingen

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1700	Must have	Beheersing van lozingen	Nvt
1701	Want to have	Afkoppelen hemelwater : Doelstelling voor 1 januari 2007: subsidiëren van het opstellen van 10 afkoppelplannen en subsidiëren van het afkoppelen van 50 ha verhard oppervlak.	1) De subsidieregeling afkoppelen van verhard oppervlak wordt begin 2006 geëvalueerd. 2) In 2006 worden de resterende afkoppelplannen gesubsidieerd. 3) In 2006 wordt de afkoppeling van de resterende ha gesubsidieerd.
1702	Must have	Eind 2006 is voor alle rioolaansluitpunten en riooloverstorten van de gemeentes een geactualiseerde vergunning verleend waarin voorschriften zijn opgenomen ten aanzien van: - het halen van de basisinspanning en het streven naar invulling van het waterkwaliteitsspoor; - de monitoring van het afgevoerde afvalwater naar de r.w.z.i.; - de monitoring van de overstortlozingen en het opstellen van een incidentenplan.	1) Uiterlijk in 2006 worden in totaal aan 23 gemeenten aansluit- en overstortvergunningen verleend. 2) Via het vergunningenspoor de risicovolle overstorten met prioriteit doen saneren door gemeenten in 2006 (besluitvorming Burap 2004-2).
1704	Must have	Uiterlijk 31 december 2006 zijn alle bedrijven die vallen onder het Lozingenbesluit open teelt en veehouderijen bezocht.	
1705	Must have	In 2006 beschikt 95% van de vergunningplichtige bedrijven over een adequate vergunning.	
1707	Want to have	Uitvoering van de maatregelen van het Emissiebeheersplan 2003-2007.	1) In 2006 vindt een voortgangsrapportage plaats aan het bestuur. 2) Uiterlijk in 2007 wordt een nieuw Emissiebeheersplan opgesteld.
1708	Want to have	Via samenwerking met betrokken gemeenten optimaliseren van de gehele afvalwaterketen te beginnen bij uitbreidingen/aanpassingen van zuiveringstechnische werken of bij grote investeringen in de riolering.	1) Vanaf 2006 wordt onderzocht of het overnemen van het beheer en onderhoud van gemeentelijke rioolgemalen een optimalisatie geeft van de prestatie van rwzi's. 2) In 2006 worden 3 optimalisatie studies opgestart. 3) In 2006 en verder wordt het in 2005 opgestelde Waterketenbeleid van het waterschap uitgevoerd.
1709	Must have/ Want to have	Stimuleren in 2006 van aansluiten op riolering van het merendeel van de 480 (stand 1-1-2006) resterende ongerioleerde percelen en woonboten. Beheren van IBA's van aantal resterende lozingen (circa 43). Voor overige resterende lozingen het lozingenbesluit gaan handhaven.	

Heffing & Invordering en Algemene Bedrijfsvoering

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
1800	Should have	Heffing & Invordering	o.a. vervanging belastingmodules
1900	Must	Algemene Bedrijfsvoering	o.a. bestuursverkiezingen

	have		
1901	Want to have	In 2006 beschikt het waterschap over een goed functionerend en ingevoerd klachten registratiesysteem	
1902	Want to have	Begin 2007 stelt het waterschap op basis van opgedane ervaring per categorie klachten de afdoeningstermijn vast	
2100	Should have	Algemene Bedrijfsvoering	o.a. meubilair

Omdat niet alle projecten onder een doelstelling vallen en om te voorkomen dat ze onder een algemene doelstelling vallen zoals 12.00, zijn deze ondergebracht in aparte doelstellingen die beginnen met 30. Er is gekozen voor 30 omdat de beleidsvelden tot en met nummer 21 lopen.

Nr	Categorie	Einddoelstellingen	Tussendoelstelling
3001	Should have	Groot onderhoud kunstwerken	Nvt
3002	Should have	Groot onderhoud oevers	Nvt
3003	Want to have	Grondaankopen	Nvt
3004	Should have	Vinex	Nvt
3005	Should have	Automatisering kunstwerken	Nvt
3006	Want to have	Informatie Beleidsplan	Nvt
3007	Want to have	Kantoorautomatisering	Nvt
3008	Want to have	Bedrijfsmiddelen waterbeheer	Nvt
3009	Must have	Uitvoeringsprojecten afkomstig uit "Implementatie Nationaal Bestuursakkoord Water"	Nvt
3010	Must have	Landinrichting	Nvt
3011	Should have	Uitvoeringsprojecten tbv verdroging	Nvt
3012	Want to have	Waterhuishouding	Nvt
3013	Should have	Uitvoeringsmaatregelen watergebiedsplannen	Nvt

Bijlage 3 Tabel bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheden doelstellingen Voorjaarsnota 2006

Voorjaarsnota 2006	Portefeuillehouder	Lid management team
Doelstelling 10.01	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 10.02	A. Versteeg	G. Vrolijk
Doelstelling 10.03	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 10.04	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 10.05	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 10.06	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 10.08	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 10.10	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 10.11	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 10.12	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 10.13	D. Vergunst	T. Visser
Doelstelling 11.01	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 11.03	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 11.04	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 11.06	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 11.07	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 11.08	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 11.09	D. Vergunst	G. Vrolijk
Doelstelling 12.01	A. Versteeg	G. Vrolijk
Doelstelling 12.02	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	G. Vrolijk
Doelstelling 12.03	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	G. Vrolijk
Doelstelling 12.05	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	G. Vrolijk
Doelstelling 12.06	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	G. Vrolijk
Doelstelling 12.07	T. van Keulen/A.Versteeg/Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 13.01	Th. De Jong	P. de Bekker
Doelstelling 13.09	Th. De Jong	P. de Bekker
Doelstelling 13.10	Th. De Jong	P. de Bekker
Doelstelling 13.12	Th. De Jong	P. de Bekker
Doelstelling 16.01	A. Versteeg	G. Vrolijk
Doelstelling 17.01	Th. de Jong	T. Visser
Doelstelling 17.02	Th. de Jong	T. Visser
Doelstelling 17.04	Th. de Jong	G. Vrolijk
Doelstelling 17.05	Th. de Jong	G. Vrolijk
Doelstelling 17.07	Th. de Jong	T. Visser
Doelstelling 17.08	Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 17.09	Th. De Jong	T. Visser
Doelstelling 19.01	D. Vergunst	C. Vos
Doelstelling 19.02	D. Vergunst	C. Vos

